

Št. 43 (2306), leto XLIV • Novo mesto, četrtek, 28. oktobra 1993 • Cena: 90 tolarjev

Certifikati so tu - kaj pa sedaj?

Na to vprašanje sta udeležencem tako podnaslovjene okrogle mize v Miklovi hiši v Ribnici skušala odgovoriti republiški poslanec Izidor Rejc in mag. Tone Rop.

RIBNICA - Minuli torek zvečer je bila v prostorih Miklove hiše v Ribnici okrogla miza z naslovom: Certifikati so tu - kaj pa sedaj? Organizator okrogle mize je bila ribniška SKD, na številna vprašanja pa sta odgovarjala gospodarski poslanec in predsednik komisije za spremljanje in nadzor lastninskega preoblikovanja družbene lastnine Izidor Rejc ter državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj, zadolžen za izvedbo privatizacije, mag. Tone Rop.

V kraji udvodni obrazljivitev je Izidor Rejc dejal, da so si prizadevali, da bi bil zakon čim bolj dostopen za vse. Kot pomemben dosežek je navedel, da bo revizija možna tudi v postopku lastninjenja. Mag. Tone Rop je povedal, da že imajo pripravljene številne podzakonske akte in predpise, ki bodo omogočili lastninjenje. Ob tem je poudaril, da se je privatizacijski val lastninjenja že začel odvijati, da ljudje že vlagajo svoje certifikate ter da ponekod na Dolenjskem in na Gorenjskem že poteka tudi neveljavna in nezakonita prodaja certifikatov za 20 oz. 10 odst. njihove nominalne vrednosti. Gleda tovrstnih špekulačij je dejal, da so predvideli številne mehanizme, ki bodo omogočili, da certifikatov in certifikatnih računov ne bo mogoče uporabiti za razprodajo družbenega premoženja.

V odgovorih na številna vprašanja sta gosta med drugim zavrnila očitek, da so certifikati zgolj utvara oz. prevara. Mag. Rop je slednje utemeljeval s prepričanjem, da bodo podjetji pri-

določanju njihove tržne vrednosti kot osnove, na podlagi katere bo določen

na nominalna vrednost delnic, ki se jih bo kupovalo s certifikati, podcenjena, kar bo pomenilo, da bo vrednost, ki bo na delnicu, manjša od nje ne dejanske vrednosti.

Gleda dokapitalizacije je dejal, da se dokapitalizira samo, če se verjame programom in managementu.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NARASLA VODA POVZROČILA NESREČO - Voda je lahko tudi zlo. To nam je pokazala tudi lepotica Dolenjske, Krka, ko je prestopila bregove in ponekod vdrla v naše domove. V Češči vasi je bila celo vzrok prometni nezgod, ko je tovornjak, poln hlodov, zapeljal na razmočeno bankino in se prevrnil. (Foto: Borut Peterlin)

DRAMA - Prebivalci poplavljenih območij so se morali za nekaj časa odreči vožnji z avtomobili. Na fotografiji, ki je ob poplavi nastala pri Drama: od doma so še lahko odrinili s traktorjem, ali se bodo vračali s čolnom? (Foto: J. Breger)

Voda ogrožala

Na Šentjernejskem območju devet vasi odrezanih od sveta

ŠENTJERNEJ - Krka, ki je po obilnem deževju prestopila brezove, je med drugim ogrozila dobrošen del Šentjernejske krajne skupnosti. Tako je narasla voda dobesedno odrezala od sveta vasi Čisti Breg, Mršča vas, Zameško, Hrvaski Brod in Drama, v katerih je skupno okrog 100 gospodinjstev. Poleg naštetih vasi so poplave prizadele še najmanj 9 drugih, katerih prebivalci imajo kmetijska zemljišča na poplavljjenem območju.

Voda je v naseljih preplavila dvorišča, silila pod kozolce in v hleva ter namakala in odnašala krmo in drug material. Narasla jesenska voda je na Šentjernejskem polju že "požela" veliko pravkar posejane pšenice, zaradi poplav bodo imeli kmetovalci težave in dodatne delo tudi s travniki. Velike škode je tudi na cestah, zlasti makadamskih, s katerih je med poplavami odneslo gramom.

V vodstvu krajne skupnosti Šentjernej zatrjujejo, da bodo poskusili pridobiti občinski ali republiški denar, s katerim bi ublažili posledice poplav. KS Šentjernej želi, da bi ljudi na območju, ki ga tako rekoč vsako leto zalije Krka, država obravnavala drugače. Novost naj bi bila v tem, da bi hitreje kot zdaj potekali uradniški postopki za oceno škode in izplačilo denarja za odpravo posledic poplav. Tu se da kaj spremeniti, menijo v KS Šentjernej, medtem ko se narasle Krke administrativno ne da stlačiti v strugo.

L. M.

Brežiško gospodarstvo kaže pravo smer

Izjava ministra Tajnikarja - Država ne opazi

BREŽICE - Minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar je pretekel petek ob otvoritvi brežiškega sejma obrti in podjetništva napovedal, da se bodo razmere za obrtnike z novo zakonodajo že prihodnje leto izboljšale. Po njegovem naj bi že čez dobro leto slovensko gospodarstvo doživel rast. "Danes je 99 odst. zasebne lastnine ravno v malem gospodarstvu. Število malih podjetij se je v dveh letih povečalo za 83 odst.", je dejal, preden si je ogledal razstavni prostor.

Predstavnikom drobnega gospodarstva v občini je popoldne na okrogli mizi predstavljal gospodarsko politiko za prihodnje leto. "300 največjih izgubarjev (gre samo za 1,3 odst. vseh slovenskih podjetij) ustvari kar 84 odst. vseh izgub, 21 odst. celotnega prihodka gospodarstva, 29 odst. izvoza in hkrati zaposluje četrtinovo vseh slovenskih delavcev. V slovenske železarne je bilo v zadnjih letih vloženo toliko denarja, da bi z njim lahko poiščali delo za 12 tisoč ljudi. Tudi Brežice dokazujojo, da je pravi način gospodarjenja drugačen - ne železarne, ki jih je treba finančirati iz proračuna," je dejal dr. Tajnikar.

Iz vprašanj in razprav udeležencev okrogli mize je bilo zaznati, da v Brežicah niti malo ne čutijo podpore na svoji gospodarski poti. Država še naprej rešuje velike izgubarje in sanira banke ter vse bolj obremenjuje zdravje delovnega gospodarstva. Opozorili so, da biomejovanje brezcarinskega uvoza lahko prizadelo vse, ki uvažajo repromaterial in delajo za izvoz. Bojijo se tudi negativnega vpliva premoženjskih davkov, če jih bo treba plačevati tudi od osnovnih sredstev, ki jih zaradi izgube južnih trgov ne uporabljajo.

Ciril Kolešnik, predstavnik brežiškega izvrsnega sveta, je ob tej priložnosti predstavil potencialno prednost Brežic zaradi bližine milijonskega mesta Zagreba. Kot je dejal, te prednosti država ne vidi in zato nima posluha za izgradnjo gospodarske ploščadi na mejnem prehodu Obrežje, prav tako pa ne opazi potencialne vrednosti nekdanjega cerkljanskega letališča. Ministra je še pospolil, naj, ko hodi po svetu, investitorjem pove, da jim je v Slovenski vasi na prostoru bivšega Tehnično remontnega zavoda na voljo 16 ha ograjenih in od tega kar 4 ha pokritih površin, ki bi lahko dobro služile gospodarstvu.

B. D.-G.

DOLENJSKI LIST

Hvalnica Dolenjski in njenim ljudem

Bogat spored ob 25-letnici Turističnega društva Šentrupert in 600. obletnici začetkov gradnje tamkajšnje cerkve - Govoril pesnik Tone Pavček, nastopil New Swing Quartet

ŠENTRUPERT - Mnogo večji kraji, kot je Šentrupert, bi bili lahko ponosni na tako bogat kulturni spored, kakršnega so pretekli petek pripravili Šentrupercani ob srebrnem jubileju svojega turističnega društva. Tega ob razviju praporja TD Šentrupert ni omenil le predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič, marveč tudi številni gostje prireditve in obiskovalci.

Telovadnica osnovne šole dr. Pavla Lukačka je bila, kot že tolkokrat doslej spet obogatena in umetniško poduhovljena z razstavo del akademškega slikarja Veljka Tomana, njegovega ciklusa o Šentrupertu z mogočno župnijsko cerkvijo sv. Ruperta. Ta se pojavit skoraj na vseh slikah, ki jih hrani Šentruperska stanovanjska zadruga in ki so, kot je dejal njen direktor Peter Brčar, last kraja. Brčar je za nenadljano gesto, ki je protokol prireditve ni predvideval, namreč, da je podaril eno izmed slik Šentruperski šoli, požel splošno odobravanje. Za to potezo se mu je zahvalil ravnatelj šole prof. Jože Zupan, ki je spremeno povezoval spored in v kratkih besedah strnil zgodovino društva, o čemer smo že pisali. Šentruperski osnovniki so predstavili nekaj utrinkov iz knjižice Drobci iz kulturne dediščine, ki jo je izdala šola.

Zatem je slavnostni govornik pesnik Tone Pavček, navdušen, torej spregovoril o prelestri dolenjskih zemlj in ljudeh. To je bila čudovita hvalnica Dolenjski, ki ji je Pavček ostal zvest. Pavček se je spotkal le ob "čudno, neumno" besedo turizem, ki se rima na vse mogoče "izme", gre pa za domačnost, vabljenje, gostovanje in še kaj... Predsednik TD Bojan Brezovar je ob svečanem trenutku povedal, da se zdi 25 let društva nebolj jubilej v primerjavi z 950 leti Šentruperta ali 600 let tukajšnje cerkve. Obljubil pa je, da se bodo trudi

li polepšati kraj in da bodo Šentrupercani postorili vse, da bodo cerkve in gradiži zaživeli v zreli lepoti.

Zatem je dosedanjji predsednik TD, Jože Brčar, prinesel novi prapor TD, na katerem je po mnenju umetnostne zgodovinarke Majde Frelih, upodobljena najpomembnejša zna-

• DVA SREBRNA JUBILANTA - Šentrupercani so v petek ob svojem turističnem društvu toplo pozdravili še drugega srebrnega jubilanta, New Swing Quartet, ki si je tik pred zaključnim sobotnim "gala" koncertom v nabito polnem Cankarjevem domu vzel čas tudi za koncert črnskih duhovnih pesmi v cerkvi. Še poprej sta prof. Stane Okorn in Marko Kapus v cerkvi predstavila temeljito restavriran Wolfovo sliko Sv. Ruperta pred sveto trojico, ki jo je mojstrsko restavriral Kemal Selmanović, 21. novembra pa jo bo blagoslovil škof Uran.

menitost kraja - cerkev sv. Ruperta, in ga izročil Brezovaru. Na prapor sta pripela trakova podpredsednica trebanske vlade Majda Ivanov in predsednik sveta KS Šentrupert

Franc Bartolj, New Swing Quartet je zapek nekaj pesmi, zatem pa je prapor v župniški cerkvi v odsotnosti obolelega župnika Janeza Vidica, blagoslovil prof. Stane Okorn.

P. PERC

HRANILNICA IN POSOJILNICA
TILIA d.o.o.

tel. (068) 322-152

- Hranilne vloge z valutno klavzulo
- Menjalnica
- Plačilo položnici in ostalo

Boj z lepotno napako

V zaključkih, ki sta jih pretekli teden na skupnem razgovoru sprejeli delegaciji sindikata karlovske županije in zvezne območnega svobodnega sindikata Bele krajine, je med drugim zapisano, da hrvaški sindikalisti visoko cenijo prizadevnost belokraniških kolegov pri zaščiti interesov članov, ki se vsak dan in vozi na delo v Belo krajino iz Hrvaške. Da je zahvala izrecna iskreno, ni dvoma. Belokraniški svobodni sindikat se namreč že dlje časa zagrizeno boril, da bi ostalo brez zaposlitve čim manj Hrvatov z enoletnimi delovnimi vizami. Za tiste, ki so jim delodajalcem odpovedali delo, zahtevajo pravice.

Lepo se sluši, da se sindikat bori za svoje članstvo. Toda tokrat ima ta boj lepotno napako. V Beli krajini, zlasti v črnomaljski občini, je namreč vse več brezposelnih, za katerih pravice se po njihovem mnenju kaj pride ne zavzemata nihče. Res, da vsi med njimi niso idealni delavci, jih je pa veliko, ki bi bili pripravljeni prijeti za vsako delo, a go ne dobe. In prav pri teh vse bolj naraste srađ do vsega okrog njih, tudi do tujih delavcev in tistih, ki se borijo za njihove pravice. In če že hrvaški sindikalisti vedo našteti vse dolžnosti, ki bi jih moral imeti Slovenija do njihovih delavcev, bi bili brezposeln Slovenci veseli, če bi jim vedel kdo povedati, kakšne obveznosti ima lastna država do njih. Nevezadnje je tudi bog najprej sebi ustvaril brado.

M. BEZEK-JAKŠE

Za lepo in čisto Temenico

Kanalizacija in čistilna naprava v Mirni Peči - Vrednost del blizu 100 milijonov tolarjev

MIRNA PEČ - Prejšnji četrtek so v Mirni Peči predali namenu čistilno napravo. Kot je v svojem govoru poudaril direktor novomeške Komunale Adolf Zupan, je to velika pridobitev za vso mirnopeško dolino in dolino Temenice, delovanje te čistilne naprave pa bo ugodno vplivalo tudi ekološko stanju Krke.

"Zato ne more biti v presoji posameznega krajana Mirne Peči, ne obrtnika ne podjetnika, ali bo svoje odpadne vode speljal v kanalizacijo in s tem na čistilno napravo ali bodo se napred odtekale neposredno v naravo. Če bi to dopustili, bi napravili neodpustljivo napako," sveti Zupan. Svedeč tudi občinski odlok predpisuje, da se morajo v določenem času vsi priključiti na kanalizacijo in čistilno napravo.

A. B.

OTVORITEV V DEŽU - Mirnopeško čistilno napravo, ki naj bi bistveno pripomogla k lepši in čistejši podobi Temenice in posredno tudi Krke, so prejšnji četrtek slovensko predali namenu. (Foto: A. Bartelj)

VREME

V drugi polovici tedna bo suho in hladno vreme.

Ford Paič

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
6826 Krška vas, Brezice
Tel./Fax.: 0608/61-450

Profitni centri večajo dobiček

Po devetih mesecih Krkina prodaja v okviru plana - Obisk poljskih novinarjev - Končan program lastninjenja - Vrednotenje podjetja bo končano konec meseca

NOVO MESTO - Krka - Farmacevtika je v prvih devetih mesecih letosnjega leta prodala za 139 milijonov ameriških dolarjev zdravil, pomožnih zdravil in farmacevtskih surovin. S tem uresničuje optimistično zadan letni plan prodaje, ki znaša 190 milijonov ameriških dolarjev in bo kljub neugodnim razmeram na nekaterih njenih največjih trgih po vsej verjetnosti presezen.

V strukturni prodaje zavzema izvoz 72-odstotni delež, slabo četrtno proizvodnje Krkine osnovne dejavnosti, farmacevtike, pa Krka še vedno prida v Sloveniji. Največ prodajo zdravil (80 odst.), izdelkov programa Zelenzdravila (9 odst.), dobra desetina prodaje pa odpade na veterinarske preparate in surovine, s katerimi se vse bolj uveljavljajo v ZDA, zahodni Evropi in na Japonskem. Najpo-

prednost preparatom, ki prinašajo večji dobiček. Na ta način je Krka v prvih devetih mesecih ustvarila za 6 odst. večji dobiček od načrtovanega, prave rezultate za naše okolje novega razmišljanja pa pričakujejo v prihodnosti.

Krka posveča vse večjo pozornost prodaji na Poljskem, kjer se novomeška tovarna zdravil srečuje z izredno močno konkurenco. Na Poljsku

• V sodelovanju z Gorenjem je Krka pred dnevi v Strunjanu imela v gosteh delegacijo poljskih novinarjev, izbranih iz najpomembnejših redakcij. Med njimi so bili predstavniki poljskega državnega radia in televizije, satelitskih televizijskih postaj, poslovnih časopisov in revije o zdravju. Poljski novinarji so bili, kljub temu da Slovenija in Krko poznavajo, presenečeni, saj niso pričakovali, da je pri nas resnično mir in da je Krka na poljskem trgu tako močna. Poleg matičnega podjetja se je novinarjem s svojimi preparati, ki jih prodaja na Poljskem, predstavila tudi Krka Kozmetika.

membra tuja trga Krke sta Ruska federacija in Poljska.
Po besedah namestnika generalnega direktorja Krke Jožeta Colariča

• Še v oktobru naj bi v Krki končali postopek vrednotenja podjetja, posebna delovna skupina pod vodstvom Jožeta Colariča pa je že izdelala program lastninjenja, po katerem bodo 40 odst. vrednosti razdelili med državne sklade, 10 odst. med zaposlene in nekdaj zaposlene, 15 odst. bo namenjenih notranjemu odkupu s 50-odstotnim popustom, 35 odst. vrednosti bo namenjeno javni prodaji z delnicami, ki jih bodo lahko kupili tudi tuje, in le v primeru, če med slovenskimi pravnimi osebam in državljanji ne bo dovolj zanimanja. Zaradi denacionalizacijskih procesov v Zdraviliščih, ki so Krkina "hči", preoblikovanja najbrž ne bodo mogli izvesti februarja, kot so sprva načrtovali.

je pomembnejše kot doseganje kolonjsko ovrednotenega plana izboljšanje strukture prodanih proizvodov. Krka je v začetku leta začela spremljati dobičkonosnost posameznih trgov na osnovi 21 profitnih centrov. Ugotavljajo predvsem dobiček na določenih trgih in dobiček pri prodaji posameznih izdelkov. Njihovi predstavniki v tujih državah sedaj dajejo

uvaha kar 150 farmacevtskih tovarn iz celega sveta, med njimi tudi vse največje multinacionalke. Medtem ko so proizvajalci iz držav Evropske skupnosti na Poljskem oproščeni plačevanja carinskih dajatev, so Krkina zdravila obremenjena z 10-odstotno carino, in kljub temu spada Poljska med najbolj dobičkonosna Krkina tržišča. Do konca leta naj bi Slovenija sicer ponovno začela pogajanja o vzpostavitvi proste cone za medsebojno trgovino, vendar bodo naša podjetja v enakovrednem položaju s temi, ki so naša država podpisala sporazume o conah proste trgovine z vsemi članicami tako imenovane višegradske skupine (Češka, Slovaška, Poljska, Madžarska), do takrat pa bo Krka, ki zavzema na poljskem farmacevtskem trgu 6-odstotni delež, v podrejenem položaju.

I. VIDMAR

Prevladuje notranji odkup

V večini črnomaljskih podjetij notranji odkup delnic - Pohvala Beogradu, apel vsem ostalim

ČRНОМЕЛJ - V črnomaljski občini je 18 družbenih podjetij, ki so se ali se bodo lastnila po zakonu o lastninskem preoblikovanju. Lastnik Štirih, Belta, Kovinarja, Obriti in Lesa, je Sklad Republike Slovenije za razvoj, V Beltu oz. Beltu-Livarju proizvodnja teče, prav tako v Lesu. Delavci Kovinarja ne dela, medtem ko si sindikat prizadeva za razveljavitev pogodbe s Skladom, ki doslej za Kovinarja ni storil ničesar. V Obriti naj bi se po programu, ki ga Sklad sicer še ni potrdil, število zaposlenih zmanjšalo na 25. Ostali naj bi le mirjarji in ključavnici. S temi delavci naj bi se podjetje lastnilo z notranjim odkupom.

V petih podjetjih v občini so lastniki znani. To so Eki, Danfoss, SCP, Kurivotrans in Plantana. Delavci Čevljarskega podjetja so na zavodu za zaposlovanje. Na razpis za sanacijo podjetja je prišlo nekaj ponudb, a nobene konkretno. V ostalih podjetjih je postopek lastninjenja v teku. Večina se je odločila za notranji odkup delnic. Posebna pohvala gre Beogradu, ki mu je Agencija RS za prestrukturiranje in privatizacijo prvemu Dolenjskemu odobrila program preoblikovanja. Odločili so se za notranji odkup delnic. V Iskri je v postopku sklepanje predpogodb. Prav tako so se odločili za notranji odkup, če pa ne bi uspel, bi šli tudi v javno prodajo delnic. V Integraluprometu in delavnicah ocenjujejo vrednost podjetja in pripravljajo otvoritveno bilanco. Sli bodo v notranji odkup delnic, za katerega so se odločili tudi v Gostinstvu Črnomelj.

nik Kanižarica je v zapiranju, v Knjigovodskem centru in Brivsko-frižerskem podjetju pa se še niso odločili, kako naj bi se lastnili.

V obrati Beti, Novoteks, Kolinška, Novost, Unior in Komet se bodo lastnili v okviru matičnih podjetij. V glavnem bo šlo za notranji odkup. V kmetijskih zadružih so se lastnili že lani po zakonu o zadružah, po katerem se bodo lastnili tudi v obrtni zadruži, a se še niso dogovorili o načinu.

M.B.-J.

Nič več težav z devizami

V Dolenjski banki rešili problematiko "starega" deviznega varčevanja - Pol deviz v tujini

NOVO MESTO - Zamrzljene devize, ki so jih ljudje položili v banke pred slovensko osamosvojitvijo, so vzbudile bes varčevalcev in veliko medijsko pozornost. Znano je, da so morale banke v skladu s takrat veljavno zakonodajo devizne prihranke deponejati pri Narodni banki Jugoslavije. NBJ pa potem svoje pogodbene obveznosti do teh bank ni izpolnila. Seveda se je zaradi tega tudi LB Dolenjska banka znašla v nemajnhih težavah. V tej banki so se zavedali, da nespoštovanje obveznosti iz varčevalnih pogodb močno škoduje ugledu banke in zaupanju varčevalcev vanjo. Zato so sklenili, da bodo kolikor se le da omogočili varčevalcem razpolaganje z njihovimi devizami in čim prej rešili celotno problematiko deviznega varčevanja.

Dolenjska banka je morala izplačilo deviznih prihrankov občanov finanrirati iz lastne likvidnosti. Z osamosvojitvijo Slovenije se je postopno začelo vratiči zaupanje deviznih varčevalcev v Dolenjsko banko. S prilivom novih deviznih prihrankov občanov se je večala sposobnost banke za reševanje tako imenovanega starega deviznega varčevanja.

Ob sprejemu stanovanjskega zakona je Dolenjska banka v celoti ugodila deviznim varčevalcem, da so lahko kupnino za družbeno stanovanja povrnali iz starih deviznih vlog. Tudi sicer je banka, če je le moč, ugodila varčevalcem za sprostitev "starih" deviz. V Dolenjski banki so po sprejetju zakona o poravnavanju obveznosti iz neizplačanih deviznih vlog ocenili, da je zaupanje varčevalcev v banko povrnilen v toljški meri, da lahko varčevalcem nudijo celo ugodnejše možnosti za razrešitev starega deviznega varčevanja, kot jih določa zakon.

TOMAŽ KŠELA

Na Bazi 20 kritično tudi o stranpoteh

S sobotne počastitve občinskega praznika

Srečanje nekdajnih partizanov in aktivistov OF na Bazi 20 je bilo v soboto dopoldne dostojna počastitev novomeškega občinskega praznika. Navzlic slabemu vremenu in v megli zavitemu Rogu se ga je udeležilo kakih 250 ljudi. Začel ga je predsednik obč. organizacije ZB Ludvik Golob in med pozdravi gostov omenil tudi opravčilo predsednika občinske skupščine Francija Koncilije, ki je bil službeno zadržan. Namesto njega je zbrane pozdravil dr. Tone Starc, podpredsednik skupščine. Boris Gabrič je na kratko predstavil pomen in prve akcije Novomeške partizanske čete, navzoči pa so se spomnili tudi 50-letnice prihoda vodstva NOG na Rog v letu 1943.

Pevski zbor Dušana Jereba je po himni zapel dve partizanski pesmi. O tem, kako je bil Rog "medvojno srce uporne Slovenije" in o OF njenega naroda, je govoril Zoran Polič. Razen pozdravov in čestitk za praznik je opozoril zlasti na vse to, kar danes v mladih državni ni v redu. Odgovoril je na vrsto očitkov in potvarjanj zgodovine, s katerimi hočejo med seboj sprti starejši in mladi politiki nekatere strank iznitičiti pridobitev NOB.

Zdaj vleče vsaka stranka na svojo stran, niso pa sposobni napovedati prave bodočnosti našega naroda. Kritično je govoril omenil tudi napake in stranpotu v medvojnem uporu, ki pa v nobenem primeru niso vzrok za žalostne povojne dogodke. OF po osvoboditvi žal ni uresničila vseh svojih temeljnih točk, saj smo bili v novi državi zgodaj povozeni od centralističnega sistema, izgubili smo svojo ljudsko vojsko in povedati je treba, da mu prave, resnične politične svobode ni uspelo doseči.

Polič je ostro obsodil blatenje vsega svetega, kar je v sreči naših ljudi, to pa je spomin na OF in njeno delo med osvobodilno vojno. Nato so podeličili več priznanj nekaterim borcem ob njihovih visokih živiljenjskih jubilejih, posebej pa tudi nekaterim udeležencem prvega kongresa SPŽZ v Dobrinci in odpolzancem kočeveskega zabora. Plaketo ZB z zahvalo je dobili tudi Mara Osolnik za zavzetilo in vseskozi uspešno delo med NOB in po vojni. Zahvale so podelili še Skupnosti XV. divizije, I. brigadi VDV, Skupnosti krajevnih skupnosti Novo mesto in KS Dol. Toplice.

Prijetno je bilo po dolgem času speti slišati tudi partizanske in narodne pesmi, ki so jih lepo zapeli pevci Zbora Dušana Jereba.

T. GOŠNIK

• Neprimerno bolj obsojam zločine, ki jih je zagrešilo domobranstvo, kot pa tiste, ki so se zgodili na nasprotni strani, kajti storjeni so bili ob sklicevanju na krščanstvo in Kristusa, medtem ko so se na osni strani sklicevali na Stalina. (Oman)

Naša anketa

Gospodarji s certifikati

"Bodite dober gospodar. Z vnovčitvijo certifikata boste postali lastnik določenega dela vrednosti podjetja, kapitala. Tako boste sodelovali pri lastninskem preoblikovanju slovenskih podjetij v družbeni lasti. Želim vam, da modro izberete in izkoristite svojo priložnost." Ta napotek, ki ga je sporočil predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek državljanom ob vknjižbi njihovega lastninskega certifikata, pove veliko in ničesar o tem, kaj naj prejemniki storijo s certifikati. Tako kot premier tudi strokovnjak mag. Tone Rop javno priporoča državljanom le njihovo osebno modrost pri odločanju, ne pa tudi naslov dobro stojecih podjetij. Zato verjetno večina Slovencev upa, da bo prebrala v napovedani vladni brošuri, v katerem podjetju naj s certifikati kupi delnice. Ce bo tudi po listanju te knjižice ostalo se preveč skrivnosti, bodo - kot zmeraj lastniške zanke in uganke pomagali ljudstvu rešiti dobro obveščeni posamezniki.

MARIJA PAPA, računovodja v črnomaljskem dijaku domačem domu: "Veliko se govori o vlaganjih certifikatov, vendar se mi zdi, da ljudje še nimajo pravih informacij o tem, kam bi jih dali, da bi bilo najbolj ugodno. Morali bi objaviti seznam uspešnih podjetij, ki bi bila pripravljena sprejeti naše delnice. Pri nas doma smo se odločili, da bomo še počakali, da se vse skupaj uredi in šele potem razmislimi, kam jih bomo vložili. Se še nič ne mudi."

IRENA MOLEK, šivilja v metliškem Kometu: "Vem, da bom certifikat vložila v svoje podjetje, kjer sem že delnica. Sedaj od tam čakam le še na obvestilo. Ne vem pa, kam jih bom dala od otrok. Informacij o tem je občutno prenalo. A prepričana sem, da jih bo občutno več, ko bodo certifikate dobili vsi v Sloveniji. Menim, da ni dobro hititi, ampak je bolje trikrat premisliti, kam vložiti certifikat, da bo človek od tega tudi čim več imel."

IVO BEG iz Jesenic na Dolenjskem: "Živim ob meji v Jesenicah, kjer sem prijavljen že več kot 20 let. Delal sem v remontnem zavodu bivše armade in nato stal brez službe. Že pred dvema letoma sem zaprosil za slovensko državljanstvo, a sem ga dobil šele v letnjem avgustu. Volil sem za demokracijo, a sem po tolikih letih dela v Sloveniji stal brez službe in tudi brez certifikatov. Dobili pa so jih moji otroci."

ROBERT DRUGOVIČ iz Spodnjega Starega Grada pri Krškem: "Certifikata še nisem dobil in tudi še ne vem, kaj bom z njim. Mislim, da bom nekaj časa počakal, da se bo videlo, kaj in kako bo po firmah. Sicer bolj malo vem o možnostih vlaganja, a se bojim, da se bodo podjetja privatizirala po svoje. Tako v tisto podjetje, kamor bi želel vložiti vrednost certifikatov, ne bo mogel. Vprašanje, kakšna bo na koncu izbira."

JOŽE HRIBAR, ravnatelj osnovne šole na Prevolah: "Če bodo lastninski certifikati res kaj veljali, jih bom poskušal spraviti v uspešno podjetje, ki bo zaposlovalo nove delavce. Mislim, da bo potrebno lastnike certifikatov še osveščati in jim tako pomagati, da bodo v bodoči denar dobro naložili in tako pomagali ponovnemu vzponu našega gospodarstva. Še posebej se bo potrebljeno braniti špekulantov, ki že sedaj za listine ponujejo majhne denarje."

RUDI MURN, planer proizvodnje v sevnški Jutranjki: "Kdor je hotel, je lahko dosti izvedel o tem, kaj narediti s certifikati. Jaz bi jih vložil v Jutranjko, kjer sem zaposlen že okrog 25 let. Verjamem v prihodnost svojega podjetja, gre za občutek pripadnosti firmi. Ce pa v Jutranjki mogoče ne bi potrebovali toliko certifikatov, jih bom skušal vložiti v Petrol, kjer sem nekoč delal."

JELKA GORENC, delavka v mirenski tovarni alkoholnih in brezalkoholnih piča Dana: "Naši menedžeri nam niso še povedali o lastninem našega podjetja, zato sploh ne vem, kaj naj storim s certifikati. Ce bo Dana potrebovala moje certifikate, jih bom rada vložila v to podjetje. Škoda, da takrat naložba certifikatov še ne zagotavlja zanesljivega delovnega mesta. Bilo bi dobro, še posebno takrat, ce je kdo zaposlen v istem podjetju že več 10 let."

PAVLA KOVACIĆ, zasebna trgovka v Žimaricah: "Pravijo, naj bi certifikate vložili v podjetje, kjer je kdo zaposlen oziroma je bil zaposlen. Najbolje bi bilo, če bi lahko certifikat lahko uporabil v svoji obrti. Nekaterim bi prišlo prav, ce bi z njimi lahko plačali nakup stanovanja. Bojim se, da iz vsega skupaj ne bo nič in da bo ta dokument postal zaradi inflacije papir brez vrednosti, kot se je to že zgodilo z nekaterimi obveznicami."

MARJAN STRUNA, delavec na Petrovem bencinski črpalki v Kočevju: "Dobil bom certifikat v vrednosti 400.000 tolarjev. O tem, kam naj bi vložil, ni še ničesar povedal. Sodelavci vemo, da bomo vložili tja, kjer je nekaj možnosti, da ne bi popolnoma propadle. Odločil sem se, da jih bom vložil v naše podjetje Petrol. Podobno so se odločili tudi drugi, ki so zaposleni pri nas."

kmetijstvo

Proti zmanjšanju deleža proračuna za kmetijstvo

Protestna izjava

Slovenska kmečka zveza pri SLS protestira proti predlaganemu Pročasnemu memorandumu za leto 1994. Preseneča nas, da se delež sredstev za kmetijstvo zmanjšuje. Odstotek sredstev za kmetijstvo je znašal v strukturi proračuna za leto 1991 in 1992 2,2 odst., v letu 1993 pa 1,9 odst. Projekcija za leto 1994 predvideva 1,4 odst., za leto 1995 in 1996 pa samo 1,3 odst.

Vsem nam je znano, da je Državni zbor Republike Slovenije sprejel letos Strategijo razvoja kmetijstva Slovenije, iz katere so razvidni jasni cilji in seveda tudi naloge tako nas kmetijevi kakor tudi Vlade Republike Slovenije oz. pripovedljavek proračuna. Z manj sredstvi je nemogoče uspešno izvajati osnovne naloge Kmetijski svetovni službi, Javni gozdarški službi, Kmetijskemu ministrstvu in nam kmetijcem; to je pridelava hrane, še manj pa varovanje okolja in razvoj drugih dejavnosti na podeželu.

Poslanci Državnega zbora in Vlada Republike Slovenije, razmislite, kaj predlagani memorandum pomeni!

SLOVENSKA KMEČKA ZVEZA pri SLS
tajnik CIRIL SMRKOLJ

Škodo, ki jo je povzročil dež, še ocenjujejo

Plazovi in narastle vode zaprle nekatere ceste

KOČEVJE, RIBNICA - Škoda, ki jo je povzročilo močno deževje v mitem tednu, še ni ocenjena, saj je voda v času, ko to poročamo, še visoka in zato nekateri cestni odseki še neprevozni.

V petek so plazovi na cestah Čabar - Draga pri Podplanini in v klancu Boncar na cesti Sodražica - Cerknica zaprli tve magistralni cesti. Material so s cestišča odstranili, a so novi plazovi spet zaprli obe cesti. Zaradi poplav in poškodovanih cestišč so bile kraješči ali daljši čas zaprte ceste Ribnica - Kočevje pri Mrtvicih, Brod na Kolpi - Osilnici pri Kužlu, Kočevje - Mozolj, Jelendol - Grčarice - Primož in še na več krajih med Faro in Dolom. Nekatere teh cest še vedno niso prevozne. Na lokalni cesti Sela - Čači pri Osilnici je odnesel del cestišča. Pri kraju Belica spet drsi plaz v potok istega imena.

Deževje je napravilo še več škode, saj je voda vdrlala v hiše ob Kolpi (v Lazah in Dolu), v Mahovniku in nekaterih delih Kočevja ob Rinži pa tudi v Grčaricah in gotovo še kje. Cestno podjetje Novo mesto oz. njegovo delovništvo v Kočevju je že od petka brez telefonske zveze. Natančnejših podatkov o škodi in posledicah še ni, ker jih še zbirajo.

J. P.

na C. herojev 30

v LOČNI

tel. (068) 22-142

SPREJEMAMO NAROČI-

LA IKEBAN ZA DAN

MRTVIH!

- prodaja cvetličnih aranžmajev, zemlje, lončkov, sveč
- izdelava vencev in poročnih aranžmajev
- brezplačna dostava na dom
- prodaja zlate
- boutique za močnejše poslove.

Pričakujemo vas vsak dan od 8. — 18. ure, ob sobotah od 8. — 12. ure in ob nedeljah od 8. — 11. ure!

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 159 do tri mesece starih in 42 starejših prašičev. Mlajših so prodali 68 po 240 do 260 tolarjev, starejših pa 14 po 180 do 220 tolarjev kilogram žive teže.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V petek so na tržnici veljale naslednje cene: motovilec 800, solata berinka 400, jajca 16, grozdje 130, med 350, smetana 500, česen 400, hruške 100, fiziol 500, radič 200 in jabolka za ozimnico 55 tolarjev. Pri Sadju in zelenjav so bile: pomaranče 125, mandarine 140, kivi 250, grozdje 150, korenje 100, paradižnik 180, solata 100, radič 135, limone 125 in čebula za ozimnico 40 tolarjev. Pri Deladiniju je bila rdeča paprika 250, mandarina 180, banane 100, limone 120, slive 250, šampinjoni 250, kostanj 100, grozdje 150, fiziol 220, krompir 48, česen 200, solata 200, radič 250, petršlj 350 in ohrov 180 tolarjev.

J. P.

Kmetijski nasveti

Za gnojevko so "zdravila"

Gnojevka, to je mešanica tekočih in trdnih živalskih izločkov, ki nastaja v sodobnih hlevih na izplakovanje, primernih zlasti za kraje s pomanjkanjem nastila, je lahko dobro organsko gnojilo, še večkrat pa je prava nadloga. Ne gre le za smrad in naravovarstvene posmiske, temveč predvsem za preobremenost, ki kmalu pokaže svoje slabe plati. Kako v kmetijski razvitem svetu zdravijo z gnojevko preobremenjena tla, povzemamo iz nemške strokovne revije Neue Landwirtschaft.

Za gnojevko je značilna preobilica vode in nekaterih hranilnih snovi, ki jih je več, kot pa jih kmetijske rastline potrebujejo. Zlasti na neravnem svetu pride do velike pregnjenosti, ki postane celo skodljiva in zmanjšuje pridelek, namesto da bi ga povečevala. Nemški raziskovalci so se v 17-letnih preučevanjih dokopali do nekaterih ugotovitev in pravil, ki jih je koristno poznati in upoštevati.

V svojih poročilih poudarjajo, da je gnojevka poleg hlevskega gnoja najpomembnejše gnojilo, zato je treba razmišljati, kako bi jo strokovno pravilno porabil, ne pa zavrgli. Bistveno je prepričiti njene negativne stranske učinke. Gnojevko najbolje izkoristijo okopavine, kot sta silačna koruza in krompir, ki jima najbolj poveča pridelek. Precej drugače je z žit. Pretirano gnojenje z gnojevko jim pridelek lahko celo zmanjša, saj zavoljo preobilja dušika povzroči poleganje. Posebej zanemira je tudi odzivnost travinja, ki ima visoko toleranco, kar pomeni, da prenaša velike odmerke gnojevke, vendar je zelo pomembno, da jo dobri v času največjih fizioloških potreb, torej tik pred najintenzivnejšo rastjo.

Dolgoletno gnojenje z gnojevko poveča količino humusa in dušika v tleh, še bolj pa količino fosforja in kalija. Pri dognovanju z mineralnim gnojilom je to treba obvezno upoštevati. Na pregnjenih tleh je mogoče rastičce izobljšati tudi z nekaterimi rastlinami, ki imajo globoke korenine, sposobne, da preseže hranil izvlečajo iz nižjih talnih plastov. Taki melioracijski rastlini sta navadna ogrščica in pesa.

Nemški raziskovalci ugotavljajo, da je potrebno z raziskavama še nadaljevati, saj se s posodabljanjem hlevov, nujno večjo higieno in s tem povečano porabo vode preobremenjenost z gnojevko še stopnjuje. Spomnimo samo na naše prašičje farme, katerih obstoj je odsiven prav od vprašanja, kako obvladati gnojevko. Zaenkrat še ni "premagana".

Inž. M. L.

Kočevsko s konjskega hrbta

Uspela prva konjska dirka spodbudila M-KG Kočevje, da se bodo bolj načrtno lotili širjenja konjere

KOČEVJE - Po prvih konjskih dirkah, ki jih je organiziralo M-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, je direktor tega podjetja inž. Janez Zlindra takole ocenil možnosti za rejo konj na Kočevskem.

"Tudi naše podjetje je v okviru možnosti in znanja sodelovalo pri prvih začetkih reje konj na Kočevskem pri zasebnikih Francu Okornu in Dragi, našemu kooperantu, in Angelu Babiu-Alcu, zasebnemu gostilničarju, ki se je zdaj že preusmeril na tekmovalno jahanje. Kasneje se je priključil še Gregor Golomjol s Starego Brezja. Tudi z njihovo pomočjo in sodelovanjem smo organizirali prve načrte konjske dirke, ki so zelo uspele.

Nasi načrti so, da bomo z rejo konj, učenjem jahanja, rekreacijskim jahanjem, tekmovanjem itd. nadaljevali. Novomeški rejec in tekmovalec Drago Les pa nam je predlagal, naj bi na Kočevskem nudili oskrbo za konje iz drugih držav, kar bomo tudi preučili. Na Kočevskem je namreč podnebje bolj trdo in zdravo, kar naj bi dobro vplivalo na konje.

J. PRIMC

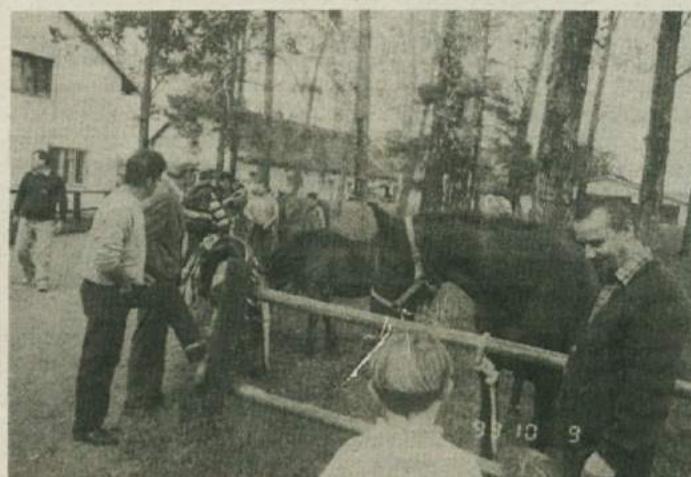
ne.

K nam prihajajo zdaj na jahanje predvsem domačini iz Kočevja in okolice, imamo pa tudi goste od drugod, celo iz Nemčije in Italije. Ura jahanja pod vodstvom našega učitelja stane 800 tolarjev, ura jahanja brez učitelja pa 600 tolarjev. Oskrbni dan za tujega konja na načrti hlev velja toliko kot ura jahanja. Povpraševanje za jahanje je precejšnje, saj se dogaja, da imamo včasih celo premalo konj. Na Kočevskem so namreč čudovite možnosti za terensko jahanje in hkrati spoznavanje nekdaj zaprte Kočevske s konjskega hrbta.

Nasi načrti so, da bomo z rejo konj, učenjem jahanja, rekreacijskim jahanjem, tekmovanjem itd. nadaljevali. Novomeški rejec in tekmovalec Drago Les pa nam je predlagal, naj bi na Kočevskem nudili oskrbo za konje iz drugih držav, kar bomo tudi preučili. Na Kočevskem je namreč podnebje bolj trdo in zdravo, kar naj bi dobro vplivalo na konje.

J. PRIMC

● *Kmet mora biti plačan dvakrat - kot pridelovalec hrane in kot vzdrževalc krajine. (Dušan Plut)*

PRILJUBLJENI KONJI - Tudi na Kočevskem postajajo konji vedno bolj priljubljeni. Vedno več je rejec konj, rekreativnih jahalcev, ki so željni tudi znanja in obiskujejo šolo jahanja, pa tudi drugih občudovalcev konj. Na fotografiji: prizor z nedavne predstavitev konj v Kočevju. (Foto: J. Primc)

Maxima dala maksimalno količino mleka

Nov svetovni rekord v laktaciji 23.587 kg mleka

Ko je Rundy Tullars, farmer iz ameriške zvezne države New Hampshire, eni izmed svojih 165 krav holštajnske (črno-bele) pasme ali imen Maxima, niti najmanj slutil, kako natančno je s tem zadel v črno. Njeni starši niso bili nekaj izjemnega, čeprav so bili potomci znanega bika z imenom Elevation, je pa zato genetika z Maximo poskrbela za pravi rejski čudež. V tretji laktaciji je ta krava v 305 dneh ob trikratni molži na dan dala 23.587 kg mleka s 3,10 odst. tolšči in 2,70 odst. beljakovin, kar je absolutni rekord vseh časov. Dosej je veljala za kravo svetovno rekorderko Geran Dandy Mayor Cheryl, ki je leta 1984 dala v eni laktaciji 20.005 kg mleka.

OCENJEVANJE MLADEGA VINA

ČRNOVELJ - V petek, 5. novembra, bodo od 13. do 20. ure v črnomajskem hotelu Lahinja sprejemali vzorce mladih vin, ki jih bo naslednji dan ocenila komisija z mag. Mojmirom Wondro in inž. Antonom Pezircem na čelu. Mošti bodo ocenili za pokušnjo mladih vin in marčinjanje, ki ga v hotelu Lahinja pripravljajo 12. in 13. novembra v sodelovanju s črnomajsko podružnico društva vinogradnikov Bele krajine podjetji Flora, d.o.o., in Gostinstvo Črnomelj. Mošti lahko prinesajo v oceno tudi vinogradniki od drugod, ne le iz Bele krajine.

MLADO VINO KMALU NAPRODAJ

METLIKA - V metliški vinski kleti so tudi letos pripravili mlado vino, le da tokrat za razliko od preteklih let ne gre za metliško črno, ampak za portugalsko. Pretekli teden je to vino na rednem ocenjevanju dobitilo oceno 17,80 točke, kar je za tovrstno vino zelo visoka ocena. Tudi v vinski kleti pravijo, da je mlado vino kvalitetno, saj je zgodnjine grozdje dobro dozorelo in je zdravo.

ZBIRANJE VZOREV VIN

SEMIČ - Društvo vinogradnikov Bela krajina bo tudi letos pripravilo v Semiču že tradicionalno marčinjanje. Zato vabi vse vinogradnike, naj prinesejo v oceno letosnji vinski most. Vzorce za oceno v litrih steklenicah bodo sprejemali v hotelu Smuk v petek, 5. novembra, od 6. do 9. ure. Ob 9. uri bo komisija pod vodstvom mag. Mitja Kocjančiča s Kmetijsko inštituto Slovenije pričela z ocenjevanjem. Za oceno vsakega vzorca bo moral vinogradnik plačati 400 tolarjev, za nagraje mošte pa bodo vinogradniki na marčinjanju prejeli pisna priznanja.

ODKUP JABOLK, ŽIVINE IN LESA

SEVNICA - M-Kmečka zadruga odkupev namizna in industrijska jabolka. Slednja so po 7 tolarjev, cena namiznih za F kvaliteto pa je 30 do 40 tolarjev za kilogram, odvisno pa od sorte. Ponudba pitance je premajhna, zato mora zadruga živino dokušovati drugie. Cena MPG je 300 tolarjev, cena krave pa do 200 tolarjev za kilogram mesa, teleta pa odkupevajo po 260 do 290 tolarjev kilogram žive teže. Vse presežke lesa, ne glede na vrsto in kakovost, pa lahko posestniki ponudijo odkupovalcu Mirku Mavriču.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Pri kvasovkah ne ponavljajmo napak škopljenja

Alkoholno vrenje

Verjetno so med nami pomisli, ki o primernosti dodatkov hrane za kvasovke v mošč med alkoholnim vrenjem. Nikakor ne dodajajmo "za vsak slučaj", kar ponujajo v trgovini. Te zadeve so natežljive in bi bilo narobe, da se v tem primeru obnašamo tako kot smo se pri škopljenju vinoigradov. Takrat je bilo premalo opozoril na nevarnost pretiranega škopljenja, škoplili smo, ko je bilo treba in ne, in ker smo škoplili na pamet, ni bilo pravega učinka, le okolje smo zastrupili. Spominjam se poplave raznih škopljev proti glivnim boleznim vinske trte. Težko si je bilo zapomniti imena vseh teh pravkov v vinogradnikov se med seboj pogovarjali o škoplju iz rumene ali zelene embalaže itd. Takšno razmerje je povzročilo nesrečo, ker sta bili dve tak na sprotni strani škopljev v enakem obarvanju na zlepševanje vina pa sploh.

Kletari, ki imajo sedaj v sodih to najžlahtnejšo kakovost za vina "posebne kakovosti", razmišljajo, kako vrenje takoj ustaviti, da bo dovolj alkohola in ne preveč preostalega sladkorja. Za ustavljanje vrenja je na razpolago "zvezlo". Čim burnejše je vreme, več zlepila je potrebno dodati. Zato je potrebno umirjati vrenje. Nizke temperature so z naredile svoje, po možnosti še znižujemo temperaturo, da bo vrenje ustavljeno in manj zlepila. Mošti, ki so bili razsluzeni, vrejo počasnejše, in ko mošč razsluzujemo, moramo misliti na težave ob ustavljanju vrenja. Po 6-ih urah razsluzevanja ne vplivamo bistveno na hitrost vrenja, 12 ur pa nam že zagotovijo lepo, počasno vrenje. Nekaj ur po močnem zlepjanju, ko opazimo, da se vrenje ustavlja in se kaže seseda, pretočimo in istočasno čistimo, da se lebdeče kvasovke potegnejo na dno soda. Sledi nov pretek v čisto posodo in nizke temperaturje zagotavljajo biološko "mirnost". Približno natančno določimo količino sladkorja v skoraj povremenu vino s potopom tehnito - areometrom. Pri 2° Oechla je še okrog 11 g/l sladkorja, pri 3° Oe 14; pri 4° Oe 16; pri 5° Oe 18 g/l. Meritev z ročnim refraktometrom ne moremo upoštevati

Sklad prodaja Adrio Caravan

Večinski lastnik lahko postane tudi tujec

NOVO MESTO - V petkovem Delu objavljeni razpis Sklada RS za razvoj za nakup večinskega deleža Adrie Caravan je neprijetno presestil sedanje vodstvo Adrie in zaposlene, pri poslovnih partnerjih te firme pa to neprizakovano in nenadejano dejanje povzroča vznešenje in ugibanja. Vsekakor je čudno ali vsaj do sedaj pri nas neobičajno, če za takoj namerno vodstvo in zaposleni izvijejo iz časopisega oglasa.

S tem razpisom, kot piše, IMV Holding, ki je v celoti v lasti Sklada RS za razvoj in katerega hčirsko podjetje je Adria Caravan, išče najugodnejšega ponudnika za nakup 63.758 delnic Adrie Caravan, kar predstavlja 59,6 odst. delniškega kapitala družbe. "Na razpisu lahko sodelujejo tujje in domače fizične in pravne osebe. Podnude se morajo nanašati na nakup celotnega ponujenega paketa delnic podjetja," se glasi prva točka razpisnih pogojev. "Namena o prodaji delnic je res presestljiva," pravijo v Adriji. "Govori o prodaji celotnega sistema Adria Caravan v Sloveniji, vključno s podjetji Leso iz Črnomlja, Plastform iz Šmarjetne, Podgorje iz Šentjerneja in Tom z Mirne, toda, zanimivo, brez podjetij v tujini, ki tvorijo prodajno mrežo sistema."

Sedanje vodstvo Adrie ocenjuje, da prva faza sanacije, se pravi zagon proizvodnje, uspešno zaključena. "Ob tem smo dosegli bistveno zmanjšanje tekočih stroškov proizvodnje in prodaje na enoto, kar pa je moč še izboljšati," trdijo v vodstvu Adrie. Prepričani so, da je lahko prav prodaja podjetja oz. njegovega večinskega deleža najtrdnejše zagotovilo, da bo, dolgoročno gledano, sanacija Adrie Čaravan tudi dokončana. "Mislimo, da lahko prav novi lastniki prinesajo svež kapital, ki bi ga v podjetju tako zelo potrebovali." Vodstvo

ČIGAVA BO ADRIA? - Na prodajo je večinski delež Adrie Caravan. Včasih se je lahko vsak delavec vtičal v poslovno politiko, danes pa, brezpravna raja, izvijejo o namerni prodaji iz časopisa. Če si ga lahko kupijo... (Foto: A. B.)

podjetja upa, da bi prav s prodajo najhitreje prišlo do "takošnje in celovite razrešitve sanacije Adrie Caravan". Ta možnost do sedaj ni bila predvidena, je pa po mnenju sedanjih lastnikov očitno možna in uresničljiva. Vodstvo Adrie je pred časom pripravilo predlog sanacijskega programa Adrie, vendar take rešitve, kot jo sedaj hočejo izpeljati lastniki, ni predvidelo. "Sele sedaj razumemo, zakaj sanacijski program, ki predvideva postopno sanacijo in ob tem prodajo samo neaktivnega premoženja, še ni bil predmet resne obravnave lastnikov, in tako do danes ni bil ne potrejen ne zavrnjen," pravijo v vodstvu Adrie.

Konec oktobra se je iztekel pogodbina in so prenchala pooblastila v. d. direktorja Adrie Caravan, Dušanu Plutu, in njegovi ekipi. Do razgovorov o podaljšanju pogodbe s podjetjem Novoline, ki je nosilec pogodbe o poslovodenju Adrie Caravan, ali s posamezniki iz sedanja ekipe ni prišlo.

A. B.

Dolga pot do (najemnih) stanovanj

V novomeški občini stanovalci odkupili večji delež nekdanjih družbenih stanovanj, kakor znaša povprečje v Sloveniji - Na začetku enkratni zneski - Manjka pravilnik

NOVO MESTO - Slovenci so doslej odkupili nekaj več kot 107.000 nekdanjih družbenih stanovanj, kar predstavlja slabo polovico vseh nekdanjih stanovanj v družbeni lasti. V novomeški občini je odstotek odkupljenih stanovanj dosti večji.

Vseh nekdanjih družbenih stanovanj je bilo v občini Novo mesto nekaj čez 4.000, če pa upoštevamo še vojaška stanovanja, jih je bilo vseh skupaj v občini kakih 250 več. Stanovalci so jih odkupili 2.900, kar je več kot 70 odst. vseh nekdanjih družbenih stanovanj. V začetku so upravičenci odkupili stanovanja večinoma v enkratnem znesku in imeli pri tem 60-odst. popust. Pozneje se jih je vse več odločalo za obročno odpeljovanje za dobo 5 do 10 let, s čimer so si zmanjšali popust oziroma dvignili ceno stanovanja. Odkupne cene so bile spriča različnih načinov odplačila različne, povprečna je znašala nekaj nad milijon tolarjev za

stanovanje.

S prodajo stanovanj zasebnikom, ki jo je sprožilo Jazbinškovo mini-

RAZSTAVA OB DNEVU REFORMACIJE

NOVO MESTO - V počastitev dneva reformacije 31. oktobra so danes v evangelijski cerkvi na Trdinovi ulici odprli razstavo izbrane knjižničnega gradiva z naslovom Kulturna podoba slovenske reformacije in njeni sadovi. Pripravila jo je Študijska knjižnica, odprtta pa bo do 7. novembra.

strstvo, so se v marsičem spremene bivalne možnosti državljanov. Privatizacija je nemara odpravila mnoge stanovanjske probleme, vseh težav in nejasnosti pa ni ukinila in posledice te nedorečenosti bodo občutili tako državljanji kot pooblaščeni stanovanjski podjetja. O uspešno končani privatizaciji stanovanj je bržas nemogoče govoriti, dokler ministrstvo za okolje in prostor ne bo pripravilo pravilnika o neprofitnih stanovanjskih organizacijah. Kajti te bi s tem Jazbinškovi papirjem v roki veliko lažje gradile najemna stanovanja, brez katerih klub zasebnosti ne bo v prihodnje shajala ne Slovenija ne novomeška občina.

VODA - V vasi pod Gorjanci je nekdo napeljeval vodovod v hišo. Ker zunaj ni našel glavne cevi, jo je šel iskat, kot se gre iskat vodovodno cev na neznanem terenu. To pomeni, da je vprašal poučene, kje je vodovodna cev. Vprašal je nekoga od komunalnega podjetja. Ta uradna oseba je rekla: "Tukaj je." Verjetno pa ob tem besedah komunalec ni imel v mislih vode, kajti cevi ni bilo ne "tukaj" ne tam. Po svoje so mu celo hvaležni, da se je uštel. Preden so cev potem odkrili, so menda prekopali vso parcele in si na ta način mimogrede globinsko zrahljali zemljo za sadovnjak.

RADOVENDOST - Ko so uvedli tako imenovano polje zaupanja tudi v novomeških bankah, je zavladala med delom prebivalstva posebna panika. Gre za to, da zaradi zelenih črt, ki spušča do bančnega okanca samo po enega človeka, preostali čakajoči v vrsti več ne vidijo, kolikor ima predhodnik na računu in koliko mark bo kupil ali prodal. Tisti, ki jih je zeleni črti najbolj prikrajšala za užitek, po mestu že mrzlično iščejo izdelovalca periskopov. Ve se, da bodo te optične naprave v podolgovatem etjuji, vendar je potrebno paziti, da je ne bi zamensali z dežnikom.

Novomeška kronika

PROMET - Bavarcem, ki so pred kratkim obiskali Novo mesto, gostiteljsko mesto ni sporočilo, v kakšno mesto se podajajo. Nič hudega sluteč Nemci so prispevali v Dolensko prestonico in potli kvavi pot, preden so se skozi prometno gnečo prebili do muzeja, kjer je bil pozdrav, sendvič in vinček. Bavari, če si jih predstavljaš v novomeški gneči, se ti zasmilijo v dno srca. Toda oni so na boljšem kot novomeško ljudstvo. Skozi mesto so se prebijali enkrat samkrti v živiljenju, medtem ko se ljudstvo vsak dan.

VODA - V vasi pod Gorjanci je nekdo napeljeval vodovod v hišo. Ker zunaj ni našel glavne cevi, jo je šel iskat, kot se gre iskat vodovodno cev na neznanem terenu. To pomeni, da je vprašal poučene, kje je vodovodna cev. Vprašal je nekoga od komunalnega podjetja. Ta uradna oseba je rekla: "Tukaj je." Verjetno pa ob tem besedah komunalec ni imel v mislih vode, kajti cevi ni bilo ne "tukaj" ne tam. Po svoje so mu celo hvaležni, da se je uštel. Preden so cev potem odkrili, so menda prekopali vso parcele in si na ta način mimogrede globinsko zrahljali zemljo za sadovnjak.

RADOVENDOST - Ko so uvedli tako imenovano polje zaupanja tudi v novomeških bankah, je zavladala med delom prebivalstva posebna panika. Gre za to, da zaradi zelenih črt, ki spušča do bančnega okanca samo po enega človeka, preostali čakajoči v vrsti več ne vidijo, kolikor ima predhodnik na računu in koliko mark bo kupil ali prodal. Tisti, ki jih je zeleni črti najbolj prikrajšala za užitek, po mestu že mrzlično iščejo izdelovalca periskopov. Ve se, da bodo te optične naprave v podolgovatem etjuji, vendar je potrebno paziti, da je ne bi zamensali z dežnikom.

Ena gospa je rekla, da na nedeljsko nogometno tekmo na novomeškem stadionu novomeški nogometni niso pustili novinarja Dolenskega lista in predsednika novomeškega nogometnega kluba iz povsem človekojubnih nagibov, da bi omenjenima možema prizanesli s tistim, kar se je potem dogajalo na nogometnem igrišču.

Zbornica nepogrešljiv partner

Posvet gospodarske zbornice - Podpora malemu gospodarstvu

Janko Goleš

Predragje promocije, na katere so pri tem tudi mislili zborničarji, klub vsemu ne bi smeli biti nepremostljiva ovira. Na Otočcu med drugim izrekli za to, naj gospodarska zbornica Slovenije pomaga t.i. malemu gospodarstvu. K taki odločitvi jih je privedlo spoznanje, da se malo podjetja v Sloveniji množijo, vendar vsaj nekatera ne zmorcejo plačati visokih davkov, najemati dragih posojil in uspešno nastopati na zahtevnih tržiščih.

Drobnega gospodarstva, ki so mu na posvetu namenili precej besed, si ni mogoče zamisliti brez strokovnjakov, ki dobro dela. Zato gospodarska zbornica misli spodbujati poklicno izobraževanje, ki je ena od poti do posameznih strokovnih znanj. Zasnova za to izobraževanje v Sloveniji obstaja, da izpeljavo je pripravljena zagotoviti delnici tudi zbornica. Da bi vse lažje steklo, bodo prej še zbornični posveti in enega takih bodo pripravili po Goleševih besedah tudi v Novem mestu.

L. M.

Zdaj pojo štirje

Cerkev v Hrušici bogatejša za dva zvonova

HRUŠICA - Minula nedelja je bila v Hrušici še posebej praznica, saj so slovensko posvetili in dvignili v zvonik dva velika bronasta zvonova, tako da se bodo poslej iz lin podružnične cerkve sv. Jakoba oglašali kar štirje namesto do sedanjih dveh. Zelezniemu iz leta 1923 in 50-kilogramskemu bronastemu zvonu, ki je z letnico 1652 najstarejši

BRONASTA LEPOTCA - Zvonova, ki sta jima botra Jakob Šafar in Pavel Turk, je posvetil nadškof dr. Alojzij Turk, potem pa so hruški možje pred zbrano množico fararov oba potegnili v zvonik. (Foto: M. Markelj)

zvon v stopični fari, sta se pridružila bronasta zvonova, ki sta prispevala pod Gorjance iz Italije.

Ne samo knjige, tudi zvonovi imajo svojo usodo, bi lahko dejali. Zvonova, ki zdaj kraljujeta v hruškem zvoniku, sta bila ulita leta 1892 v Italiji, k nam pa sta prišla po posredovanju prof. Branka Melinka s Primorskega, ki je zvonova kupil za cerkev v Štaku, vendar pa je neneslo tako, da sta namesto na Primorskodromala v naše lepo Podgorje. Zvonova sta težka 260 in 210 kg, posvečena pa sta sv. Uršuli in sv. Alojziju. Odlikujejo ju lep zven in pa številni okraski ter več podob, ki so redkost na takih zvonovih. Denar za od kupov zvonov so zbrali Hruščani in tako pokazali, da zgledno skrbijo za svojo cerkev, ki je v zadnjih 15 letih dobila novo fasado, baker na zvoniku in zdaj še zvonova, kot je povedal stopični župnik Evdard Eberl.

MiM

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 30. oktobra, bodo odprte naslednje prodajne življi:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Samopostežba, Glavni trg od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Danja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 18. ure: Urška, Uršna selo
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostežba
- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Kika, Vrelec
- **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- **Štrajša:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Kika, Samopostežba
- **V nedeljo, 31. oktobra, bodo odprte naslednje prodajne življi:**
 - od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Danja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna selo
- **Edini začetni kapital slovenskih podjetnikov je velik besedni zaklad (Jurič)**

Skrivnost zla kot svarilo človeku

V soboto je bila v kapiteljski cerkvi v Novem mestu maša za Novomeščani in okoličani, ki so umrli nasilne smrti pred 50 leti - Izbrana pridiga kot prošnja za mir

NOVO MESTO - V novomeški kapiteljski cerkvi je prošt Jožef Lap opravil v soboto dopoldne mašo za Novomeščane in okoličane, ki so pred 50 leti umrli nasilne smrti in katerih grob je tedaj postal brezno blizu vasi Mihovec pri Padežu. Zakaj je bilo tako, živi ne bodo izvedeli nikoli? Živim ostaja "skrivnost zla", kot je v spravljivo zastavljeni pridigi v sobotni maši menil prošt Jožef Lap.

Duhovnikov izbrani nagovor in maša v celoti sta izzvenela v odločno obrazno vsakršnega kraterna človekovih pravic. Maša je kljub morebitni duhovnikovi želji, da bi na vzišeni točki med oltarjem in potrtimi svojci ostal neprizadet poročevalce o slovenski novejši politični zgodovini in o smislu človekovega bivanja tu in onkraj, včasih izzvenela v jasno in

Vsemogočnemu in človeku za mir na Zemlji.

M. LUZAR

POSLANKE NA OBISKU - Novo mesto je 21. oktobra obiskala delegacija poslank Državnega zbora Republike Slovenije. Poslanke so si ogledale proizvodnjo v tovarni prikolic Adria Caravan Novo mesto in pri tem navzočim vodilnim predstavnikom tovarne posredovalo vtise o predstavljenih modelih počitniških prikolic. V nadaljevanju obiska jih je na Otočcu sprejela Metka Wachter, direktorica Krkine Kozmetike in menedžerka leta. Obisk poslank je organizala mag. Vida Cadonč-Spelč, poslanca SKD v Državnem zboru. Na posnetku: Jelko Kacinc v Adria Caravan govori poslankam o proizvodnji in možnostih prodaje Adrijnih počitniških prikolic. (Foto: L. M.)

POLOŽNICE - Črnomaljci se pritožujejo, da so črke in številke na položnicah, ki jih dobijo od Komunale, tako blede, da jih ne morejo prebrati, kaj šele, da bi ugotovili, ali podatki držijo. Kot je uspelo zvesti zagnanim detektivom, je za nečitljivost kriv izrabljen trak na tiskalniku računalnika. Če Komunala zanj nima denarja, naj račun pripše na položnice. Za tistih nekaj stotinov ne bo nikogar pobralo.

KRUH - Medtem ko Črnomaljci pogosto poslušajo po radiu in TV bojanzen svojega someščana z Rdečega križa Slovenije, kako lahko začne zdaj primanjkovati pomoči za begunce, jim ne gre v glavo, da se na lastne oči lahko prepričajo prav o nasprotnem. Ne samo enkrat so bili videni prebivalci črnomaljskega begunskega centra, kako nesejo domaćinom v sosedčini vrečke kruha za živali. Tistem, ki pod vsem skupaj potegne črto, je Jasno: hrane za begunce je očitno še veliko preveč.

EKSURZIJA - Predlog Črnomaljca, ki je poklical na naše uredništvo in dejal, naj se občinari odpravijo na poučni izlet v metliško občino, je v Metliki naletel na plodna tla. Iz zelo uradnih virov nam je uspelo izvedeti, da bodo Metličani povabili v goste sosedje, če se že ne bodo najavili sami. Ne nazadnje tudi zato, ker so si (Metličani, seveda) notico v Dolenjskem listu šteli v izjemno čast. Sicer pa bo priložnost za obisk že ob otvoritvi metliške avtobusne postaje. Morda se bodo takrat Črnomaljci končno odločili, kako se lotiti tega čuda gradbeništva, čeprav je metliško postajo gradilo črnomaljsko podjetje. Kovačeva kobia pa še naprej ostaja bosa.

Sprehod po Metliki

NAVADNO IMAJO LJUDJE POLITIKE za človeške puščobe, ki ne znajo drugega kot težiti in nakladati. Pravo nasprotje tej podobi je metliški gospod izvršnik Jože Matekovič. Mož se izkaže v razigrani družbi kot odličen pevec, ki brezhibno obvlada slovenske ljudske pesmi, doma pa je tudi, ko je treba Zahropsti najmodernejšo popevko. Nežnejši spol v metliški občini primerja petje Jožeta Matekoviča z dosežki Ota Pestnerja, med pcvic iz tujine pa bi mu bil najblizji Tom Jones. Pa ne samo to: Matekovič po menju metliških dam pleše vsaj tako kot John Travolta.

ROMAN KAPUŠIN, gostilničar s Krasincem, pripravlja prospekt o svoji gostilni. Natisnil mu ga bo brat Branislav Kapušin. Roman bi rad Slovencem predstavil svoj lokal, ki slovi predvsem po pripravi svatbenih večerij in po prenočiščih, namenjenih ribičem. Pri tem mu seveda ne bo pomagal pevec ansambla Obvezna smer Toni Kapušin, četudi je njegov bratanec in ima počitniško hišico za Romanovo gostilno. Toni je preveč zaposlen s predstavljivimi nove kasetami, posnete skupaj s pevko Majdo Pečarič, snaha gostilničarja Jožeta Pečariča, Belokranjca, ki zbir slovensko smetano v svoji gostilni Paradis v Ljubljani.

Trebanjske iveri

BISTRICA - Sicer hvaljedna počesa vseh, zaslužnih za to, da je izšla prva knjiga založbe Agens iz zbirke Pot kulturne dediščine - Slovenski kozolec, je po predstavitev knjige pod Blažetom kozolcem na Bistrici poleg zvezne ugodnih odmevov sprožila tudi precej nejevolje med domaćini. Ti so napadli šentruperske krajevne veljake, zkaz niso bili obveščeni o tem pomembnem kulturnem dogodku, ker bi rade volje pri tem sodelovali in pokazali svojo gostoljubnost. Funkcionali so se izgovarjali, da so za dogodek zvedeli bolj naključno, mimogrede, in so dobili občutek, da jih obravnavajo bolj kot "nebobijih-treba". So zato organizatorji razdelili glavne vloge mirenskim in mokroškim pcvicem, da za domaćine ni ostala niti stranska? Bodo domaćini res prej ko slej zahtevali tudi spremembo imena kraja Bistrica pri Monikongu, da bodo opustili ta dodatek in se bato natančno vedelo, da spada Bistrica v krajevno skupnost in bodočo občino Šentruper?

CENE - V mirenski Dani že pol drugo leto niso spremenili, se prav zvišali ceni, zatrjujejo vodilni možje v Dani in se jezijo na slovensko državo oz. vlado, ker noče zaščititi domaćega trga, podobno kot to počno sosedje. Potrošniki Daninih in uvoženih (brez)alkoholnih piščak pa si zavoljo tega sploh ne belijo las, če to pomeni, da lahko pridejo do cenejsih izdelkov. Morda bo Dana lažje doperedala svoje zagate predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku, ki ga vabi k otvoriti novih strojev za izdelavo "pet" embalaže in polnilne linije.

IZ NAŠIH OBČIN

SEMIČ PRAZNUJE

SEMIČ - Danes je v spomin na bitko na Gornjih Lazah, v kateri je padla 1. belokranjska četa, prazniki semiške krajevne skupnosti. Praznovali pa ga bodo v soboto, 30. oktobra, in sicer bo ob 15. uri v hotelu Smuk okrogla miza o lokalni samoupravi, na kateri bo sodeloval tudi svetnik v državnem svetu dr. Dušan Plut. Ob 18. uri bo v kulturnem domu nastop folklorne skupine "Semiška očet", po prireditvi pa v hotelu Smuk otvoritev razstave ročnih del članov semiškega društva upokojencev. Vabljeni!

JURSKI PARK

METLIKA, ČRНОМЕЛЈ - V metliškem in črnomaljskem kinotragu sta od 27. do 31. oktobra na ogled največja hita v svetovni filmski produkciji: Jurski park in Nespodobno povabilo.

OGLED "NETOPIRJA"

ČRНОМЕЛЈ - Glasbena mladina Bele krajine je prejšnjo sredo, 20. oktobra, organizirala svojo prvo glasbeno mladinsko potovanje akcijo z 11 avtobusi, in sicer so si dijaki Srednje ekonomike šole iz Novega mesta ogledali predstavo Straussovega "Netopirja" v ljubljanski Operi.

NI BILO RES TAKO

Gledate zapis v "Sprehodu po Metliki" o tem, kako so v Belokranjskem muzeju v Metliki prepovali snežanje Henrika Burkatu, so televizijske postaje Kanal A sporočili, da so bili objavljena neresnična podatki. Kot pravil Natalija Goršček iz službe za stike z javnostmi, direktor Belokranjskega muzeja v začetku res ni dovolil snežanja, kasneje, po pogovoru z g. Hrenom, pa je snemanje prijavno odobril. Na Kanalu A ne želijo, da bi bil "zaznamovan" človek, ki jim je prijavno prisločil na pomoč. M.B.-J.

V "Arniko" po pomoč

ČRНОМЕЛЈ - Podjetje Sivils je sredi oktobra v pritličju enega od stanovanjskih blokov v Ulici 21. oktobra odpalo zeliščno lekarno "Arnika". Kot je povedal lastnik Silvester Kramarič, so prišli na to misel potem, ko so ugotovili, da Črnomelj, ki razliko od drugih večjih mest, nima tovrstne lekarne. Za sedaj je "Arnika" celo edina v vsej Beli krajini.

"Medtem ko prihajajo v običajno lekarno ljudje v glavnem z recepti, je naša želja, da bi prišli k nam s težavami, ki jim jih bomo poskušali odpraviti. Zato imamo zaposleno tudi farmacevtko, ki bo lahko strokovno svetovala," pravi Kramarič. V "Arniko" so že spoznali, da je zanimanje za zdravilna zelišča in zdravljenje z njimi vse večje, zato bodo prav temu dali največji poudarek. "Ne nazadnje je, gledeno dolgoročno, zdravljenje z domačimi zdravili ali pomožnimi zdravilnimi sredstvi, kakor jim pravijo, tudi veliko boljše," meni Kramarič. Poleg različnih zdravil in čajev z zelišči je pri njih moč dobiti tudi posamezna zelišča, tako da si stisti, ki so tega bolj večji, lahko sami pripravijo pripravke. M.B.-J.

IZ NAŠIH OBČIN

Nadaljevanje zgodbe o jari kači

V Črnomelu obudili misel na novo avtobusno postajo - Bo stala pri obrtnem ali gasilskem domu? - Prednosti in slabosti - Kaj pa obvoznica skozi stanovanjsko naselje?

ČRНОМЕЛЈ - Razprave in ugibanja o tem, kje naj bi stala črnomaljska avtobusna postaja, se vlečejo kot zgodba o jari kači. Zadnja javna obravnava o osnutku zažidalnega načrta zanje je bila konec maja 1991. Vendar je bilo na postajo, ki naj bi bila ob obvozni cesti, ki bi potekala od Ulice 21. oktobra mimo doma obrtnikov, jurjavanski drage in železniške postaje, več pripomb.

Občani so zatrjevali, da obvoznica skozi stanovanjsko naselje Čardak in jurjevanjsko drago ni primerna. V osnutku zažidalnega načrta so pozabili vrstisi hišo, ki stoji prav na izvozu s postajo, a tudi sicer so bili bližnji stanovalci prepričani, da jih bosta smrad in strup preveč motila, med-

tem ko bo postaja preveč grobo posegla na njihova zemljišča. Zato so predlagali, naj odgovorni še enkrat razmislijo o poteku obvoznice, ki bi se moral izogniti mestu, šele nato pa tudi o lokaciji postaje. Ob tem so predlagali nov prostor za postajo za staro bencinsko črpalko, med gasil-

postopek bi trajal vsaj pol leta, kar pa je v primerjavi s tem, koliko časa Črnomaljci že čakajo na postajo malo.

M. BEZEK-JAKŠE

JUTRI OTVORITEV AVTOBUSNE POSTAJE

METLIKA - V petek, 29. oktobra, bo ob 16. uri slavnostna otvoritev metliške avtobusne postaje, na kateri se bo zvrstilo več govorov: Jože Matekovič, predsednik občinskega izvršnega sveta, Franc Panjan, direktor Begrada, ki je postajo gradil, projektant Vladim Koželj in morda še kdjo. V kulturnem programu bodo nastopili orkester Vitis, učenci metliške osnovne šole in mestna godba na pihala. Hkrati bodo predstavili tudi idejno zasnova za drugačno podobo stolpa bližnjega gasilskega doma. Vabljeni torej na otvoritev težko pričakovane avtobusne postaje!

POSLOVNA ŠOLA

ČRНОМЕЛЈ - V tukajnjem Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik) je bil včeraj vpis v drugi višješolski izobraževalni program. Ob Višji upravni šoli, s katero so v Ziku pričeli lani, so tokrat začeli vpisovati v poslovno šolo (business school), torej v višješolski program Ekonomsko fakultete iz Ljubljane, v katerega se lahko vpisujejo vsi kandidati s končano štiriletno srednjo šolo katere koli smeri. Izobraževanje bo delu trajalo tri leta, po končanem soljanju pa dobitjo diplomanti naziv ekonomist zunanjetrogovinsko-komercialne, finančno-racunovodske ali poslovno-informacijske smeri. Celotno izobraževanje bo predvsem ob koncu tedna potekalo v Črnomelu, strokovno pa ga bodo vodili profesorji Ekonomsko fakultete iz Ljubljane. Zanimanje za to šolanje je izredno veliko, saj se je vpisalo več kot 70 kandidatov. Vpis je vredno mogoč in sicer na Ziku vsak dan od 8. do 21. ure.

OTVORITEV SPOMINSKE PLOŠČE V DOBRNIČU

DOBRIČ - Minulo nedeljo so bile v štirih krajih po Sloveniji slavnosti ob postavitev spominskih plošč žrtvam komunističnega nasilja, med drugim tudi v Dobrniču. Na spominskih ploščah v Dobrniču je zapisanih 174 imen. Mašo zadužinico in simbolični pokop je vodil ljubljanski pomožni škof Jože Kvas. Na slavnostni otvoritvi pa je sprengovil tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik, ki pa je potem med govorom Antonom Drnovškom (NSZ) slovesnost protestno zapustil.

O PRAVICAH TUJCEV - Predsednik območne organizacije svobodnih sindikatov Bele krajine Jožef Kočevlar (levo) ter predsednik sindikata za karlovško županijo Vitorin Begovič sta pojasnila zahteve obeh sindikatov pri uresničevanju pravic tujih delavcev, zlasti dnevnih migrantov. Begovič je menil, da bi morali specifično življeno ob meji upoštevati tudi pri zaposlovanju. (Foto: M.B.-J.)

Polovica tujcev ostala brez dela

Belokranjski in karlovški sindikat o zaposlovanju tujih delavcev - Apel na vodstvo, ministrstvo in sindikata obeh držav - Ob izgubi dela vsaj izplačilo odpravnine

METLIKA - Pretekli tened sta se v Metliki sestali vodstvi sindikalnih organizacij karlovške in belokranjske regije. Največjo pozornost so posvetili delu sindikata pri zaščiti pravic tujcev, ki so dnevni migranti glede na zakon o zaposlovanju tujcev. Organizaciji sta sporazum o medsebojnem sodelovanju podpisali pred natanko letom dni.

Tako slovenski kot hrvaški sindikalni delavci so se strinjali, da kasnijo s sprejemom izvedbenih predpisov, ki slonijo na meddržavnih sporazumih med Slovenijo in Hrvaško. Zato so apelirali na ustreznih ministrov vlad in na zemljiščnih občinah, da ne bo potovanje tujcev do Slovenije dovoljeno, dokler ne bo pravljeno meddržavno sporazume, zasnovane na mednarodnih konvencijah ter s tem začnejo reševati neugoden položaj tujcev na območjih obeh držav, ki so dnevni migranti. Delegaciji sta tudi zavezali, da bosta dali pobudo za spremembo tako slovenskega kot hrvaškega zakona o zaposlovanju tujcev-dnevnih migrantov, ki naj bi bil v skladu z zahodnoevropskimi standardi. Pomeni, da bi morali tem de-

lavcem ob izgubi dela obvezno izplačati odpravnino ter omogočiti lažji način pridobivanja delovnih dovoljenj.

V preteklem letu so v Beli krajini izdali 1.340 začasnih delovnih dovoljenj za tuge delavcev. Letos so v črnomaljski občini zaprosili za podaljšanje 260 viz, 159 jih je bilo rešenih pozitivno, 45 negativno, ostale še rešujejo. V metliški občini so zaprosili za podaljšanje 708 delovnih dovoljenj, od tega je bilo pozitivno rešenih 571, negativno 27 vlog, ostale še rešujejo. Kot sta ocenila oba sindikata, bo v tem in prihodnjem mesecu v Beli krajini izgubila delo približno polovica hrvaških delavcev. Ker pa so delodajalci pri odpuščanju

delavcev imeli pred očmi predvsem racionalizacijo proizvodnje, v sindikatih menijo, da ni pričakovati večjih zaposlitve na izpraznjena delovna mesta. Približno sto tujcev je ostalo v Beli krajini brez del, kot presežni delavci in so torej dobili odpravnine, za ostale pa si v sindikatih prav tako prizadevajo, da bi dobili solidarno odpravnino in višini eno do treh povprečnih plač v Sloveniji.

Sicer pa si bosta območni sindikatni organizaciji skupaj prizadevajo

čim bolj pravčasno in celovito obveščati tuge delavcev ter jim nuditi strokovno in pravno pomoč pri zaščiti njihovih pravic.

Hkrati bosta poslali poziv vodstvoma republiških sindikalnih organizacij v obeh državah,

naj čimprej skupaj rešita vprašanja, ki

sedaj najbolj prizadenejo članstvo.

M. BEZEK-JAKŠE

Romi ostajajo na obrobju družbe

V trebanjski občini menijo, da bi morali zlasti veliko vlagati v predšolsko in šolsko vzgojo Romov, da bi ti čez čas znali sami bolje poskrbeti zase

TREBNJE - Romov je v trebanjski občini 207, kar pomeni le dober odstotek prebivalstva. Navkljub temu je z romsko populacijo, ki je veliko mlajša v primerjavi z vse bolj starim prebivalstvom v občini, nadpovprečno veliko raznih skrb in problemov.

V največjem naselju Romov, na Hudejah, živi 109 Romov, glede na pripadnike svoje narodnosti v drugih krajih te občini, še v najbolj znotrjenih razmerah. Romi imajo tod električno in 10 priključkov iz vodovoda, medtem ko imajo v naseljih v Velikem Gabru le dva otroka, v Trebnjem pa pet, medtem ko so bili v mači šoli štirje romski otroci iz naselja Mala Loka. Precej bolj spod-

Romi pa zatrjujejo, da se s tem delom ne da več preživeti, ker ni urejen od kup, pa tudi ni zelišč. Tako postajajo družbeni pomoči pri Romih eden najbolj zanesljivih virov za preživljanje. Večina Romov prejema družbeno pomoč za otroke in je pozimi uveljavila denarni dodatek po zakonu o socialnem skrbstvu. Kot pravijo na Centru za socialno delo v Trebnjem, so bila (razen redkih izjem) vsa izplačila v funkcionalni obliki: za preživljanje, za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, za opravljanje voznika izpit in podobno. Brez posebnih Romov že kar dobro poznajo in uveljavljajo svoje pravice, tudi pravico do nadomestila za porodiški dopust. Sicer pa zaposlitev zagotavlja preživljanje dvema družinama, medtem ko so javna dela Rome nekako obšla.

Čeprav si v osnovnih šolah prizadevajo z izobra

PODOBNOŠT - V petek so se predstavniki dolenskih, belokrških in posavskih občin zbrali v Krškem, kjer so jim g. Rop and comp. predstavili sodobne pristope k spodbujanju razvoja razvojno šibkih regij. Prisotni so prisluhnili tudi primeru sodobnih evropskih pristopov k takim rečem. Za posvet v Krškem so si izbrali primer Šrske, ki je menda že najbolj podoben v primerljiv s Slovencem. Tudi s Krškim. Bombe na Irskem, bombe v Krškem - le da jih na irskem podtakajo politični skravnici, v Krškem pa davkoplacvalci.

PRAZNICNO - Kostanjevčani so praznivali svoj krajevni praznik. Ob tej priliki so pripravili več prireditvev. Posebno pozornost so posvetili športu, in ker živijo takorekoč na vodi, je bil ta tesno povezan z njo. Razen tega, da so čolnarji po Krki, je bilo v soboto mogoče opaziti tudi otroke, ki so se s čolni prevažali po travnikih, in ribičice, ki so kot za stavo lovili po bližnjih njivah. Oblica dežja je Kostanjevici za krajevni praznik poplavila tudi pripravljeni prireditveni prostor nasproti Šole. Če bi domačini to vedeli prej, bi si lahko omislili še kakšne igre na vodi. Tako pa se je z njimi poigrala narava.

TRIKRAT ROP - Ko pride državni sekretar mag. Anton Rop v Krško, se domačinom takoj zbliska, da jih čakajo najmanj trije ropi: magister Rop, rop s certifikati in rop s centralizacijo oblasti in namišljenim sodobnim razvojem nerazviti. Da gre za tatvino in ne rop dokazuje dejstvo, da je storilec (država) obožen.

Novo v Brežicah

NERODNO - Brežičani so bili kar malo v zadregi, kako ministru predstaviti gospoda Lukeža, nekdanjega direktorja nekdanje Tovarne prikolic Adria Caravan v Brežicah. V mrzlici so iskali primerne besede: "To pa je direktor nekdanje, sedanje... (?) To je direktor te halé!" Potem ko je obrat proti volji delavcev po čudnih pripetjih dobesedno izginil in je stroje odpeljalo matično podjetje, je sredi travnika ostala res samo prazna dvorana. In še zanje se ne ve, čiga je.

RESNICA - Že drži, da je minister Tajnikar malce polaskal Brežičanom, ko je dejal, da je ravno njihovo gospodarstvo tista prava usmeritev. To je pa tudi vse, saj kaj prida koristi od tega občina nima. Država še naprej podpira zgolj tiste usmeritev v gospodarstvu, ki niso "prave".

OKROGLA - Okrogla je ta, da je bila v Brežicah okrogla miza. Kot prvo, gosti so sedeli za oglato mizo, ostali udeleženci pa v dvorani. Drugo, tudi sicer ni bilo sledu o okrogli mizi, ampak je šlo bolj za ministrovo predavanje. Njega to ni motilo. Očitno je navajen na podobne monologe. Pa tudi na to, da ga nihče ne posluša.

POBRATENI - Če bo spet kdaj moderno povezovanje in bratjenje mest, potem predlagamo, da skupaj stopita Nova mesto in Brežice. Povezujte ju najmanj ena stvar, in to je razdrapan most. Dolenjci svojega že popravljajo, Brežičani pa doslej ni uspelo postaviti niti pravega znaka, ki bi voznike opozarjal na kraterje na cestišču. Ne glede na rahlo prednost Dolenjev, je most vendarle stična točka. Lahko bi bila tudi resna osnova za dogovarjanje o povezovanju v skupini upravnih okrajev.

ZA RIBE - Rajko Sluga iz Presladovalca namerava urediti ob domačiji ribnik in sčasoma tudi prijeten kraj za kakšno manjšo veselico, kot je povedal. Prepričan je, da bi riba lahko prodal, saj so nekateri po njih že povprašali. Sluga meni, da bi k njegovim prizadevanjem sodila tudi kakšna državna denarna pomoč za spodbujanje turizma, obri ali podobna. Medtem ko tega denarja zdaj še nima, ima na voljo vsaj zadostne vode, potrebne za ribnik. Na fotografiji: Rajko Sluga ob svojem ribniku. (Foto: L. M.)

IZ NAŠIH OBČIN

Otroci vedo preveč o nasilju

Žal ga vse prevečkrat doživljajo tudi sami - Kako omejiti nasilje med in nad otroki?
- Otroci so razpravo v svojem parlamentu v Krškem vzeli zares

KRŠKO - Naša napoved, da bo otroški parlament v Krškem izvzen bol resno, kot deluje običajno prava skupščina, se je uresničila. Otroci sami, prišli so iz vseh osnovnih šol v občini, srednje šole in iz begunskega zbirnega centra, so si za letošnjo temo izbrali nasilje med in nad otroki.

Otroški parlament je želel najvišje predstavnike občine obvestiti o svojih razmišljajih, svojih predlogih in zahtevah. Srečanje, ki ga je v sodelovanju s krško občino pripravila Občinska zveza prijateljev mladine, je usmerila psihologinja Gordana Rostohar iz krškega Centra za socialno delo.

Otroci so veliko povedali in predvsem opozorili na nekatere konkretno oblike nasilja, ki jih odrasli marsikaj niti ne opazijo. Razmišljali so o nasilju med in nad otroki v Šoli, na ulici, na televiziji in v družini. Pogovarjali so se o tem, kaj storiti, da bi bilo manj nasilja. Opozorjali so zlasti na slabe možnosti za preživljvanje prostega časa in predlagali, da bi bile matere doma. Na to temo se je oglasil tudi republiški poslanec Branko Janc

PLESALI IN PEKLI BODO V LESKOVCU

LESKOVEC PRI KRŠKEM - V športni dvorani tukajšnje osnovne šole bo predstavitev ob mešecu otroka v krški občini. Pod nazivom "Plesimo, pojmo in igrajmo se skupaj" bo potekala jutri vse od 16. pa do 21. ure. Občinska zveza prijateljev mladine in Društvo za plesno dejavnost iz Krškega vabita k obisku vse otroke (imajo prost vstop) in njihove starše. Na prireditvi se bo predstavilo prek 20 samostojnih izvajalcev iz Slovenije. Med domačimi izvajalci se bodo predstavili plesalci Društva za plesno dejavnost, plesni vrtec, športni razred, pevec in plesalec OŠ Krško Sebastjan Vodlan, pevec in kitarist OŠ Koprivnica Davorka Cerjak, citarka s Senovega Jasmina Levčar in Ana Kerin, pevka iz Podbočja. V zanimivem popoldnevu, ki ga bosta povezovala glasbenika in animatorja Spidi in Gogi, se bodo zvrstili še: ansambel Vikend, Romana Krančič, Haidi Korošec, Sanja Milnar, zmagovalec Zlate harmonike Peter Šmid ter še nekateri drugi znameni mladi talenti.

Kakšen cestni vrvež Brežicam?

Študija o prometu

BREŽICE - Sedanjem prometu ureditev Brežic bo mogoče že čez nekaj let zamenjana drugačno. Brežičani bi se za to zamenjavajo lahko odločili ob spoznanju, da jim avtomobili silijo preveč v vse pore mesta, k reorganizaciji prometa pa jih spodbuja tudi nedavno predstavljena študija o brežiškem prometu. Študijo so naredili svetovalci iz Ljubljane, ki so poglobljeno strokovno preucili promet že tudi v nekaterih drugih slovenskih mestih.

Prometni problemi, katerih rešitev nakazuje tudi omenjeno zgodovinsko strokovno gradivo svetovalcev, so stalnica marsikaj v Brežicah. Neščani doživljajo prometne težave sicer različno. Nekateri menijo, da je križišče pri pošti vzrok za prometne zastoje na tem delu mesta, medtem ko so drugi prepričani, da to križišče dovolj dobro preprečuje vozila ob vsakem času. Križišče pri blagovnici ima po mnenju nekaterih neprimerne semaforje; tudi ljubljanski svetovalci so prepričani, da bi se dalo glede na zasedenost tukajšnje ceste to križišče bolje urejiti.

Brežičani se ukvarjajo tudi s cestnimi in železniškimi podvozi in nadvozi. V to jih sili dejstvo, da celotna brežiška občina nima niti enega zunajnivojskega križišča ceste in železnic, kar v cestnem prometu predstavlja svojevrstno ozko grlo. Tako križišče ostaja mestu oziroma občini kot ena prednostnih nalog za prihodnost.

Našteto pomeni podrobnosti v mestnem prometnem vsakdanu. Na splošno pa gre za vprašanje, ali bi kazalo spetljati prometne tokove skozi Brežice ali mimo mesta. Brežičani, ki branijo svojo kulturno dediščino, bi ocenito radi preusmerili promet, zlasti tranzitni, čim dlje od mestnega jedra.

L. M.

in jim pojasnil zadnje amandmaje o brez denarja. Pozvali so občinske in republike funkcionarje, naj kaj storijo v tej smerni, vendar so govorili sami sebi, kajti predstavniki oblasti niso vtrajali do konca parlamenta. Prišli so sicer na srečanje in nato odšli po resnejših opravkih. Gotovo so prepričani, da se od otrok nimajo kaj naučiti.

B. DUŠIČ-GORNIK

VISOK IZKORISTEK NEK V SEPTEMBRU

KRŠKO - Nuklearna elektrarna Krško je v septembру dosegla 100-odst. razpoložljivost in 98,83-odst. izkoristenost, zaradi česar ji je uspelo proizvesti 441.788 megawatnih ur električne energije. Segrevanje Save in vsi tekočinski ter plinski izpusti so bili v tem času v mejah normale.

Po cesti proti Sajevcam kmalu spet promet

Da se le osuši most

SAJEVCE - Če se bo vreme v teh dneh vsaj za krajši čas izboljšalo, bo kaj hitro spet stekel promet po regionalni cesti od Kostanjevice proti Brežicam. Tako je povedal Bojan Kos iz Cestnega podjetja v Novem mestu, ki je posodobil kilometer na ceste in pri tem zgradil tudi nov most pri Križaju blizu Podbočja.

Odsak Sajevce-Križaj je v zadnjem času doživel popolno rekonstrukcijo, saj je bila cesta na tem delu zaradi preobremenitve in močvirnega terena močno poškodovana. Cesto so dobesedno zgradili na novo, porušili še nadzemni pit vod in zgradili most. V Cestnem podjetju so načrtovali, da bodo popolno zaporo ceste lahko odstranili še pred navedenim rokom, t. j. 30. oktobra. Tlačna plošča na mostu, ki se mora sušiti in trditi skoraj mesec dni, je glavni vzrok za jezo vodnikov, ki morajo zdaj po obvoznici proti Podbočju in nato v Kostanjevico.

Na vrsti so še zaključna dela, ki jih je prekinilo deževje. Poskrbeti je treba še za primerno odvodnjavanje ter na novi most položiti izolacijo. Ta bo, potem ko se most osuši, gotova v nekaj urah. Na tem delu regionalne ceste je sicer predvidena prenova dveh kilometrov, vendar pa so zaenkrat uredili le enega. Republiška uprava za ceste je za to posodobitev letos namenila 30 milijonov tolarjev, v naslednjem letu pa jih bo še 8.

B. D.-G.

JUTRI NAGRADA ZA INOVACIJE

BREŽICE - Jutri ob 12. uri bodo v Termah Čatež podelili nagrade za dosežke na področju inovativne dejavnosti v občini. Na podlagi razpisa občinskega izvršnega sveta v brežiški občini vsako leto nagradijo inovativnost posameznikov in skupin. Nagrada ni visoka, zato je njen namen, da vsaj moralno podpre in spodbudi inovatorje.

Od Dednje do Pavlove vasi zdaj asfalt

Dva kilometra bližnjice

PİŞECE - V krajevnih skupnosti Pišece je doslej uspelo asfaltirati 10 kilometrov krajevnih cest, na takso posodobitev pa jih še čaka kakih 46 kilometrov. Minulo soboto so slovensko odprli okrog dva kilometra dolgi deli, ki povezujejo Dednjo vas s Pavlovo vaso. Posodobitev ceste in nova asfaltirana prelevka bosta bistveno olajšali pot križanom, ki se vozijo na delo v dolino. Cesta je povzeta asfaltirano vinsko cesto s cesto Brežice-Pišece.

Dela so potekala vse poletje, saj je bila ozka cesta prej v zelo slabem stanju. Vaščani so jo z veliko prostovoljnega dela razširili na 3 metre, ji na treh ostrih zavojih povečali preglednost, uredili prepuste za vodo ter opravili vsa ostala zemeljska dela. Nasuli so tudi gramoz in po asfaltiranju uredili bankine.

Brežičani se ukvarjajo tudi s cestnimi in železniškimi podvozi in nadvozi. V to jih sili dejstvo, da celotna brežiška občina nima niti enega zunajnivojskega križišča ceste in železnic, kar v cestnem prometu predstavlja svojevrstno ozko grlo. Tako križišče ostaja mestu oziroma občini kot ena prednostnih nalog za prihodnost.

B. D.-G.

IZ NAŠIH OBČIN

Za primer nesreče v NEK

Uspešno končana štabno in praktično vaja Posavje 93 - Noveliran predlog ukrepanja pred vlado

KRŠKO - Posavje je v soboto po daljšem času spet doživelovo vajo za ravnanje ob morebitni nesreči v jedrske elektrarni v Krškem. Vaja Posavje 93 je bila razdeljena v dva dela. Stabni del je potekal dopolnje v Ljubljani, medtem ko so praktični prikaz začeli in reševanja pripravili na Baničevi domačiji v Brodu pri Podbočju.

V vaji, ki jo je vodil Republiški štab za civilno zaščito na čelu s poseljnikom Mironom Bogatajem ter v sodelovanju z občinsko štabom v Brežicah in Krškem, je na državnih ravnih sodelovalo 250 ljudi. Ob tej priliki so novinarjem in okrog 30 opazovalcem iz tujine predstavili tudi državni načrt zaščite in reševanja. Vaje sta se udeležila tudi obrambni minister Janez Janša in minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč, medtem ko si je stabni del ogledal tudi minister Miha Jazbinšek.

Vaja je potekala ob predpostavki, da je v NEK prišlo do tehnične napake, ki je povzročila taljenje sredice reaktorja. Posledica tega je bilo izpuštanje radioaktivnih snovi skozi zadrževalni hrani in radioaktivno onesnaženje okolja.

Praktični del vaje je potekal v dejavnem vremenu, a so ekipe ob pomoč domačinov klub vsemu organizirale zaklanjanje, hermetično zapiral bivalne in gospodarske prostore, merile doze radioaktivnosti, skrbeli za dekontaminacijo ljudi, tehniki in živali ter reševali ponesrečenca iz nuklearke. Slednega so zaradi slabega vremena v bolnišnico namesto s helikopterjem prepeljali kar z avtomobilom.

B. D.-G.

NESREČA V NEK - V sobotni vaji Posavje 93 so tudi praktični prikazali, kako je treba v primeru radioaktivnega onesnaženja ukrepati na terenu. Na sliki je ekipa, ki v Brodu pri Podbočju meri doze radioaktivnosti. (Foto: B. D.-G.)

Poveljnik vaje Miran Bogataj je po zaključku praktičnega dela ocenil, da so dosegli namen in hkrati odkrili pomankljivosti, katere bodo zdaj lahko odpovrdili v dokumentih, ki določajo ravnanje v primeru nesreč v NEK. Po opravljeni vaji bodo lahko vladni predstavniki ob predlogu predstavljenci voditi v deževje. Vsekakor so ugotovili, da vaja vaja povzročila in tudi koristna. Poveljnika civilne zaščite v Krškem in Brežicah sta opozorila še na težave s komunikacijami med republikanskimi in občinskimi štaboma.

B. D.-G.

PROTI KRIŽAJU KMALU PROSTA POT - Most na regionalni cesti od Kostanjevice do Križaja je že davno zabetoniran in bi bil v teh dneh že prevozen, če ga ne bi namakal dež. (Foto: B. D.-G.)

Sejem je presegel pričakovanja

Okrug 100 razstavljalcev in 7.000 obiskovalcev - Podobnih prireditvev si še želijo - Naslednje leto že posavski sejem obrti in podjetništva?

SENTLENART - V nedeljo se je v bližini Brežic zaključil sejem obrti in podjetništva v tej občini, ki ga je po 9 letih spet pripravila Občna zbornica Brežice. Njen pogumno korak je pozdravila večina od preko 100 domačih razstavljalcev ter skoraj 7.000 obiskovalcev. Organizatorji so z obiskovalci več kot zadovoljni, saj je pre

kultura in izobra- ževanje

PREDSTAVITEV KNJIGE NA VINICI

VINICA - Zasebni založnik Skledar nadaljuje s predstavitevami knjige Bela krajin v običajnih in zgodbah, ki jo je napisal belokranjski rojak Jožef Škof. Tako bodo knjige predstavili jutri, 29. oktobra, v Županičevi rojstni hiši na Vinici.

VPOGOVORU Z USTVARJALCI - Kočevski župan dr. Mihail Petrovič (desno) v pogovoru s slikarji, ki so delali v likovni delavnici in se udeležili otvoritve razstave v Likovnem salonu. (Foto: MiM)

Dva jubileja, dve knjižici

Dolenjska založba je izdala brošuri ob 50. obletnici zasedanja Zbora odposlancev v Kočevju in 1. kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze v Dobrniču

NOVO MESTO - Letos se 50. obletnice pomembnih dogodkov iz naše polpretekle zgodovine, predvsem iz narodnoosvobodilnega gibanja, kar vrstijo. Dolenjska založba je dve takti obletnici, obletnico zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in 1. kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze v Dobrniču, pospremila s knjižnima izdajama.

Ob 50. obletnici zasedanja Zbora je izšla brošura "Narod si bo pisal sodbo sam", ki jo je pripravil Bogdan Oslonik. Njegovo ime je kdove zakaj zapisano samo v kolofonu knjige, ni pa ga najti ne na platnicah ne na naslovnih stranih in ne pod teksti, ki so kljub prevladujoči dokumentarnosti knjižice vendarle avtorski, saj Oslonik v njih podaja svoje ocene tega zgodovinskoga dogodka in polemizira s stališči tistih, ki zanikujejo pomen Zbora in mu poleg ostalega pripisujejo nedemokratičnost in krivdo za poglabljjanje tragične delitve med Slovenci. Oslonik v poglavju Odgovori na vprašanja o Zboru poslanec piše, da je pomenil "neponovljiv politični vrh delovanja Osvobodilne fronte v njeni prvotni, pluralistični

zasnovi, kar se najbolj očitno izraža v socialni in politični širini, ki so jo predstavljali izvoljeni poslanci", na očitke o krvidi pa odgovarja, da Zbor ni načelni zatni poglavljaj delitve, marveč si je prav nasprotno prizadeval "za enotnost in združitev vseh sil slovenskega naroda v boju proti nacistačnemu okupatorju ne glede na svetovnonazarske, verske in druge razlike". Izrazito dokumentarni del knjižice predstavljajo: kronološki pregled svetovnega in domačega dogajanja, pričevanja Toneta Fajfarja, Edvarda Kocbeka in dr. Maksu Šnuderla, odlomki iz poročil Williana Jonesa, dokumenti z zasedanja in seznam vseh odposlancev. Knjižica ima tudi nekaj slikovnega gradiva.

Likovno nekoliko bolj bogato, vse-

binsko pa bolj raznoliko in ne v celoti oprto na jubilejni dogodek je opremljena in zasnovanja brošura "Dobrnič: ob 50-letnici I. kongresa Slovenske protifašistične ženske zveze". V uvodu se najprej zvrstijo pozdravne besede znanih slovenskih politikov, nato sledi prispevki Franceta Režuna, ki piše o Dobrniču in okolici skozi čas, šele potem sledi zapis Ivke Kržnar, ki govori o razvoju ženskega gibanja na Slovenskem in o pripravah ter o poteku samega kongresa. Ta del je dopolnjen z nekaterimi dokumentarnimi pričevanji. Tretji del obsega prispevka Marie Cigale in Vere Kozmik, ki govorita o položaju žensk v letih po vojni in o uradu za žensko politiko vlade Republike Slovenije.

M. MARKELJ

Valvasor pri frančiškanih

Razstava v počastitev 300. obletnice - Izvirno dela in makete dolenjskih gradov - Vezi s frančiškani

KIPARKA ČADEŽEVA V METLIKI - V atriju metliškega gradu je bila v soboto otvoritev razstave kiparje Dragice Čadež iz Ljubljane. Njeno delo je v pogovoru z njo predstavil Martin Skoliber (na sliki), ki je skupaj z metliško Ljudsko knjižnico tudi pripravil razstavo. Ob otvoritvi je nastopil mladinski orkester glasbene šole Metlika pod vodstvom Ivana Jerine. (Foto: M.B.-J.)

NOVO MESTO - V soboto, 30. oktobra, bodo v frančiškanskem samostanu odprli razstavo Dela in gradov Dolenjske Janeza Vajkarda Valvasorja. Razstava bo odprt stiški opat p. dr. Anton Nadrah, posvečena pa je 300. obletnici smrti tega znamenitega moža. Na razstavi bodo predstavljena dosegljiva Valvasorjeva izvirna dela, makete dolenjskih gradov (izdelal jih je Igor Sapač, dijak mariborske gimnazije) in filatelično gradivo, kjer je zabeležen naš slavni polihistor. Ob tej priložnosti bo novomeška pošta v Kandiji pečatila s priložnostnim pečatom, izšla pa bo tudi spominska ovojnica in znamka, za kar je poskrbelo novomeško filatelistično društvo.

Valvasorjevo ime je s frančiškani povezano z mnogimi vezmi. Kar trije Valvasorjevi sinovi so postali redovniki: Wolfgang in Janez Ludvik sta stopila v frančiškanski red in postal gvardijana, prvi na Gorici pri Brdovcu na Hrvaškem, drugi v Kamniku, medtem ko je tretji sin Janez Wolf Engelbert vstopil v cistercijanski red in služil bogu v kostanjevski cisterci. V novomeškem frančiškanskem samostanu tudi hranijo sliko sv. Frančiška, ki jo je naslikal novomeški slikar Joannes Koch. Umetnik, ki je bil dolga leta pravni zastopnik novomeških frančiškanov, je bil eden od stebrov Valvasorjeve grafične de-

lavnice in ilustrator mnogih slik v Slavi vojvodine Kranjske.

MiM

PREDAVANJE O HRVATIH VZHODNEGA OBREDA

NOVO MESTO - Hrvaški kulturni dom pripravlja za prvo sredo v novembra predavanje Hrvati vzhodnega obreda, ki ga bo imel eden najboljših hrvaških poznavalcev odnosov med katoliško, pravoslavno in grškokatoliško cerkvijo dr. Živko Kustić iz Zagreba. Predavanje bo v Veliki dvorani Dolenjskega muzeja ob 18. uri.

FRAFIKE V GOSTEH PRI SLONU

NOVO MESTO - Danes, 28. oktobra, ob 19. uri bodo v razstavnem prostoru lokalna Pri slonu odprli razstavo grafik Svetlane Jakimovske-Rodič, študentke grafične specialke pri prof. L. Logarju na Akademiji za likovne umetnosti v Ljubljani.

SLIKARJI V DOLENJSKEM MUZEJU

NOVO MESTO - V Dolenskem muzeju bodo jutri, 29. oktobra, ob 19. uri odprli mednarodno likovno razstavo, na kateri se bodo predstavili slikarji Franz Berger, Robert Primig in Hugo Wiltz iz Avstrije, Giorgio Celiberti iz Italije in Franc Zeleznički iz Slovenije.

Dvojna Rast

odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, dopoljujejo pa ga izbrani oddolki iz Kočevskega dnevnika. Sledijo: drugi del razprav z okrogle mize o lastnini in lastninjenju,

ki jo je pripravila revija Rast, prispevki Jožeta Režeka o preverjanju znanja v povezavi z uvedbo trimestrov, razmišljanje Marjana Legana o prihodnosti dolenskega kmetijstva in Renata Repeta o urbanističnem razvoju Mokronoga kot posebnem primeru manjšega centra.

V Odmevih in odzivih prevladujejo zapis Francija Šaličja o knjižnih novostih Dolenjske založbe: predstavlja pesniški zbirki Jurija Hudolina Bestje in Patricie Gerbec Harleklin, roman Ignaca Kameniča Jutro novega dne, monografij Staneta Jagodiča Art Paradoks in Franceta Dolinarja Prošti novomeškega kolegiatnega kapitija, jubilejni knjižnici o Dobrniču in Kočevskem zboru ter publikacijo Dolenska in Bela krajina. Milan Markelj je ocenil prozni prvenec Milene Stojkovič Osemnajst nageljnov, Jože Humer pa podal informacijo o nemški publikaciji 300 let zgodovine baleta münchenske oper, katere avtorja sta Pino in Pia Mlakar. Andrej Hudoklin piše o pobudi za razglasitev gorjanskega krajinskega parka, Marinka Dražumerič pa o študentski etnološki raziskovalni delavnici Sentrupert 93. Revijo zaključuje Kronika kulturnih dogodkov za obdobje od junija do avgusta, pripravil pa jo je Peter Štefančič.

MiM

Kočevska v očeh umetnikov

Sadovi prve kočevske likovne delavnice Misel in korenine, v kateri so umetniki ustvarjali pod gesлом Gozd je življenje, na ogled v Likovnem salonu in na Pristavi

KOČEVJE - Dvanaest slovenskih in tujih likovnih ustvarjalcev je v prvi polovici julija preživel nekaj dni in kočevskih gozdovih in v okolju rajhenavskega pragozda upodabljajo svoja videna neokrnjene narave, septembra pa so na Pristavi pri Gozdarskem domu ustvarjali trije kiparji. Tem ustvarjalcem sta se pridružila še fotograf in modna kreatorka. Slikarska dela, ki so nastala v likovni delavnici Misel in korenine, so od prejšnjega petka, 22. oktobra, naprej na ogled v kočevskem Likovnem salonu, lesene skulpture pa na Pristavi.

Tako slikarski ekstempore kot kiparska forma viva sodita v okvir prizadovan predstavitev projekta Kočevski naravni park širi javnosti. V likovni delavnici naj bi vsako leto nekaj dni v juliju in septembetu deset let zapored ustvarjali slovenski in tudi likovni ustvarjalci ter z umetniškimi posegi ovrednotili lepote in bogastvo Kočevske. Letašnja delavnica je bila prva in umetniki so v njej ustvarjali pod tematskim gesлом Gozd je življenje.

Kot je na otvoriti razstave povedal kočevski župan dr. Mihail Petrovič, si Kočevska prizadeva za novo podobo, svoj kamenček v mozaik teh prizadavanj pa so vložili tudi likovni umetniki, ki so podali umetniška videnja Kočevske. Ta dežela je v nekem pogledu izgubila svojo kulturno dediščino. Bila je namreč vezana na ljudi, ki so tu živeli stoletja dolgo. V vihri zadnje svetovne vojne so za vedno odšli, velik del srovne kulturne dediščine pa je bil uničen, tako da se danes Kočevska ne more pohvaliti ne z bogatim ljudskim izročilom ne s številnimi starimi cerkvami ali gradovi. Ima pa kočevska dežela izjemno naravno dediščino. "Če bili skromni, bi morali biti s tem zadovoljni," je dejal dr. Petrovič, "saj ni vsem ljudem dano, da bi živeli v tako lepih krajih. Pa vendar mislim, da je dolžnost te

generacije in generacij, ki prihajajo za nami, da kočevski prostor ponovno napolnijo tudi s kulturnimi vrednotami, z umetniškimi zakladi.

Današnja razstava je kamenček v mozaiku, ki bo Kočevsko umetniško obogatil. Mi, ki živimo v Kočevju, se morda premalo zavedamo, da je Kočevska zaznamovana dežela, da v zvesti mnogih Slovencev živi tako, kot nam ni všeč. Dejstvo, da je tu ustvarjalo veliko umetnikov, da bo del njihovih stvaritev ostal tu, bo tudi pripomoglo k sprememjeni podobi Kočevske. To je izrednega pomena, zato želim, da prva likovna kolonija ne bila tudi zadnja. Upam, da bom v prihodnjih letih naši dovolj moči, vse v seveda tudi sredstev, da bi to, kar smo letos začeli, nadaljevali in tako bogatili kulturno zakladnico Kočevske."

Razstava v Likovnem salonu bo odprta do 21. novembra. Spremlja jo

barvno tiskan katalog, ki ga je tako kot razstavo pripravila Tatjana Pregl Kobe.

M. MARKELJ

• V likovni delavnici so ustvarjali slikarji: Herman Gvardjančič, Wang Huiqin, Ante Kuduz, Zdenko Huzjan, Boris Jesih, Janez Knez, Polde Oblak, France Persin, Vida Slišnikar Belantič, Marijan Tršar, Jože Tisnikar in Giorgio Valvassori, kiparji: Stane Jarm, Mojca Smerdu in Franco Vecchiet ter modna kreatorka Stana Gabrijelčič in fotograf Janez Konečnik.

Uk za vsakdanje življenje

življenje

V Črnomlju letos že drugič usposabljanje za življenjsko uspešnost

ČRНОМЕЛЈ - Ljudska univerza, ki deluje v okviru tukajšnjega Zavoda za izobraževanje in kulturo (Zik), je bila v preteklem šolskem letu ena od štirih andragoških ustanov v Sloveniji, ki so poskušalo izvajale program usposabljanja za življenjsko uspešnost. Poskus se je očitno dobro obnesel, saj bo v letosnjem šolskem letu program izvajalo kar 12 pooblaščenih institucij, ki so dobile uradne certifikate. Med njimi bo tudi črnomajske Zik.

Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU) je namenjeno mlajšim odraslim do 27. leta starosti, ki imajo za sabo manj kot deset let soljanja. Priporočljiv je za brezposelne, ker zajema veliko praktičnih znanj, ki pridejo še kako prav pri iskanju zaposlitve, a tudi za zaposlene, saj program omogoča oživitev in pridobitev znanja, ki je zelo dobrodošlo v vsakdanjem življenju. Usposabljanje je sestavljeno iz treh sklopov, in sicer sporazumevanja, sporočanja in računanja. Po besedah direktorce Zika Nade Žagar je program zelo primeren v povezavi s programom za delovno usposabljanje. V Črnomlju je lani potekal skupaj s programom za usposabljanje šivil.

Medtem ko je lani program v celoti financiralo ministrstvo za šolstvo in šport, se mu je letos pridružil še republiški Zavod za zaposlovanje. Tako je za udeležence izobraževanje brezplačno. V Črnomlju naj bi usposabljanje za življenjsko uspešnost, za katerega že zbirajo prijave, stekel v drugi polovici novembra. Nanj so se dobro pripravili tudi učitelji, ki jih je za delo strokovno podkova Andragoški center RS v sodelovanju z Zvezo ljudskih univerz Slovenije. M.B.-J.

PRO MUSICA TIBICINIA V KRŠKEM

KRŠKO - V avli Kulturnega doma se bo v soboto, 30. oktobra, ob 20. uri ljubiteljem glasbe z Včernim glasbenim koktailom predstavil ansambel Pro musica Tibicinia iz Maribora. Na koncertu bodo odigrali skladbe iz obdobja renesanse in baroka. Ansambel je v desetih let svojega delovanja doma in v tujini požel precej laskavih ocen, saj ga odlikuje tonska kultura, urbanost, tehnična brezhibnost, gracioznost, barvitost, izvirnost, temperamentnost, muzikalna prepričljivost, predvsem pa predanost renesančni in baročni glasbi.

Vene ustvarja v lesu

Razstava intarzij v galeriji vojašnice - Za zdaj umetniške podobe, potem okraševanje lesnih predmetov?

CERKLJE OB KRKI - V predkratki odprtji galeriji cerkljanske vojašnice so v začetku prejšnjega tedna odprli zanimivo razstavo intarzij vojaka Aleša Veneta, še nedavno džaka Srednje lesarske šole v Mariboru. Aleš izhaja iz sevnitske družine, ki ima dolgo tradicijo v lesarstvu, kar je nedvomno potovao k njegovemu odločitvi za soljanje.

Že kot osnovnošolec se je poskusil z intarzijami, s posebno obliko umetniškega izražanja v lesu, pri katerem gre za "vlaganje raznobarvnih lesov in drugih tvari v lesne površine pohištva, umetnoobrtno izdelke in podobno", kot je ob otvoriti razstave pojasnila Ana Rihtar, Aleševa profesorica iz srednje šole in mentorica, ki mu še vedno stoji ob strani na njegovih potih v umetnosti, čeprav se je vpisal na fakulteto za oblikovanje. Vene je doslej oblikoval že več kot dvajset intarzij, ki so zdaj na ogled v vojaški galeriji. Iz njegovih del je razvidno, da se kot umetnik še razvija, saj njegova dela pridobivajo na prefinjenosti. Izbrana različne motive od krajine, dekorativnih podob in geometričnih vzorcev pa do upodabljanja grbov. Kot pravi sam, se odloči za motive, na katere naleti mimogrede, včasih tudi na fotografijah, slikah, v revijah.

V 4. letniku srednje šole je Vene izdelal tudi nalogu Intarzija - okrasni element, v okviru katere je obdelal nerazpoznavanje kiča pri vgrajevanju v les. Posebna zanimivost na razstavi je stilna mizica z vgrajeno

intarzijo, ki kaže možnost praktične uporabnosti umetniške intarzije. Aleš že nekaj časa dobro sodeluje s sevnitskim proizvajalcem stilnega pohištva Stiles, ki mu nudi materialno in strokovno pomoč. Svoja dela je že razstavljal v nekatere šolah, poleg tega se je predstavil že na več različnih sejmih. Tokratna razstava v vojašnici v Cerkljah ob Krki bo na ogled še do 5. novembra in sicer vsak delovni dan od 14.30 do 15.30. B.-D.-G.

UMETNOST V VOJAŠNICI - Otvoritev, ki so jo popestili uč

dežurni poročajo

PRED ŠOLO OB AVTORADIO - 18. oktobra je neznan storilec iz odklenjenega osebnega avtomobila, ki ga je imel lastnik R. H. iz Novega mesta parkiranega pred bršljansko osnovno šolo, ukradel avtoradiokasetofon in s tem lastnika oškodoval za 30 tisočakov.

IZ GARDEROBE IZGINILA TORBICA - 18. oktobra zvečer je neznanec iz garderobe novomeške gimnazije ukradel torbico, v kateri je imela M. V. iz Črnomlja denar in dokumente. Lastnico je oškodoval za 20 tisočakov.

VLOMIL V ŠOLSKO VOZILO - V času od 15. do 18. oktobra je neznan storilec pri osnovni šoli v Žužemberku vlomil v kombinirano vozilo in ukradel avtoradio, zvočnik, dve kaseti, baterijo in varovalke. Šolo je oškodoval za 15 tisočakov.

OB TORBICO - 23. oktobra je F. V. iz Novega mesta parkirala avto pred pokopalniščem v Šmihelu, ga zaklenila, nato pa za trenutek odsila na pokopalnišče. Ko se je vrnila, je ugotovila, da ji je nekdo iz avta ukradel torbico, v kateri je imela denar, dokumente in ključe. Storilec je prisel do torbice skozi vrata ptičnjaka, ki jih je lastnica pozbila streljati. Storilec je oškodoval za 15 tisočakov.

OB DENAR, KOZMETIKO IN DOKUMENT - 24. oktobra ob 13. uri je neznan storilec iz odklenjenega osebnega avtomobila, ki ga je imela V. G. parkiranega pred pokopalniščem na Dvoru, ukradel žensko torbico, v kateri je imela kozmetiko, denar ter dokumente. Neznanec je lastnico oškodoval za 50 tisočakov.

OB ŽENSKO TORBICO - 23. oktobra je nekdo v Gorenjem Kamenju iz avtomobila, ki ga je imela A. B. odklenjenega, ukradel večjo žensko torbico, v kateri je imela denar, dokumente ter kozmetiko. Storilec jo je oškodoval za 15 tisočakov.

OB ZDRAVILA IN HRANILNI KNJIŽICI - 23. oktobra je neznan storilec v Vinjem Vrhu vlomil v osebni avto ter ukradel moško torbico, v kateri je imel S. P. iz Medvod zdravila in dve hranilni knjižici. Lastnika je oškodoval za 5 tisočakov.

Z OBESALNIKA UKRADEL JAKNI - 21. oktobra je neznan storilec v trgovini Kekec na Glavnem trgu v Novem mestu iz obesalnika ukradel dve ženski jakni. S tem je trgovino oškodoval za 27.897 tolarjev.

OPOZORILO

NOVO MESTO - Bliža se 1. november - dan mrtvih. V zadnjih letih policisti opažajo, da nekaj dni pred praznikom in na dan praznika poraste število vlomov v avtomobile, ki so parkirani v bližini pokopalnišč. Zato uprava za notranje zadeve Novo mesto opozarja občane, naj osebnih vozil, ki jih parkirajo na prostorih pred pokopalnišči, ne puščajo odklenjenih, čeprav stečajo menda le za trenutek na pokopalnišče in naj ne puščajo v avtomobilih vrednejših predmetov; če pa že jih, naj jih ne puščajo na armaturnih ploščah ali na sedežih, saj storilec s tem spodbudijo k dejanju.

TRČIL JE V KOBILU - 20. oktobra okrog 23. ure se je 43-letni Joso Pipalovič iz Nove Gorice peljal po magistralski cesti iz smeri Obrežja proti Gmajni. Izven Drnovega, kjer je cesta ravna, je pripeljal z neprimerno hitrostjo, zato, ko je na cesti zagledal kobilu, vozila ni mogel pravočasno ustaviti. Trčil je v kobilu, da jo je odbilo na pokrov motorja, nato pa prek avtomobila na cesto. Voznik je po trčenju zavil v levo in zapeljal na neutrjeno bankino in se po 84 metrih vožnje po travniku ustavil. Kobilu je na kraju nezgode poginila. V nezgodbi se je poškodovala Pipalovičeva sotropica 31-letna Mirjana iz Nove Gorice. Po nestrokovni oceni je na avtomobilu za okrog milijon tolarjev škode.

BANKINA SE JE POD TEŽO TRAKTORJA UDRILA - 20. oktobra

Krmeljska Metalna v stečaj

Napovedana oddaja tovarne v najem

NOVO MESTO - Z 21. oktobrom se začel stečajni postopek za hčirinsko podjetje mariborske Metalne v Krmelju. Ko so resnje zašli v težave v Mariboru, se je vse slabše pisalo tudi za Krmeljčane, zato je prejšnji teden novomeško temeljno sodišče objavilo sklep o začetku stečaja. Prvi narok za preizkus terjatev je napovedan za 15. december.

Pred začetkom stečaja je bilo v krmeljski Metalni zaposlenih 267 delavcev. Že v letošnjem prvem polletju so imeli skoraj 110 milijonov tolarjev izgub, lani pa so poslovno leto zaključili z 213 milijoni izgube. Med dolgo prednjačijo dolgori do države

(prispevki in prometni davki), od aprila naprej pa imajo blokirani tudi žiro račun. Poleg tega so ostali brez naročil, zato so se v podjetju odločili, da sami predlagajo stečaj, s tem pa se je strinjala tudi SDK.

Podjetje je tudi predlagalo, naj bi bil stečajni upravitelj kar dosedanjim predsednikom upravnega odbora, s čimer pa se sodišče ni strinjalo in je za stečajnega upravitelja imenovalo sevniškega odvetnika Francija Pipana.

Predstavniki krmeljske Metalne so že napovedali oddajo tovarne v najem, kar pomeni, da se bo nekaj delovnih mest vendarle ohranilo. J. D.

UMRLA ZA POSLEDICAMI PROMETNE NESREČE

KRŠKO - 20. oktobra ponoči je v Celju za posledicami prometne nezgode, ki se je zgodila 10. oktobra na cesti Krško - Boštanj, umrla 20-letna Elizabeta Rupar iz Boštanca. Imenovana je bila sotropica v osebnem avtomobilu, ki ga je vozil Danijel Omerž iz Sevnice.

PREPIR, GROŽNJE

TREBNJE - 21. oktobra popoldan je bil 46-letni L. Š. iz Trebnjega v svoji zidanici. K njemu je prisel 36-letni S. B. iz Mirne in med njima je prišlo do prepira. S. B. je L. Š. večkrat udaril. L. Š. je to tako razjezilo, da je vzel pištole, jo nameril proti S. B. in mu zagrozil, da ga bo ubil, če takoj ne odide iz zidanice. S. B. je nato odšel.

Policisti so L. Š. zasegli orožje in ga bodo ovadili zaradi kaznivega dejanja ogrožanja z nevarnim orodjem v prepri ali pretepu, dali pa bodo tudi predlog sodniku za prekrške zaradi posredovanja orožja. Policisti so zasegli orožje tudi S. B. in bodo tudi zoper njega napisali predlog sodniku za prekrške zaradi orožja in kršitve javnega reda in miru.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Da lahko nekomu pride tudi telefonski aparat prav, če pride brez večjega truda k hiši, so ugotovili te dni na Cestrem podjetju, ko jim je nekdo iz pisarne ukradel telefon, vreden 5 tisočakov.

• Proti jutru, ko je bila še noč, sta dva hrabra neznanca v Črnomlju, misleč, da sta ob tej uri neopazna, vlomlila v kiosk Tobačne tovarne in hotela odnests dve kartonski škatli najrazličnejših cigaret. Na njuno žalost ju je pri podvigu zlostil raznašalec časopisa Dnevnik, zato sta uren povrgnili. Z vlomom sta povzročila za 5.000 tolarjev škode. Policisti pa ju še iščejo.

• Kiosk s časopisi, cigaretami in drugim blagom je bil zanimiv tudi za znikavata, ki se je lotil Delovega kioska v Trebnjem. Skrajno pa je imel več sreče kot kolega v Črnomlju, saj mu je uspelo odnesti več stvari in nekaj denarja. Kaj vse je odnesel, bo pokazala inventura. Podjetje je oškodovalo za okrog 30 tisočakov.

• Zgrob dobro skritih ključih v neposredni bližini hiš, ki jih je odkril zmikavt, je veliko. Te dni se je ena podobnih zgodila v Draškovcu, ko je neznanec prišel v hišo s pomočjo ključa, ki ga je našel skritega. V sobi si je poiskal moško denarnico z denarjem in odšel. Lastnika S. H. pa je oškodoval za 15 tisočakov.

HIŠO JE SAM ZAŽGAL

ŠMAVER - 46-letni Rafael L. iz Šmarjeva je osumljen požiga na stanovanjski hiši, kjer je živel sam, ker se je ločil. Premoženje sodno še ni bilo razdeljeno, večkrat pa je omenjal, da bo hišo razstrelil ali pa zažgal. 23. oktobra okrog 9. ure je spodnje prostore hiše polil z vnetljivo tekćino, nato pa zažgal. Osumljenec je bil med požarom v hiši in mu je zmanjkal kisika, zato se je omotil prizplazil na balkon in obležal. Opazil ga je sosed, ki je s prijateljem odšel na pomoč in poklical gasilce. Nezavestneg Rafaela so so zaradi zastrupitve odpeljali v bolnišnico. Škode na hiši je za okrog milijon tolarjev.

Poškodovana stroja in zaprti zeleni

Po gradbišču se ne more sprehajati vsakdo

KOČEVJE, KUŽELJ - Že pred tedni smo poročali, da so neznan storili poškodovali dva gradbenega stroja na gradbišču obkolpske poti pri vasi Grivac. V ponedeljek smo na policijski postaji v Kočevju zvedeli, da storilcev še niso našli. Vodja gradnje Anton Piškar pa nam je že pred dnevi povedal, da se zaradi tega in sprejetih vognih oseb po gradbišču pred okoli 10 dnevi prepovedali promet po gradbišču in namestili tablo, ki dovoljuje le dovoz za lokalne potrebe... In tako se je zgodilo - po zatrdiril A. Piškarja, čisto slučajno - da so minuli petek popoldne ob zapiranju ceste že za vasjo Grivac ostali "ujeti". Plutovi zeleni, ki so se vrátili z zborovanja v Kužlu in si prišli ogledat še gradbišče. Zeleni so po okoli dveh urah osvobodili policistu tako, da so odmaknili Unimog, ki je zapiral pot, in ga je tam postavil delavec, ki je določen za zapiranje gradbišča, da se neznanci ne bi potikal po njem, saj bi lahko prišlo tudi do nezreč.

J. P.

Pet avtomobilov v narasli Savi

Štiri so rešili, golfa je podivljana v globine

SEVNICA - Občinski štab za civilno zaščito v Sevnici je v nedeljo ob 11. uri, ko je vodostaj Save v Radečah padel na 513 cm, ugotovil, da je nevarnost poplavljanja zaradi močnih padavin ob koncu preteklega tedna minila. Zato je odločil, da se deaktivirajo občinska specializirana enota za tehnično reševanje, splošnoredovalne operativne gasilske enote, povrjenjini in sektorski štabi za civilno zaščito.

Najhuj je bilo v noči od petka na soboto, ko je Sava narasla na 610 cm in poplavila cesto pri podvozu na Blanci in v Čanju, voda je zalašila lokalno cesto na Orehom. Prebivalci obrnje cone v Boštanju so že v petek, ko je ob 16. uri zatulil alarm, preseleli v višje nadstropje pohištvo in gospodinjske stroje. V Kompoljah so pomagali pri selitvi Dolencih, ki so jim sosedje spravili na varno tudi živino. Poveljnički civilne zaščite na Blanci Bojan Medvešček je s pomočjo gozdnega traktorja z vilotom in s svojo ekipo potegnil iz vode 4 vozilne avtomobilov, ki so navkljub zapori lahkomiseln zapeljali po poplavljene ceste. Za 21-letnega Senovčana J. M., ki je tako tvegal z golfom, bi se lahko pustolovščina v petek, malo pred počnino, trajčno končala. Avto je podvajana Sava odnesla, voznik pa se je pravočasno rešil.

Sava je spet nevarno naraščala (do 566 cm v Radečah) v zgodnjih junijih nedeljskih urah in se naposled le umirila.

P. P.

STEKLISKA OKLALA TELE

KOČEVJE - Minuli ponedeljek, 25. oktobra, je dobla veterinarska inšpekcija v Kočevju obvestilo, da je lisica, ki je 19. oktobra v Suhorju poškodovala tele, last Antonova Vovka, stekla. Hkrati je inšpekcija prejela izvid, da je bila stekla tudi lisica, ki je 15. oktobra zašla v vojaški tabor na širšem območju Kočevske Reke.

DESETLETNA VODA - Suhokranjeni pravijo, da reka Krka v svojem zgornjem toku poplavila le vsakih deset let. Tokrat je pričela naraščati že v petek zjutraj. V Žužemberku je zalašila cesto in kleti pri Korenovih v Pučjevih, precej več škode pa je naredila na Dvoru. V nekaj urah je narasla za 230 centimetrov. Poplavila je ribogojnico in vse proizvodne prostore tovarne Ergo. Delavci so dežurali noč in dan in vozili polizdelke na večje mesta. Voda je dosegla tudi nekaj strojev. V nedeljo zjutraj so jo iz tovarne črpali gasilci z Dvora, precej pa je bilo potrebno narediti tudi ročno. Pri reševanju so bili med najbolj prizadelenimi Stane Longan, Janez Lovšček in Rajko Vidmar (od desne proti levi). V Ergu je po zaslugu delavcev proizvodnja stekla že v ponedeljek, vendar bodo posledice povodnji čutili še nekaj mesecev. Več o poplavah poročamo še na 1. strani. (Foto: J. Pavlin)

S kupa ni pobral vseh mark

Po denar v hiše in avtomobile

NOVO MESTO - Denar - sveta vladar. Vsi dobro vemo, kako je, če ga nimaš. Vendari se večina ljudi loti pridobivanja denarja na pošten način, nekateri, ki so bolj neučakani, pa hočejo velike vsote doseči na hitro in manj truda. Minuli teden so policijski zapisniki zabeležili kar nekaj takšnih primerov.

V času med 20. septembrom in 19. oktobrom je neznanec prišel v stanovanjsko hišo J. S. iz Draščev in sobi ukradel 4.000 nemških mark. Storilca je iščejo. Naslednji dan je bil skoraj udideven do lastnika, saj ni pobral vsega, na kar je naletel. Lastnik J. P. je od 11.200 nemških mark odnesel 3.400, ostalih 7.800 pa je pustil. Tudi njega policisti še niso našli. - 20. oktobra pa se je neznan storilec lotil tornjaka, ki je bil parkiran pred stanovanjsko hišo v Lokvicah, in ukradel moško torbico. Lastnik J. M. iz Šempetra pri Novi Gorici je imel v njej denar, dokumente in uro. Oškodoval ga je za več kot 200 tisočakov. V odklenjenem stanovanjsko hišo A. P. v Dolenji vasi pri Mirni peči je

pred dnevi prišel neznanec in v kuhi ukradel 64 tisočakov. - Ob denarju pa je bil tudi tudi A. Z. iz Straže, ki je parkiral svoj avtomobil ob cesti na Trški gori. V času njegovega odsotnosti je nekdo vlomlil v avto, mu ukradel poslovno torbo, v kateri je imel denar. Zaradi vlomlje in odnesenih predmetov ima za okrog 70 tisočakov skode. - Iz odklenjenega avtomobila I. K. v Butoraju pa so neznan kam izginili čeki in ključ izdanie, vse skupaj vredno okrog 80.000 tolarjev.

OB MOTORNE ŽAGE IN OVCE

KOČEVJE - 21. oktobra so bili kočevski policisti obvezeni v vlomu v kočo na Bukovi Gori pri Koprivniku. Policisti in člani ogledne skupine iz Obvezevalnega komunikativnega centra Ljubljana so ugotovili, da je neznan vlomljek izgubil žago. V odklenjenem stanovanjsko hišo A. P. v Dolenji vasi pri Mirni peči je

"Bali so se ga celo policiisti"

Jožko Kovačič udarcev palice za baseball ni preživel - Drago Hrka: "Vedel sem, da se bo to noč zgodilo nekaj strašnega" - Zdenko B. ni izrazil

OTOČEC - V Okrepčevalnici Kramarič, ki jo mnogi bolj poznajo pod imenom "Šoferske", je v četrtek, 21. oktobra, v junijih urah prišlo do pretepa med Zdenkom B. iz Smarjeških Toplic, rojenim 1961, in 37-letnim Jožetom Kovačičem-Bečerovičem iz Ragovske ulice v Novem mestu. Zdenko je osumljen, da je Kovačič večkrat udaril po glavi s kovinsko palico za baseball in ga tako poškodoval, da je med prevozom v bolnišnico umrl. Zdenko je po dejanju odšel domov in po telefonu poklical obvezevalno-komunikacijski center novomeške Uprave za notranje zadeve ter povedal, kaj je storil. Zdenko je policiste počakal doma, preiskovalni sodnik pa je zanj odredil pripor.

Tako o dogodku piše v skopem policijskem poročilu, nas in vas pa prav gotovo zanimala, kaj se je to noč zgodilo v restavraciji. Povprašali smo prvo pričo dogodka, natakarja Draga Hrka, ki je iz začilne mize spreml

Sport iz Kočevja in Ribnica

Trojica tekačev iz kočevskega atletskega kluba je z uspehom zaključila sezono množičnih tekov na dolge proge. Udeleželi so se 3. maratonskega teka na grad Štanjel. Najbolje se je uvrstil Franc Kocjančič, ki je na 21 km dolgi progici s časom 1:26,11 zmagal med veterani, Matija Ozdanič je bil s časom 1:19,09 tretji v kategoriji 36 do 41 let in Igor Martič osmi v kategoriji od 18 do 30 let.

Končano je tekmovanje v kočevski občinski ligi v malem nogometu. Zmagovalec lige je Črni Potok s 35 točkami, druga je Slovenka Dolga vas s 33 točkami in tretji Snežnik Sorel. Izidi zadnjega kroga: AG Inženiring : Tri zvezde 5:5, Korida : Slovenka Dolga vas 3:3, Slovenka Željne : Črni Potok 2:6, Jedinštvo : Mozelj 3:0, Kovinar : Gostilče Lovšin 3:4, Gravtik : Snežnik Sorel 2:2 (v 50. minutki je bila tekma prekinjena). Najboljši strellec lige je bil Marko Mršić, ki je dosegel 26 zadetkov.

Zmagovalec občinskega pokala Kočevja v malem nogometu je Kovinar Kovinotehna, ki je v finalu premagal moštvo Slovenka Željne.

Boigor Kogoj tudi v soboto na Havajih tako visoko dvignil roko?

Sporen poraz Novotehne

Izbibili s Potrošnikom, ki je imel nepravilno registriranega igralca - Mladinci na TOP 12

MURSKA SOBOTA - Novotehna je v Murski Soboti doživel že tretji poraz na letošnjem prvenstvu, vendar je bila tekma s Potrošnikom sporna, saj je za Sobočane nastopal Benko, ki nima licence, ker je še vedno registriran za italijanski klub, kjer je igral lani. Novotehna se zaradi tega sicer ni pritožila, ker so to storili že klub pred njo, in obstaja možnost, da bo namiznoteniška zveza Slovenije, ki ji predstavlja Novomeščan Janez Pezelj, tekme, na katere je igral sporni igralec, razveljavila. Novomeščani so srečanje v Murski

ŠE EN PORAZ

NOVO MESTO - Nogometni Krke Novotermi so nedeljo na domačem igrišču doživeli že deveti poraz v tej sezoni. Z 1:0 jih je premagalo mlado moštvo velenjskega Rudarja. Gol za gostujoče moštvo je v deveti minutki srečanja dosegel 18-letni Mešanovič. Krka Novoterm je po desetih krogih tekmovanja v prvi ligi z eno točko na zadnjem mestu. Naslednje srečanje bodo igrali v gosteh pri Primorju.

MEDNARODNI ŠAH MLADIH

STAR TRG OB KOLPI - Šahovsko društvo Stari trg bo v soboto, 13. novembra, pripravil mednarodni šahovski turnir mladih ob dnevu varčevanja. Povročitelj tekmovanja bo Ljubljanska banka Novo mesto, domačini pa pričakajo uspeh starotriških šahistov, ki so se letos izkazali na svetovnem mladinskem prvenstvu.

KOLO CENTER

NOVO MESTO - Jutri ob 16. uri bosta nekdanja kolesarja novomeške Krke Ivan Turk in Miran Štih, ki je bil dolga leta tudi serviser novomeških kolesarjev, v Jedinščici 15 odprla kolesarski center, v katerem bo lepo urejena trgovina z vso kolesarsko opremo in servis za kolesa.

Gordana - kandidatinja za SP

Djuričeva med kandidati za svetovno prvenstvo

DOLENJSKE TOPLICE - Mlada topliška troskokaška Gordana Djurič je dolenjska atletinja na jakosti letev najboljših slovenskih atletov, ki jo je AZS (Atletska zveza Slovenije) uvrstila v spisek kandidatov za člansko evropsko prvenstvo v Helsinkih in mladinsko svetovno prvenstvo v Lisabonu. Na listi je deset atletov iz članske in sedem iz mladinske kategorije, ki jih bo AZS tudi denarino podprt.

Ker Gordana po končani srednji šoli ni dobila zaposlitve, se sedaj že intenzivno pripravlja na novo sezono skupaj z drugim topliškim troskokašcem Boštjanom Simuničem, ki čaka na služenje vojaškega roka. Trenirata dvakrat dnevno oziroma desetkrat na teden. 29. oktobra bo šla v Italijo v Formio na enotedenške skupne priprave slovenske reprezentance.

Norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

I. V.

Gordana Djurič

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti mejo 13 m, čemur se je letos že povsem približala, s takim izidom pa bi se na svetovnem prvenstvu lahko uvrstila med osem najboljših in se ob ugodnem razpletu tekmovanja celo približala boju za eno od medalj.

J. Ž.

norma v ženskem troskoku za udeležbo na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v Lisabonu, znaša 12 metrov in 50 cm, zato za Gordano, ki je tako daleč skakala v minuli sezoni na skoraj

vsakem tekmovanju, ne bi smelo biti resnejših težav. Njeni cilji pa so precej višji. Prihodnje leto želi v troskoku krepko preskočiti me

Krajinski park Gorjanci - odločitev za bodočnost

Foto: M. MARKO

Novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) je pred kratkim novomeški občini oziroma njenemu Sekretariatu za urbanizem in varstvo okolja posredoval široko utemeljeno pobudo za razglasitev Gorjancev za krajinski park. Ta pobuda, ki je za marsikaterega ljubitelja Gorjancev prišla celo prepozno, je vredna vse pozornosti in vsestranske podpore.

"Zamisli o varovanju Gorjancev so se začele oblikovati s prvimi planinci in ljubitelji narave, kiso se polni navdušenja vracači z razglednimi gorjanskimi grebenov. Planinštvo je v polni meri zaživilo po 1. svetovni vojni, ko so se začeli Gorjanci na široko odpirati s številnimi označenimi potmi in prvimi planinskimi zavetišči," pravi Andrej Hudoklin, konservator za naravno dediščino pri ZVNKD. To je bil čas, ki ga je navdihoval zagnani novomeški naravoslovni učenjak Ferdinand Seidl, na katerega povebo so najvišji vrh Gorjancev, do takrat imenovan po cerkvici sv. Jere, poimenovali po Janezu Trdini. Ravnost na veliki šmaren, 15. avgusta, je poteklo 70 let, kar je bilo na Trdinovem vrhu veliko ljudsko slavje ob poimenovanju najvišjega gorjanskega vrha po bardu tega mogočnega gorjanca v ustvarjalcu nesmrtnih bajk in povesti o Gorjancih. S posebnim razglasom načelstva novomeškega seresa je bil leta 1931 zavarovan gorjanski izvir Gospodična z bližnjim zaledjem, kar velja za eno prvih pravih zavarovanj naravne dediščine v Sloveniji sploh. Novomeško planinsko društvo je izvir Gospodične takrat obzidalo in urejalo po načrtih novomeškega rojaka arh. Marijana Mušiča. In prav sedaj poteka akcija za obnovno in ponovno ureditev izvira in okolice tega znamenitega gorjanskega studenca.

Večji del že zavarovan

Čeprav po 2. svetovni vojni ni bilo vzvezi z Gorjanci nobenih javnih varstvenih teženj in so gorjanske gozdove intenzivno izkoriščali, gre novomeškim gozdarjem v veliki meri zasluga, da so Gorjance obnovili uničenja. Še več, rane zaradi nebrzdanega izsekavanja najbogatejših gorjanskih gozdov za potrebe lastnikov oziroma delničarjev gorjanske lesne tovarne, ki je delovala še med vojno, dokler je Italijani niso požgali, so vestni in stroki predani gozdarji v veliki meri zacetili. V 70. letih pa se uveljavlja tudi varovanje posameznih pomembnejših gorjanskih območij. Najprej sta bila s spomenškovarstvenim odlokom zavarovani območji kartuzije Pleterje in arheološko območje Mihovo, nato pa so iz gospodarjenja izvzeli pragozda Gorjanci pod Trdinovim vrhom in Ravno gora ter obsežni gozdn rezervat Kobile. Temu zavarovanju je sledilo še zavarovanje in zaščita vrste gorjanskih izvirov, naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto. Tako je danes večji del Gorjancev tako ali drugače zavarovan, kot celota pa ni varstveno opre-

ganega krajinskega parka sega v dve občini, Novo mesto in Krško, zato je bila odgovornost za pripravo strokovnih podlag za razglasitev naložena republiškemu zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, vendar je vsa stvar, žal, takrat zastala. To večletno varstveno zatišje je presekala slovenska osamosvojitev, katere posledica je tudi državna meja po grebenu Gorjancev. Tako je vse v zvezi s prostorsko rabo oziroma varovanjem Gorjancev znova postal aktualno. Vprašanje celovitega varovanja Gorjancev je povzela novomeška občinska skupščina s pobojudom, da se Gorjanci razglasijo za demilitarizirano območje z ustreznim varstvenim režimom naravne in kulturne dediščine. Vendar za sedaj kaj dlje od te pobeude vsa stvar ni prišla.

Ohranjeno naravno ravnovesje

"Za območje predlaganega krajinskega parka Gorjanci je značilna velika stopnja naravne ohranjenosti: poraslost z gozdovi, ohranjeni pragozdn in kvalitetni gozdni rezervati, ki imajo izjemni ekološki in znanstveno-raziskovalni pomen. Poseben botanični pomen imajo košenice z redkimi in ogroženimi rastlinskimi vrstami. Izjem-

no pomembna je tudi pestra hidrološka dediščina, saj so gorjanski potoki in izviri zaradi geomorfoloških in ekoloških kvalitet dolenska posebnost, celotni Gorjanci pa so pomembno zaledje pitne vode za novomeško kotlino," med drugim piše v poglobu ZVNKD. Poleg tega bogato naravno dediščino dopolnjuje kulturna, ki se kaže takoj v različnih oblikah kulturne krajine kot v bogati arheološki, umetnostnozgodovinski in etnološki dediščini. Za Gorjance in Podgorje je značilno tudi bogato ljudsko izročilo. Območje krajinskega parka Gorjanci je tako edinstven preplet naravne in kulturne dediščine, zaradi izjemne ohranjenosti naravnega ravnovesja pa tudi nadvse pomembno zeleno zaledje vedno bolj industrializirane Dolenske. Osnovni namen krajinskega parka naj bi tako bil usklajen razvoj Gorjancev, ki naj bi ob razvoju primarnih dejavnosti, kot sta gozdarstvo in kmetijstvo, ohranjalo naravne in kulturne značilnosti in kvalitete tega porostora.

In kakšen naj bi bil obseg krajinskega parka Gorjanci? Pobudniki izhajajo iz obveznega izhodišča v dolgoročnem planu SRS 1986 - 2000. Tam je naravni park načrtovan v osrednjem delu gorjanskega masiva in leži večji del v občini Novo mesto, manjši del (v kostanjeviškem koncu) pa v občini Krško. Vključuje najvišji del gozdnatnega pogorja nad nadmorsko višino okoli 400 m, tako da je izključena večina podgorskih vasi in zaselkov. Krajinski park so najmanj omejujoča varstvena skupina, njihov pomen je večinoma lokalnega pomena, zato so omejeni na območje ene ali največ dveh občin. Njihova namembnost je predvsem rekreacijska, lahko tudi biotopska, spomeniška in izobraževalna. Razvoj primarnih dejavnosti in ostali razvojni programi v krajinskem parku morajo izhajati iz načela varovanja in upoštevanja narave.

Cas in trdo delo

Seveda se pobudniki za razglasitev krajinskega parka Gorjanci zavedajo, da takega parka strokovno ni moč utemeljiti in razglasiti čez noč. "Pa tudi država nam ga ne more podariti s preprostim pravnim aktom," pravijo. "Treba si ga je izboriti oziroma ustvariti v tesnem sodelovanju z ljudmi, ki z Gorjanci živijo, sicer bo ves trud zmanjšan." Tak projekt zahteva čas in trdo delo strokovnjakov in zagnanih domačinov, in to po podpori širših družb, rekle bi zainteresirane javnosti. Konč koncev je treba rešiti tudi vprašanje finančiranja takih varstvenih pristopov. V razvitem svetu imajo, hvala bogu, s takimi stvari bogate izkušnje,

ki jih nikakor ne gre spregledati ali celo zviška odklanjati; v domačih logeh pa bi se lahko marsikaj naučili na primeru Triglavskega naravnega parka in ob treh regijskih parkih v ustanavljanju: kočevskem, pohorskem in notranjskem.

Najprej bi morali ustanoviti pripravljalni odbor oziroma delovno skupino, ki naj prouči možnosti za proglašitev krajinskega parka Gorjanci. Sledi izdelava strokovnih osnov za različna področja: naravna in kulturna dediščina, gozdarstvo, kmetijstvo, vodni viri, turizem. Nato bi izdelali krajinske zaslove ter izvedene dokumente za varovanje oziroma za morebitne posege v prostor. Strokovne osnove morajo vsebovati pregled sedanjega stanja na tem območju - se pravi morajo biti zbir znanja in vedenja o tem prostoru - njihovo valorizacijo, razvojne možnosti in - poudarjeno - način varovanja.

Seveda izvedba takega obsežnega in pomembnega projekta nikakor ni poceni, zato je zanj treba poiskati vse možne vire, od lokalnih in državnih do pridobitve sredstev iz evropskih razvojnih programov in institucij, ki podpirajo ustanavljanje krajinskih parkov in zavarovanje krajinskih območij nasploh. O takih možnostih je beseda tekla tudi na nedavnem obisku ministra za turizem italijanske avtonome pokrajine Trento, kjer imajo z varstvom okolja bogate in pomembne izkušnje, hkrati pa tudi dostop do virov Evropske skupnosti prav za te namene v nekdajih vzhodnoevropskih deželah, kamor uvrščajo tudi Slovenijo. Pomemben del celotnega projekta je popularizacija varovanega območja v širšem prostoru in v ta okvir sodijo tako publikacije o tem prostoru kot: plakati, razglednice, karte, označevanje in opisovanje pešpoti, razne prireditve, priejava pohodov, raziskave itd.

Kakor koli že, sprejem odločitve za krajinski park Gorjanci kot dolgoročne usmeritve za varovanje in razvoj Gorjancev in dela Podgorje bo na koncu odvisen od ljudi. Kako se bodo odločili, ni znano, vemo pa, da je treba Gorjance tako ali drugače varovati. Njihovo varovanje že predpisujejo zakoni in odloki, sedaj pa gre za to, da bi bili Gorjanci zavarovani kot celota. Le s takim varovanjem bi lahko izkoristili vse možnosti za njihov pravi in edino ustrezen razvoj.

Vsekakor je odločitev, kakršna že bo, odločitev za bodočnost. Našo in naših znamcev.

Andrej Bartelj

Življenje ob slovensko-hrvaški meji

Učna ura pod Trdinovim vrhom

Kaj vse doživijo tisti slovenski državljanji, ki pozabijo, da je meja med Hrvaško in Slovenije postala prava državna meja.

Iz tedna v teden je jasneje, da obstaja državna meja med Slovenijo in Hrvaško. Res je sicer, da prebivalci ob meji, zlasti tam, kjer je nekaj korakov odakev slovenske do hrvaške hiše, nekako ne želijo dojeti, da je tu nova politična stvarnost. K tej resnici sodi na primer, da se Posavci nočijo spriznati z mejo, in da pravijo: "Na Gorenjskem ali na Primorskem je drugače. Tam je že dolgo časa meja med dvema različnima državama in ljudje so se spriznali, da niso več eno. Zaradi meje so siljudje postali tuji. Tu, na jugu Slovenije, pa smo še do včera kot najbližji sosedje delili dobro in zlo. Zdaj pa ne smemo mi svobodno k njim in oni ne prosto k nam. Taka delitev je odveč."

Toda tako razumljiva trmoglavost in nostalgija ne ukinjata carinikov in obmejne policije. Meja je tu in z njo vse, kar gre zraven. Da obstaja državna meja med Slovenijo in Hrvaško, je zmeraj jasneje tudi na Gorjancih, kar potrjujejo tudi doživetja nekaterih domačinov.

Pred časom, na nedeljo popoldne, sta se dva slovenska mladeniča iz ene od vasi pod Gorjanci peljala z avtomobilom po slovenski strani na Trdinov vrh, tam prečkala mejo in nadaljevala pot navzdol proti Šošicam. V razumljivem jeziku bi rekli, da sta šla na pivo in na odojka. Toda komaj se

je na njuni poti cesta dobroti prevesila z vrha v dolino na hrvaško stran, so ju za ovinkom prestregli trije hrvaški policisti. Slovenska "turista" sta na ukaz trojice ustavila in izstopila. Kljub uniformi, ukazom policistov in neobičajnemu kraju dogajanja sta se počutila skoraj tako kot doma. Kako tudi ne, saj sta se znašla v družbi še štirih ljudi iz sosednje podgorske vasi, ki so jih ustavili že prej! Domačnost je nudil tudi prizor, na katerega sta naletela. Možkar iz družbe s slovensko strani meje je namreč živahn in odločno in nečem poučeval sogovornika policista. Pokazalo se je, da je uradna oseba dobivala od možkarja izpod Gorjancev lekcijo o svobodnem življenu. Mož je dopedoval, da že dolga leta neovirano hodi po Gorjancih, tako kot sta pred njim svobodno hodila po Gorjancih njegov oče in starci.

in da je smrtni greh, če mu policija preprečuje tako gibanje to nedeljo, ko nabora šipek za čaj. Taka zdrava kmečka pamet in njen klic k svobodi bi ob kakšni drugi priložnosti doseglia, kar so si v tem trenutku najbolj želeli vsi zajeti Podgorci in Podgorke. Toda policisti pod Trdinovim vrhom se niso menili za tako razmišljanje, ampak so "ilegalce" odvedli globlje na Hrvaško. Policisti, ki so vzeli za družbo k sebi v avtomobil enega od uplenjenih Slo-

venčev, so vozili spredaj, turisti s slovensko strani Gorjancev so peljali za njimi. Ura je bila mogoče okrog treh popoldne.

Prva postaja je bila Ribnik. Če izvzamemo dejstvo, da so zajeti slovenski nabiralci čaja in potniki za Sošice morali oddati osebne dokumente, je bil ta prvi postopek na nepriznanih hrvaški poti prav prijeten. Na policiji v sprejemni sobi je bil televizor in tudi sestrije bilo kam. V danih okoliščinah je bilo to udobje brez primere. Taki opremi in zlasti vzdružjuje do popolnosti manjkalno zelo malo in to manjkajoče so slovenski gostje odšli iskat v bližnjo krčmo, ki toči poceni pivo. Premik izza policijskega televizorja v omenjeno točilnico bi lahko trajal zelo dolgo, toda zajete slovenske prebežnike je čakala to popoldne še neke vrste dolžnosti, in sicer spoved pred policijskim zasljevalcem. Da te dolžnosti ne bi pozabil, jih je prišel v gostilno iskat policist in jih odpeljal na "staro" mesto na policiji.

Zaslišanje je bilo prav kmalu na vrsti in vrstila so se policijska vprašanja kam, h komu natančno, po kaj pa, koliko denarja, ali ne veste, da se ne sme? Po natančnih izpravevanih, nekatera so trajala četrte ure, druga dve minuti, je eden od policistov rekel po hrvaško: "No, zdaj pa gremo." In so res sli. Naravnost v Karlovču k sodniku. Iz dneva je nastala že noč.

Če se kot zajeti potopnik mudri na policiji, te je mogoče strah, zanesljivo pa se dolgočasi. To so spoznali tudi omenjeni ujetniki, ki so jih priveli na sodišče v Kar-

Tu je zdaj meja na Gorjancih

lovec. Pri najboljši volji niso vedeli, kaj bi počeli v veliki sobi, kjer so čakali na sprejem pri sodniku. Dve uri sta jim tako šli v nič, nakar se je med vratil pojavila uradna oseba sodišča, ki jih je imela obsoditi zaračun legalnega prestopa meje. Napočil je torej usodni trenutek odločitve. Bodi milosten, kdor pa si poklican deliti milost ob takih priložnostih!

Od vseh možnih dobrotnikov se je izkazala že kar omenjena uradna oseba sodišča. Odločila je, da so Slovenci, ki jih je policija zajela tega dne neke na Trdinovem vrhu, za prvič oproščeni vsakršne kazni in da torej lahko odpotujejo domov. Tako so se potem, ko so kakšnih sedem ur v spremstvu obmejne policije organizirano tavali po Hrvaški od Trdinovega vrha do Karlovca, odpeljali. Na metliškem mejnem prehodu so jih hrvaški policisti oddali v Slovenijo.

Martin Lizar

Bojanina pot skozi balkanski pekel

Bojana Gerjevič-Mujanovič, mati treh otrok, ki je šla v balkanski pekel po moža častnika, je pristala v hrvaškem zaporu. Njuno vrnitev v Slovenijo so preprečile informacije, ki so prišle iz Brežic. Medtem so ji pred očmi ubili moža.

Zivljenje Bojane Gerjevič-Mujanovič in njenega moža Devada, po rodu Muslimana, ki je bil letalski tehnik na letališču Cerkle ob Krki, bi danes lahko teklo mirno naprej v Brežicah. Jeseni leta 1988 je Bojanin mož zaprosil za premestitev v Mostar, ker je njun sin bolehal z astmo in je zdravnik priporočal ranj okolje z milejšim podnebjem. Prošnji je bilo ugodeno in Devad se je preselil s sinom v Mostar. S prihodom rezervistov septembra leta 1991 v Mostar je hotel dezertirati v Slovenijo. Vse je bilo že dogovorjeno, le še malo je manjkal, pa bi se vse srečno končalo, če ne bi nekdo posegel vmes. Njun prihod v Slovenijo so preprečila sporočila, ki so v Mostar prišla po kanalih obveščevalcev nekdanje jugoarmade iz Brežic. Tu pa se prične Bojanina srljiva zgodba, ki govorji o tem, kaj vse je doživel v balkanskem peku. Danes je na veliko veselje otrok in staršev doma, vsega, karje doživel, pa ne bo mogla nikoli pozabiti. Kako bi le?

Ko so se razmere decembra leta 1991 začele zaostrovati tudi v Mostaru, je Bojana odpeljala v Brežice najprej otroka. Po tem naj bi dezertiral iz jugoarmade tudi mož. Dogovorila sta se naj se bo Bojana pozanimala na občini v Brežicah, ali ga bo po prihodu v Slovenijo lahko prijavila oz. ali bo še lahko zaprosil za državljanstvo. Na občino je šla skupaj z mamo. Referenti na sekretariatu za notranje zadeve je Bojana zaupala namere svojega moža, ta pa ji je zatrnila, da z njegovim prijavo in državljanstvom ne bo težav. Veseli sta odšli domov.

Čudna pot informacij

Ko je Bojana pripravljala k možu v Mostar, da bi izpeljala načrt, ki je povedal, da je dobil tri dni dopusta. Še preden jima je uspelo oditi iz Mostarja, so na vrata prišli agenti Kosa in Devada aretirali kot deserterja. Ker mu nadrejeni ni bil izročil potrdila o dopustu, tega ni mogel dokazati. Na vojaškem sodišču v Sarajevu je bil obsojen na smrt zaradi deserterstva, vendor se je takrat že začela vojna, zato ni bil usmrčen. Po njegovi aretaciji pa tudi Bojana ni bila več svobodna, odredili so ji neke vrste hišni pripor. Večkrat je morala na zaslisanje v kasarno,

ki pa so ga oni imenovali "pogovor ob kavi". Spraševeli so jo o sorodstvu z Janezom Janšom, sklepali so namreč po maminem dekliskem prijemu, veliko vprašanj pa se je nanašalo tudi na dogodek, za katere je vedelo le malo Brežičanov. Bojani je bilo tako jasno, da so informacije prišle od nikoder drugod kot iz njenega rodnega kraja, iz Brežic.

Bojana je bila potem razporejena v saniteto enoto, kasneje pa k radiju Mostar, kjer je delala kot novinarka vse do nesrečnega 9. maja letos, ko je padla na stavbo, kjer je imel radio svoje prostore, prva granata. Naslednji dan so jih enote HVO-ja zajele in Bojano in ostale radijske delavce so odpeljali na policijsko postajo v Mostar, jih imeli tam tri dni zaprte in jih zatem odpeljali v zapor v Ljubuški. Radijska postaja Ratni studio BiH v Mostaru, v katerem je delala tudi Bojana, so ljudje zelo radi poslušali. Velikokrat pa objektivna Bojana poročila vojnim stranem, predvsem hrvaški, niso bila všeč. Zato so se odločili, da z bombnim napadom radio za vedno utišajo.

Bojani se je uspelo iz zapora javiti staršem, vendor kaj več o tem, kje je in kaj se ji je zgodilo, poleg policista ni mogla povedati. Takrat je oče zaslutil, da se ji je moralog zgoditi kaj strašnega. Začel je klicati naše zunanje ministrstvo in Rdeči križ. Najprej se je na ministrstvu pogovarjal z gospo Grilovo, ki je poizvedovanje za Bojanovo vzela resno. Na žalost je kmalu zatem bila premeščena na drugo delovno mesto, na njeno mesto je prišel gospod Pogačnik. Ta je zadevo toliko časa odlašal in prelagal, dokler ni šel na dopust. Tako je bilo očetovo poizvedovanje in iskanje s pomočjo ministrstva vse do 15. avgusta zmanj, saj se na ministrstvu za Bojanovo niso kaj dosti zmenili. Po 15. avgustu, ko je v Delu izšel ponatis članka Glas Istre, v katerem je bil govor tudi o mučenju Brežičanke Bojane, in ko se je oče obrnil tudi na mednarodni Rdeči križ v Zagreb, je prijazna gospa Godec ugotovila, kje je Bojana, in veliko pripomogla k njeni čimprejšnji vrnitvi.

"Čeprav smo mislili, da nam ni nihče prisluhnihil in nam nihče ne pomaga, smo

kasneje ugotovili, da se je za Bojanino vrnetev zavzemalo veliko ljudi, med njimi tudi mnogi iz slovenskega političnega vrha, potem mednarodno društvo novinarjev in seveda veliko prijateljev," pravi njeni mama Darinka. Za vsem telefoniranjem, predvsem tistem na začetku, pa je ostalo veliko gremkega priokusa.

Težave zaradi Janše

Bojana, ki je bila najprej zaprta v Ljubuški je posredovanje slovenske vlade in predsednika Alije Izetbegovića hitro znala. "Sredi noči so me dvignili in odpeljali na zaslisanje. Začeli so me spraševati, kdemi sem in kaj sem, da se zame tako zanimajo. Trdili so, da vedo, da je moj sorodnik Janez Janša. Eden je držal nož, drugi pa je v rokah vrtel pištole. Ker jim nisem imela kaj povedati im mi je vse skupaj šlo že na smeh, sta pobesnela. Začela sta name kričati in me postavila ob zid. Streljala sta okrog mene. Nisem vedela, ali me bo naslednjena krogla zadela ali ne. Potihem sem si želela, da bi se to čimprej zgodilo," razlagala svoje najtežje trenutke, kijih je doživel v zaporu. Bojana pravi, da fizičnega trpinčenja in posiljevanja ni bilo niti v Ljubuški niti Rodoču, kamor je bila kasneje premeščena, vendor je bilo težko prenašati psihično trpljenje. Ko je Bojana nekako zopet prišla do telefona, je oceta prosila, naj neha posredovati, ker je bilo po tistem zanje še bolj grozno. Seveda tega ni storil.

V zaporu v Ljubuški je bila Bojana do 8. junija, potem so jo premestili skupaj s kolegico z radia v zapore v Rodoč, kjer je bil heliodrom. Zaprlji so ju v majhno sobo brez stranišča in ju pustili brez vsega pri miru 48 ur. "Najbolj je bilo grozno do srede julija, pogosto so me zaslilevali in hoteli od mene zvedeti nemogoče stvari, tudi to, da naj povem, od kod dobiva denar armada BiH. Grozili so mi, da bom v zaporu deset let, vendor sem se kljub temu držala pokončno, kar jih je še bolj razjezilo. Psihičnih pristiskov in stresov je bilo vse več in to je bilo najtežje," pravi Bojana. Skupaj s kolegico sta bili pod posebnim režimom, saj jih niso postali na nobeno delo, kakor so ostale zapornike in zapornice.

Pred očmi so ji ubili moža

Veliko pa je bilo zaslisanje in kar nekajkrat so ji pri tem dali podpisati nek papir, češ jutri ali pojutrišnjem boš svobodna. Tega jutri pa ni in ni bilo. Če nekaj dni je zoper sledilo zaslisanje in ponovno obljubljena svoboda. Takšno svobodo so ji ponudili štirikrat. 25. avgusta so jo prvič

peljali na zamenjavo, zamenjali naj bi jo za hrvaškega zapornika na muslimanski strani, vendor do tega ni prišlo. Peljali so jo nazaj v zapor. "Če nekaj dni so nas ponovno peljali v zamenjavo, na muslimanski strani sem videla moža, vendor tako kot vedno se sprti strani tudi tokrat niso držali dogovora. Prišlo je do streljanja in pred očmi so mi ubili moža. Odpeljali so me nazaj v zapor, v Rodoč, "pripravljene s solzami v očeh.

Potem je bila še mesec in pol v zaporu, ko je le napočil dan, da je res postala svobodna, čeprav vse do zadnjega ni verjela tega. Odpeljali so jo skupaj z ostalimi sodelavci radija v Mostu, ki tam dali številko slovenske ambasade v Zagrebu, naj pokliče. Ker je bilo ta večer nemogoče oditi v Split, je šla h kolegici, pred hiso so ju celo noč čuvali vojaki HVO, da se jima ne bi kaj zgodilo. "Zadnjih petnajst dni so postali v zaporu zelo prijazni z mano, večkrat me je poklical ravnatelj zapora in me spraševal, če je vse uredu. Dovolil mi je, da sem tudi napisala pismo staršem," se spominja Bojana.

Naslednji dan, 20. oktobra, jo je HVO odpeljal do Imotskega, potem pa hrvaška policija do letališča v Splitu, kjer jo je vse do vzleta čuval njeni policist. Vprašal jo je, kdo da je, ker jo mora tako čuvati. V Zagrebu sta jo čakala na letališču starša, gospod Žlebnik z našo ambasadom v Zagrebu. "Sedaj, ko sem doma, ne morem verjeti, da se mi je vse to dogajalo. Če vsega tega ne bi bilo, bi bil moj mož živ in mi ne bi bilo treba razmišljati, kaj naj rečem resnic."

Za Bojano je najhujše mimo, da bo potrebovao veliko moči, volje in napornov, da ne bo na vse, kar je doživel, mislila dan za dnem, vse ran pa tudi čas verjetno ne bo zacetil. Bojana pravi, da ne bo mogla nikoli pozabiti žvenketa ključev, ki ji je vsakič dal upanje, da bo nekega dne le lahko odšla domov k svojim trem otrokom. Nikoli ne bo pozabila krv nedolžnih ljudi, smrti otrok. Vendar tako, kot je bila odločna v najtežjih trenutkih, je tudi sedaj pripravljena začeti znova.

JOŽICA DORNŽ

naše korenine

Zgodbe s podgorske straže

Mirko Knafelj iz Šmihela

pokopal njegovo babico, ki je bila ubita doma na Malih Škrjančah, drugič pa dedka, ki je bil ubit, ko se je vračal z njenega pogreba.

Spominov iz časov, ko je kot prezgodaj dorasel vojak varoval gorjansko podgorje, ima zdaj že lep čas upokojeni Mirko Knafelj obilo. Med drugim tudi na tisto sončno cvetno nedeljo leta 1944, ko sta jo s še enim partizanom s Pristave mahala proti Jurni vasi. Zaslila sta bobnjenje. Na nebuh so se pojavili ameriški bombniki, ki so se vračali z opravljene naloge. "Pričela sva jih preštevati," pravi Mirko, "kajti formacije so imele vedno enak razpored, in zlahka si ugotovili, če so imeli Amerikanci kaj izgub. Nedonama sva opazila, da je ena letača trdnjava skrenila iz smeri, zdelo se nama je, da slišiva oddaljeno pokanje, nato pa sva zagledala, kako se za njo pojavljajo drobne pikice. Vedela sva, da so padalci. Strmela sva vanje, ko jih je veter počasi nosil proti nam. Prvi in najbližji je bil že precej nad nama in prepričana sva bila, da bo padel v bližino. A veter ga je potegnil nazaj v dolino. Kot uročen sem strmel v nebo in tekel za njim. Kje je moj tovarš niti opazil nisem. Tekel sem kar precej daleč, več kot kilometr v dolino, in si zapomnil kraj, kjer naj bi padalec pristal. A na čistini je bilo le še padalo. Stopinje so vodile proti bližnjemu krenil sem se po sledi."

Tako se zdaj spominja dogodka izpred skoraj petdesetih let Mirko Knafelj iz Šmihela. Škoda, da se ni srečal z Malonjem, preživelim letalcem, ki poskuša priti vstop s svojimi rešitelji. Poleti je bil na obisku v Sloveniji. Takrat pa je bil tisti letalec, ki ga je Mirko sledil, bolj nezaupljiv. "Videl sem, da se sledi končajo pri gozdnom jarku in zlikal. Iz jarka se je dvignila visoka in močna postava z dvignjenimi rokami. Puško sem imel pobešeno in lahko je videl, da mu nočem nič hudega. Pomignil sem mu, naj pride bliše. Pred mano je šel do kupa vjejava in iz njega potegnil pass pištole. Pokazal sem mu, naj si jo pripaše. Nato sva šla navkreber do Pristave, kjer sem ga predal našim in domaćinu, ki je znal angleško. Kako je bilo Američano ime, mislim nikoli zvedel, vem samo, da me je drugi dan, predno so odšli na pot, iskal, da bi se mi zahvalil, a jaz sem že odšel na drugo nalogu," pripravuje Mirko. Spominja se tudi, kako so se še dolgo potem partizani šalili na njegov račun, kajti prizor, ko je malo partizan z veliko puško na ramu gnal pred sabo orjaškega ameriškega letalca, se jim je zdel po pravici smešen. A je ta malo partizan vojno preživel in bil med prvimi, ki so vkorakali v svobodno Novo mesto. To zgodbo pa prihranimo za drugo priložnost.

TONE JAKŠE

iz preteklosti

Gomila pri gomili

Šmarješki župnik Janez Volčič v prejšnjem stoletju ni samo "pasel vernih ovčic", ampak je tudi pridno zapisoval krajevno kroniko Šmarjetje, Škocjanca (Gotnega brda) in še nekaterih večjih naselij v svoji fari, za kar smo mu lahko hvaležni. Posebej ga je zanimala arheologija, zato je posvetil največ pozornosti starim najdbam, ki jih je bilo ob Radulji vedno veliko.

Iz njegovih zapisov lako preberemo, da je v šmarješki župniji na stotine gomil. Gomilam so po starem rekli mogila, tako jih še vedno pravijo Rusi in Bolgari. Izjaha iz glagola „mog“, kar pomeni rasti. Mogila ali gomila naj bi bil torej izrastek iz zemlje, tako kot krtina, vendor so nekateri raziskovalci menili, da je beseda gomila keltskega izvora in je sestavljena iz besed „goimh“ in „ile“ (žalosten kraj). Največ jih je pod Vinjem Vrhom, nad Strelcem proti Beli Cerkvi. Tu je celo podolgovat grič, ki mu pravijo Gomila. Lepa hrastovina je prekrivala te grobove, dokler jih niso v letih 1878 in 1879 posekali, hraste pa uporabili za železniške pragove. Našli so več kot trideset grobov, ki so jih kasneje tudi prekopali, veliko pa jih je ostalo v trikotniku Šmarješke Toplice - Bela Cerkv - Družinska vas, kar velja zlasti za gozd Cerovec. Tudi na Vinjem Vruhu so jih nekaj prekopali, ravno tako pri Obrhu, Žalovičah, na Vinici, Modrušah itd.

Največjo gomilo so našli na Griču pri Klevevžu, ki je bila dolga več kot dvajset metrov, visoka pa prek pet. Zraven te gomile je bila tudi močvirska jama, kjer so se udomile

lisice, ljudje pa so jo imenovali Ajdovska jama. Domnevamo lahko, da so imeli tam naši predniki poganske obrede. Streljaj proti jugu, nad vasjo Radovljica, je še druga votilna, kateri pravijo Svetla jama.

Kot kaže, so bile gomile družinski grobovi. Čim večja je bila gomila, več je bilo v njih imenitnih reči. V nekaterih so našli celo ostanke trupel, v drugih pa samo vrte s pepelom. Nikjer niso našli znamenja, da so na kraju pokopa mrlje tudi sežgali. To so očitno opravljali kje drugje. Večina žar je bila pokritih z velikimi kamnitimi ploščami. Na te so potem nanesli zemlje in tako je nastala gomila.

V grobovih so odkrili največ lepotičja, kar potrjuje, da so tedanji prebivalci imeli

Pogled od cerkve v Slapah proti nekdanjemu gradu Klevevž, kjer naj bi bile domnevne keltske gomile.

FOTO: Iz fototeke ZVTKD

GRADAŠKI PORTAL - Grad Gradac v Beli krajini se v pisanih virih prvič omenja že leta 1220, ko je bil v posesti gospodov Gracarjev. Skozi stoletja je grad zamenjal vrsto lastnikov, ki so čas in potrebam primerno spreminali njegovo podobo. Sedanž videz je grad dobil v prvih desetletjih 19. stol., ko so bili njegovi lastniki Gusiči. Eden najlepših arhitekturnih detajlov je klasicistično oblikovan glavni portal z grbom Gusičev - gos in podgana na verigi - v visokem atičnem zaključku. Danes je grad v slabem stanju in bi gotovo zaslužil dobrega gospodarja. (Pripravila umetnostna zgodovinarka Marinka Dražumerič)

In Trdinovih napisov

Več se bere - Dokaz, da se čedalje več bere in rado sliši, kar je pisano je, da si ljudje pogostoma pripovedujejo kar pišejo Novice in drugi časniki. Izvedeli so z velikim čudom iz Novic da žro prasci kebre raje od koruze in da so nabirali hrošče marljivo v nekaterih krajih na Gorenjskem. Ali vsi niso verjeli tak poželjnosti svinjski.

Premalo poslov - Varčne gospodinje imajo tod sploh skoraj premalo poslov, posebno ženskih. Ob času težkega dela pa ne morejo dobiti mnogokrat potrebnih delavnih moči in tako jim ostanejo najnujnija dela nedovršene. Jel-a v Bršl. ima na pr. le eno deklo, sama in sin ne delata na polji nič, pastirica pa ne more štetiti se za celo delavko.

Moralno policijo izvršujejo radi tod fantje sami n. pr. če zasačijo kak kav. Ne dalec od Šmarj. napolni odpustnik najdenko, ji najme hišo in kmetijo in skrbi zanjo in dete, oblubivši zatrdno vzeti jo, ko pride od vojakov. Ko jo enkrat obišče, čakajo ga dečki in mu zagrne: Proč tu se ne bo kurbalo. Začne se boj, odpustnik udarivši dva z močjo pobegne druhali skozi okno. Zdaj teče radi tega pravda.

Mnogo jagod - Na posekah zarasle so se cele plantaže rdeč. jagod, kakor jih nisem videl še nikoli toliko skupaj. Naj lepše, slaje, debele in blagodutne so med travo, mnoge niso okrogle ampak podolgaste kakor rilci. Premnoge so že dozorele ali so bile večidel še nekoliko kislate.

Govednikovi so kupili celo farmo, torej zemljo, stanovanjsko hišo in hlev. Slednji je star že petinosemdeset let in je bil potreben poštenega popravila, ki ga je Martin opravil kar sam. Kot že receno, v Kanadi hektar zemlje ne pomeni veliko, farme se merijo v stotinah hektarjev. Govednikovi imajo v lasti sedemdeset hektarjev veliko posestvo, še eno, prav tako veliko, pa v najemu. Seveda tudi pri njih ne gre brez ozke usmerjenosti v proizvodnji. Živilo gojijo le za meso in teličke, ki so jih v prvih letosnjih štirih mesecih in pol prodali trideset. Doma kljub tolikim glavam živine ne namolzijo niti litra mleka. Mleko in meso za domačo porabo kupujejo.

Razumljivo, da kljub modernizaciji in specializaciji vsega dela ne zmorcejo narediti sami. V hlevu, ki ga imajo v najemu, rad postori vsakdanje delo nekdanji lastnik, sicer prisikočijo na pomoč tudi najstarejša Govednikova hčerka Martina z možem pa hčerki Niki in Andreja. Andreja zelo lepo slikata, zato se je odločila za študij zgodovine in umetnosti. Upa, da bo na sprejemnih izpitih, ki jih je pravkar opravljala, uspela. Sicer pa je že ustvarila veliko likovnih del. Na nekatera je še posebej ponosna, med drugimi na sliku Predjamskega gradu, o katerem ji je mama veliko pripovedovala. Silvija, ki je rojena v Kanadi, zelo dobro govorji slovensko, vendar z močnim ameriškim naglasom, prav tako pa tudi njeni hčerki.

Govednikovi imajo v bližini domačije velik gozd, v katerem gnezdi ptice iz rodu štorkelj. "To so naše kokoši," se nasmehne Silvija in hitro pristavi, da nad njimi niso prav nič navdušeni. A kaj, ko so zaščitene in krivolivec, ki bi si drznil ujeti samo eno ptico, bi plačal 500 kanadskih dolarjev kazni. Zaščitene so tudi rože, ki prav tako rastejo v njihovem gozdu in imajo na enem stebelu vele in rdeče cvetove. Tisti, ki bi si že zelel šopek takih cvetov, bi moral, če bi ga dobili, za vsako bilko odšteeti po 50 dolarjev kazni. Sicer pa imajo v gozdu še črni oreh, ki daje dragocen les za pohištvo, pa veliko

VASJA 300. V. C. 300. DOPLINA DAVNIH TRENTUKOV

Spominjam se, da sva šla včasih s sošolcem skupaj na sprehod. Bil je še zima, avzraku je že dišalo po pomladu. Ponavadi sva šla v moj okoliš. To so bili vrtovi okrog cerkev, tedaj so bili še divji, škarpe so bile zarašcene z bršljanom, grmovjem šipka in španskega beza in čez poletje z visokimi travami.

Smejala sem se mu, ko je zamenjal modro cvetje na sosednjem vrtu za vijolice. Saj so bile od daleč res podobne vijolicam, a so rastle že kar izpod snega in jaz sem jih predobro poznaла v tem vrtu, da niso. Tam so me otroci puščali, ko še hodila nisen, in me kasneje, ko so se spomnili name, prihajali iskat.

Zaradi nasprotnega nazora nainih sorodnikov ni bilo pričakovati, da se bodo ti sprehodi nadaljevali, a spomin na slunju pomladi v zraku je ostal v meni.

Moj okoliš se je počasneje in ne tako nasično spominjal, kot so se nekateri drugi deli kraja. A zame še prehitro. Spominjam se, da sem šla čez gric in sem naletela na duhovnika v delave, ki so ruvali meni ljubo drevo. Razburila sem se. Duhovnik me je hotel umiriti in mi je dejal, da bodo posadili brezo in da je breza

lepo drevo.

"Že, že, a to drevo je nudilo zavjetje hroščkom," sem ponavljala. Najbrž je menil, da sem nora. Nimogel vedeti, da je drevo leta nazaj dajalo zavjetje hroščkom, v katerih ljubezensko rajaščene smo se otroci spomladi ob večerih malo vpletali, ne da bi jim naredili kaj hudega.

Včasih sva se z duhovnikom srečala sredi njihovega divjega vrtu in se nerazumevalo po pogledu. Najbrž je mislil, da kradem jabolka. Jabolka so tedaj ležala raztresena po vsem vrtu in to ni bila kraja. Pregnali so me s teh vrtov tak, da so obdelali vsak košček zemlje. Jabolka zdaj ostajajo na drevesih.

Tudi zapisušen drevored so obnovili. Nasuli so poti, očistili grmovje, postavili klopi, prišli so ljudje, a drevored ni nič več delal. V župnišču so spravili vse rotopartnice, ki se mi zdijo, da je bila v njih skrivnost sveta. Nič več ni temačnih hodnikov in skritih vež, kamor smo otroci kukali iz zanemarjenega dvorišča. Nič več se v razmetanem kabinetu preko skladovnic starih knjig in zbirki otrok in duhovnikov ne smejljata drug drugemu. Vem le, da mi prisrčnost in toplina tistih trenutkov še danes pomaga živeti.

ANITA C.

PIAJLEPŠE DARILO

Zivelja je pri babici, ki jo je imela neizmerno rada. Toda toni dovolj. Pogrešala je starševsko ljubezen in družino. Velikokrat je pogrešala skrbno in razumevaločo mamu, ki bi jo skrila v varno naročje, kadar bi ji bilo hudo, dobrega oceta, brate in sestre, s katerimi bi se lahko igrala.

Čutila se je zapostavljeno, manj vredno od sovrašnikov. Kljub temu da še ni imela nit deset let in ni bila sposobna globljih razmislekov, je vedela, da jí v življenju nekaj bistvenega manjka.

Staršev pravzaprav sploh ni poznala. Ko je bila še čisto majhna, so odšli v tujino, njo pa pustili pri babici. Nikoli se niso vrnili v domovino. Babica je sicer pripovedovala o starših, a si jih je že žežela videti na lastne oči. Upala je, da se bodo nekoč vrnili in da bo zaživel z njimi.

Bližali so se novoletni prazniki. Kot nekajkrat je je razmišljala, kako lepo bi bilo, če bi starši prišli v domovino. To bi bilo zanjo najlepše darilo.

Lepega dne, ko se je vračala s sprehoda, je pred lučjo zagledala avto. Vsa plašna je vstopila. V kuhišnji je zagledala neznanega moškega in žensko, ki sta sedela za mizo in pila dječko babičino kavo. Pozdravila je in sedla na stolček zraven vedno toplega štedilnika. Ženska je vstala in se ji približala. "Vstani, otrok moj, da te po dolgem času objarem in prisem na srce. Oh, kako sem te pogrešala!" ji je dejala in jo stisnila v objem. Približal se je tudi oče in objet so vsi zajokali. Deklica ni mogla dojeti, da sta se njena mama in oče res vrnila.

"Nikoli več se ne bomo ločili," sta ji zagotovila.

KNJIŽNA POLICA

Romani XX. stoletja

Jesenski paket nove knjižne zbirke XX. stoletja, ki jo je letos začela izdajati Cankarjeva založba z ambicijami, da nadaljuje slovito zbirko Sto romanov predstavljvani najboljšega, kar so romanopisci z vsega sveta ustvarili v tem stoletju, je zadetek v polno, saj je med petimi novimi romanji tudi delo letosno nobelovek Toni Morrison.

Slovenski bralci niso še nikoli tako hitro po razglasitvi Nobelove nagrade za književnost dobili v roke knjige novega nobelovca. To dejstvo potrjuje, da se uredniki zbirke pri izboru avtorjev zares kakovostno odločajo. Da res segajo v književno založnico vsega sveta, pa potrjujejo imena ostalih avtorjev, med katerimi so: kolumbijski pisatelj G. G. Marquez, japonski N. Šiga, češki J. Škvorecky in francoska pisateljica M. Yourcenar.

Ameriška pisateljica in dobitnica letosne Nobelove nagrade Toni Morrison je najbolj znana ameriška pisateljica magičnega realizma. Nam se predstavlja z romanom LJUBLJENA, ki je časovno vpet v obdobje ameriške državljanske vojne, govorja pa, tako kot vsa njena dela, o usodi črncev. Zgodba o pobegu sužnji Sethe, ki na begu umori svojega novorojenega otroka, da bi mu prihranila usodo sužnja, sebe pa rešila zapora, ni le pripoved o rasnem razlikovanju, marveč tudi zgodba o strasti odločitvi in krividi, s katero mora živeti junakinja romana. Delo je prevedel Jože Stabej, spremno besedo pa mu je napisal Andrej Blatnik.

Gabriel García Marquez je slovenskemu bralstvu zelo dobro znan, saj imamo v slovenščino prevedena skoraj vsa njegova dela, zato so uredniki zbirke posegli po njegovem najnovješem romanu GENERAL V SVOJEM BLODNJAKU, ki je ob izidu pošteno razburkal javnost. Prevedla in spremno besedo mu je napisala Nina Kovič. V njem sloviti kolumbijski pisatelj govorji o poslednjih mesecih življenja velikega revolucionarja in nacionalnega voditelja Simona Bolivarja, ki je osvojil južnoameriške države izpod španske oblasti. S posebnim načinom pripoveduje pisatelju uspelo napisati ne le kroniko nekega zgodovinskega obdobja, marveč izrisati portret slavnega moža v njegovih polni človeški podobi s slabostmi vred.

Naoja Šiga je svoj roman POTOVANJE SKOZI TEMNO NOČ, ki smo ga dobili v prevodu Božidarja Parhorja in s spremno besedo Mirne Potkovac-Endrigetti, zasnoval v obliki avtobiografije, vendar pa gre v resnic za domišljeno delo, v katerem se skozi življenje junaka izrisuje osrednje vprašanje: konflikt in iskanje sožitja med tradicijo in zahodnimi vplivi, torej vprašanje, ki je bilo na Japonskem

posebej žgoče, zadeva pa po svoje vse dežele sveta.

Josef Škvorecky romanu PRIMA SEZONA, ki sta ga prevedla Zdenka in Frane Gherman, slednji mu je napisal tudi spremno besedo, govor o mladostnikih v prvem letu zadnje svetovne vojne, ki v tako imenovanem protektoratu okušajo življenje in odražajo, ne da bi se prav zavedali krvave morije, ki divja okrog njih. Umetniška vrednost romana je prav v prepletanju oben nasprotuječih se prvin.

Marguerite Yourcenar, ki je bila kot prva ženska sprevjeta v krog "nesmrtnih", se pravi med francoske akademike, v svojem romanu OPUS NIGRUM govorji o dalnjem 16. stoletju, ki pa je bilo prelomno obdobje, pomembno za sedanjo. Ob živiljenjski poti iskalca resnice Zenona izrisuje razgibano evropsko prizorišče, na katerem potekajo spopadi med sekta in verami, narodi in posamezniki, med izročilom srednjega veka in renesanse, hkrati pa na njem že poganjajo kali modernega mišljenja. Roman je prevedel Marija Javoršek, spremno besedo pa je napisal Jan Jona Javoršek.

MILAN MARKELJ

Iskalec lepote

Koprska založba Lipa je to jesen izdala izbrane pesmi Rada Bordon. Knjiga je izšla pod naslovom PODOBE MOJEGASVETA. Pesmi je izbral in uredil Janez Menart, ki je tudi napisal daljšo spremno besedo o avtorju in njegovem delu. Gre za prvo posmrtno izdajo Bordonovih pesmi, za predstavitev najboljšega, kar obsegata pesniški opus tega našega poeta. Iz tega opusa je Menart izbral 98 pesmi in jih razvrstil v sedem ciklov. Po obliki so pesmi večinoma soneti.

Menart je pri Bordonu sicer iskal pretežno pesmi, ki so tudi oblikovno dovršene oziroma takšne, ki pomenijo posrečen spoj oblike in vsebine. Prav med soneti jih je lahko odkril nemalo. Nič čudnega, saj je bilo Bordonu brusenje pesniške posode in vlivanje prečiščene vsebine vanjo glavni moto pri pisaniju. In tudi to ni nič čudnega, če vemo, da sta bila Bordonu pri tem za vzor velikana romantične poezije - Prešeren in Puškin.

Čeprav Bordonu, po poklicu pravniku, ni bilo dano, da bi se bolj posvečal literarnemu ustvarjanju, je vendarle z vsem svojim delom in ravnanjem v življenju nenehno izpričeval in potrejeval, da je najprej in predvsem človek pereša, literat, pesnik - iskalec lepote. To svoje (prirojeno) poslanstvo je opravljal častno in tako rekoč do zadnjega dne. V verze je prelival najrazličnejša doživetja in občutja, radošti in bolečine, a ker je bil tudi človek, obdarjen s humorjem in satiričnostjo, velike umiske okretnosti, se prenekatera njegova pesem bere tudi kot odlična bodica.

IVAN ZORAN

Mirjam Bezek-Jakše
Tone Jakše

10

PRI ROJAKIH ONKRAJ LUŽE

vrst dreves, ki jih najdemo tudi pri nas. Na svoj račun lahko pridejo tudi lovci, saj ne manjka ne srujadi ne jelenjadi, a tudi volkov in jazbecov je v izobilju.

Slovenec se od vinograda ne loči

Ko se vozimo po cesti proti Niagarskim slapovom, spoznamo še enega kanadskega kmeta, ki je po rodnu Slovenec, prav tako Belokranjec. To je Martin Molek iz Sv. Katarine nedaleč od Niagarskih slapov, ki je prišel v Kanado iz Slammne vasi pri Metliki. Pri Molkovih so usmerjeni v vinogradništvo, kar za Belokranjce - tudi žena Angelca je namreč Belokranjka iz Gribelj - ni nič nenavadnega. Devet hektarov imajo zasajenih z vinski trto, zdaj zasajajo pa še nadaljnji pet hektarov. Pet otrok imata in vseh pet otrok, od katerih sta dva že na fakulteti, pomaga staršem pri delu.

Molkovi prodajo na vagonne grozdja. Med odjemali ci so tudi mnogi Slovenci, ki ga prihajajo iskat kar k

Molkovim na dom. Potem si v svojih kleteh sami delajo vino. In če je to narejeno iz grozja, ki ga je pridelal slovenski vinogradnik, imajo občutek, da je v njem nekaj slovenskega. Tudi zato, ker je Martin kljub dolgim letom, ki jih je preživel v Kanadi, ali pa prav zato je zelo zaveden Slovenec. Na poštem nabiralniku ob cesti ima nalepljeni slovenski grb in zastavo, da mimoideči takoj vedo, da v tej hiši bivajo slovenski ljudje. A tudi ob velikem kamnu v dnevni sobi zavzema slovenska zastava častno mesto. Strumno se Martin postavi z zastavo na ramu in tako demonstrira svoje domoljubje, ko se pripravljamo na spominski posnetek.

Na mogočnih Niagarskih slapovih

Nekaj deset kilometrov južneje od Molkove farme bučijo Niagarski slapovi, ki so vsekakor eno od svetovnih čudes. Za Američane in Kanadčane, ki so zelo ponosni na njih, so simbol mogočnosti in lepot. Na milijone fotografij jezov je bilo že posnetih, na tisoče filmov posnetih, a nobena fotografija ali film ne moreta pričarati tega, kar lahko vidi oko. O tem se prepirčava, ko stojiva ob ograji nad velikim podkastim kanadskim slapom, ki vso močjo pada dobrejih šestdeset metrov v globino. Le nekaj metrov povisini za njim zaostaja ameriški slap, ki pa je s tristo metri širine približno trikrat ozkiji od kanadske "podkve". Ob občudovanju te igre narave pa le malokrat pomisliti, da je reka Niagara, vsega dolga štrideset kilometrov, med najkrajš

Samovoljni Klavs

Izjava za javnost - Slovenska domoljubna stranka o svojem predsedniku

Zaradi enostranskih informacij, ki so se pojavile v različnih medijih obveščanja v zvezi s Slovensko domoljubno stranko, demantiramo vse izjave Ludvika Klava, v.d., predsednika SDS, izrečene po 4.9.1993, ker jih je izrekel v svojem imenu, in ne v skladu s programsko usmeritvijo SDS in s stališči predsedstva SDS.

Ceprav se zavedamo, da bo to vneslo dvome in nemir med naše članstvo, smo stranka, ki še nista nastala, pa vendar smo zaradi poštenja in imena samega, ki ga stranka nosi spoznali, da je to edina pot, da se stvari razjasnijo po demokratični poti, na katero je Klav tako prisege. Da pri vsej zadevi ne gre za nobeno t.i. Klavovo domoljubno stranko (je med sostanovitelji), temveč za njegovo samovoljo in promoviranje samega sebe, bo predsedstvo SDS zavzel določena stališča do njegovega nastopanja v medijskem prostoru, katero, ponavljamo, ni v skladu s programsko usmeritvijo in stališči predsedstva Slovenske domoljubne stranke!

SDS

gen. tajnik RUDI LESJAK

Tako se ne pomaga

Kaj mlade moti v predlogu novega zakona o dohodni - Izjava za javnost

V državnem zboru poteka postopek za sprejetje novega zakona o dohodni. Naša ocena je, da je boljši od sedaj veljavnega zakona. Pozdravljamo tudi predlog, da imajo vsi državljanji olajšavo 10 odst. Moti pa nas, da se dodatno 3-odst. olajšava od davne osnove za dohodnino ne zmanjša za znesek denarnih sredstev vloženih, v izobraževanje, nakup knjig in učnih pripomočkov, ter sredstev, vloženih v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov. Veliko je mladih delavcev, ki se izobražujejo ob delu, in njim bi se moral sredstva, vložena v izobraževanje, šteti kot dodatna davčna olajšava. Mlada država, kakšna je Slovenija, ki lahko vidi svoj potencial le v visoki tehnologiji, neposredno s tem pa tudi v visoko izobraženih kadrih, bi se morala še posebej truditi za njihovo pridobivanje. Tudi mladi invalidi in mladi z akutnimi in kroničnimi obolenji, ki potrebujejo zdravila, zdravstvene in ortopediske pripomočke, naj bi bili deležni še dodatne 3-odst. olajšave.

Druž predlog, s katerim se ne moremo strinjati, pa je ta, ki pravi, da bo zaslužek mladih, dosežen prek mladinskih posredovalnic dela, če bo večji kot 10 odst. povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, obdavčen. Posebno sedaj, v času ekonomske krize, se veliko mladih v času študija preživlja večinoma z delom prek študentskih servisov. To je edini način, da lahko študirajo, saj jih starši ne morejo preživljati, štipendija pa ni dovolj velika, da bi omogočila preživetje. Prepričani smo, da bi zaslužek, dosežen prek mladinskih in študentskih posredovalnic dela, moral ostati neobdavčen oz. naj bi bil obdavčen šele tisti del, ki je veliko večji, kot je samo 10 odst. povprečne slovenske plače.

Za MLADO INICIATIVO (MLIN) pri Narodni demokratski stranki

JANEZ STIBRIČ, podpredsednik MLIN

KAKO NEVARNE SO "RUSKE VEVERICE"?

Zbodel me je komentar vašega novinarja na račun dolenskih žensk, češ kako so se metale za italijanskimi slaćanci, moški v Henčkovem domu pa da tega ne počnejo. Menim, da ne gre vseh žensk metati v en koš. Semo tudi takšne, ki smo doma in premisljamo, kako se bodo greti to zimo naši otroci, kaj bomo dale na mizo in s čim bomo naslednji mesec plačale najemnino. Zato nam nikakor ni vseeno, kam hodijo in kje zapravljajo naši moški denar. Vem, da je takšnih žensk, ki ne vedo kako bi se nosile in razkazovale, kar nekaj v mestu. Če je njihovim mogočem vseeno, kam zahajajo in kaj počnejo, so sami kriti. Vse pa nismo takšne. Nasploh pa, kaj je treba teh slaćenj in razkazovanju po lokalih! Ali danes ne poznamo več lepih razvedril?

Novomeščanka

• Gotovo hudič za tisk tudi v naši deželi ni brezposeln. (Ribniški dekan Ipavec)

Spomini preveč bolijo, da bi jih nesla v grob

Poziv krščanskim demokratom Šentruperta in Mirne

Mirenko in Šentruperško dolino zoper pretresajo strankarstvo in potuhnjena besedilča v mrzljaku. Živ spomin 13-letnega otroka mi narekuje, da vam vsem in vsakemu posebej osežjem spomin na grozote, ki smo jih ali videli ali poslušali od spomlad 1942 dalje.

Danes, po 50-ih letih mirnega življenja, ko smo si zasluzili tudi duševni mir, ko so moji in vaši otroci izšolan, poročeni in ko naj bi vsak posebej v svojem lepem domu užival ob razigranih vnučkah, pa odpirate rane in strankarsko sovračo.

Eno takih je proglasitev za mučenika od partizanov ubitega obvezeca Grozeta.

Zakaj in komu v prid, vas vse sprašujem.

Ali boste s tem izbrisali s sten Lunačkove kuhihne kri in možgane Škaldrovega Albina, mučenega aprila 1942?

Ali boste izbrisali pogled na zakanino in mučeno učiteljico s Cirknika (priši je imela razrezane v zvezdo, obraz pa strašno iznakačen)?

Ali boste zanikali, da so mučeniki Albini, Lunački Franci, učitelj Mirne, ki so ga pri nekdanjem kolparju na Bistrici iznakažili, polomili kosti, razbili lobanje?

Ali boste s proglašitvijo za mučenika lahko izbrisali spomin na Kolenčeve mamo in očeta z Mirne, na Smrketa Cabala iz Drage, ki so ga zverinsko mučili, in na druge?

Vsi Sentruperčani v vsak Miřenčan naj si vzame čas in postoji pred spomenikom, presteje mrtve in premislil! Organizacija ZB Mirne in Šentruperta je postavila spomenike v spomin in OPOMIN, da naši otroci in vnuki ne bi vedeli da izdajstva in pobijanje ljudi, ki niso

vedeli za komunizem, le svoj dom, svojo dolino so imeli radi in želeli, da bi bil tuječ čimprej pregnan našč zemlje.

Zakaj ponovno mažete našo prelepo dolino?

Mladim, ki ne poznavajo umazanje vojne, pa povem, da so zločine zagrešili (imenovali smo jih in se jih bali) koljači BE-GA: kurat Sinkar, Jakoš, Dorček, Grčar, Čigo, Šepic, Mavec (glej knjigo Belogardizem) od strani 288 do 371, v kateri je izpisano tudi iz dnevnika Roze-Silve Uhan belogardistične obvezcevalke, iz Jakoševega dnevnika in dokumentov, ki jih je ustvaril "Faggio inf. divisione Isonzo", in iz Tribunale militare iz leta 1942 itd., itd.) pod prisego belogardistov: za pet kristusovih ran, naj pogine partizan (iz Babnikovega arhiva).

Vse te žive spomine sem želeta odnesti v grob, toda preveč me boli, da danes zastrupljate moj rodni kraj.

Redno poslušam radijsko oddajo Sobotna raglja. Kako sem sreden v vzročenosti, ko slisim, da so Šentruperski dopisniki med prvimi v Sloveniji in koliko talentov je v naši dolini!

Mater Šentruperta in Mirne, ve ste steber družine. Pozivam vas, vzbajajte svoje otroke in vnake tako, da bodo spoštovali ljudi, naj bo berač ali gospod, za vsakega sije sonce, pa se ne bodo ponavljale umazanje in krivice!

Katoliški odbor Mirne in Šentruperta ter vsi krščanski demokrati, ne krogite otroških duš in ne nalagajte jim sodb, kaj je prav in kaj ni prav!

MARIJA-MOJCA PETERLIN
Prušnikova 15
Ljubljana-Šentvid

Kapela bo pridobitev doma

Koncert pevskega zbora - Za kapelo zmanjkuje denara, zato so veseli vsakega denarnega prispevka

Po dogovoru s prof. Dolsetom Mežanom, nekdanjim dekanom v Šmihelu pri Novem mestu, smo se odločili za nastop v Domu starejših občanov v Novem mestu. V ponedeljek, 18. oktobra, nas je po večeri pričakala polna dvorana stanovalcov.

Po prijazen sprejemu upravnice Lojkze Potrč v uslužbenk nas je predstavil naš pevec Stane Sitar, ki je program tudi povezoval. Voda in pripravila pa nas je na koncert Betka Šilc. Zapeli smo cerkvene in tudi narodne pesmi. Z velikim navdušenjem so prisluhili in se petju tudi priključili, še prav posebno nekdanji mirenski organist Kocjan.

Prijazni sprejemu upravnice pri tudi zahvala za nastop ter povabilo še za naprav nam je bilo v veliko spodbudo, da se bomo še kdaj pripravili za tak večer. Obenem nas je upravnica popeljala na kraj, kjer postavljajo kapelo. Načrtujejo, naj bi jo odprli že na božični večer, seveda če bodo zmogli finančne težave. Prav gotovo bo vsak rad prispeval k tej izredno domesni gradnji, saj starejšemu vernemu človeku kapela pomeni prostor, ki ga spominja na domačo cerkev. V takem prostoru se lahko zbere in duhovno obogati, doživjetve verskih obredov ali pogovor z duhovnikom je v

kapeli popolnoma drugačen kakor v božični sobi.

Prav tako bo kapela veliko pomnila za obiske svojcev, znanec v prijateljev, da se bomo zatekali v ta sveti kotiček. Tudi nas je navdušila misel, da bi pomagali, in že ob tej priliki smo zbrali skromne prispevke ter jih darovali v ta namen. Pristopimo in pomagajmo vse, ki to želijo in zmorejo!

REZKA MAJER

Kostel v razsulu

V zadnjem času se veliko govorji in piše o Kostelu, saj skoraj ni medija, ki ni bi tako ali drugače objavil vestičke o gradnji ceste od Petrine do Kužlja in naprej. Ob tej priliki ne bi pisal o potrebi in gradnje, saj že vracati na strehi črkajo o nujnosti povezave teh krajov z matično državo Slovenijo. Res je tudi, da ima vsak pravico povedati svoje mnenje. Nekaj drugega je tu sila zanimivo. Večini primerov se govorji: krajani Kostela so proti cesti, krajani oz. KS Kostel organizira protestno zborovanje, krajani se ne strinjajo.

Povedati je potrebno, da je krajevna skupnost kot taka že dve leti v razsulu. Znano je, da je svet KS najvišji organ upravljanja, le-ta pa ne obstaja več, saj je prejšnji v celoti odstopil. Nadomestnih volitev pa do sedaj še ni bilo. Po vseh pravilih je svet tisti operativni organ, ki sprejema vse pomembne odločitve, ki so potem obvezujoče za vse, tako tudi za predsednika sveta KS. Ker pa svet pravnoformalno ne obstaja več, ne more biti sklepa o pravnostih oz. nepravnostih pri gradnji ceste ali o sklicu protestnega zborovanja. To so potem akcije posameznika, in ne celote. Primer: objavljeno je bilo, da KS Kostel organizira protestno zborovanje v Kužlju. Prav! Toda je tako, da je KS organizator, potem mora za tem stati sklep sveta, da se gre v tak akcijo. Ker pa sveta ni, tudi tovrstnega sklepa ne more biti.

Po mojem prepričanju iz tega sledi, da so povsod tam, kjer se govori v imenu sveta oz. KS, kršena temeljna pravila lokalne samouprave in da za tem naslovom stoji posameznik, ki tako skriva svoja osebna dejanja. To pa je, milo rečeno, podlo delovanju in kršitev mnogih etičnih načel. In tega je v delu posameznikov, še posebej predsednika sveta KS, zelo veliko.

FRANC CIMPRIČ
bivši član sveta
KS Kostel

Toplina v domu starejših občanov

S prisrčnega srečanja

Lep dom, urejena okolica razen ob gradbišču, prijazen sprejem recepторke - to so prvi vtisi, ko vstopis v Dom starejših občanov Novo mesto, ki ga z materinsko ljubezni vodi direktorica Lojkza Potrčeva. Oskrbovanci so iz "naše vojne generacije". V starosti se običajno sedanjost umika preteklosti, zato je marsikdo med njimi s spomini morda celo vse prepogosto v svoji mladosti, med svojci in prijatelji, ki jih je vojna vihra prizadela na eni ali drugi strani. Danes jim je pomemben predvsem mir, varnost in prijazznost.

Skupina bork in aktivist, članic ZB in upokojencev občine Novo mesto, je 19. okt. obiskala 58 oskrbovancev, ki so v domu povezani v aktivu ZB. Srečanje je bilo prisreno. O današnjih težavah je bilo le malo govorja. Vsi skupaj smo se povrnili v čase naše mladosti in letosnje 50. obletnice, še zlasti na 50. obletnici I. kongresa SPZZ v Dobrniču. Vsakemu posebej smo se zahvalili s skromnim darilom za prispevek in NOG in pri povojni izgradnji porušene domovine. Prinesli smo jutri tudi brošurico do Dobrniču, ki je izšla prav te dni, in kaseto partizanskih pesmi z željo, naj se v domu sliši narodna, cerkvena in partizanska pesem, saj mora oskrbovance v domu povezovati prijateljstvo, ne strankarski prepričaji. In pesem se je to dopoldno v domu res slišala. V domu so tri oskrbovanke pod vodstvom terapevtik izvezle kar 250 ptičkov za delegatke ob 50. obletnici I. kongresa SPZZ. Tudi tem smo se zahvalili z majhnim darilcem in predvsem s toplo besedo.

Razslj smo se z misijo, da so tako srečanja potrebna vsem različnim mlečim oskrbovancem. Enotni smo bili, da jutri sreča različna. Za ene je to bogastvo, za druge družine, v starosti pa velikokrat pomeni srečo že tudi počasna hoja s palico.

DRAGICA ROME

OPRAVIČILO

KOČEVIE - Pri krajšanju sestavka "Solarji o gobah" v podpisu pod fotografijo smo v uredništvu zagrešili napako, da je izpadel stavek: "Na zaključni prireditvi se je vsem omenjenim in drugim, ki so pripomogli k uspešni izvedbi raziskovalne naloge o gobah, zahvalila razrednica Marija Bruner, ki je organizirala in vodila to raziskovalno nalogo." Do krajšanja pa je prišlo zaradi stiske s posotorom v časopisu.

Zakaj nasprotujemo ministrstvu

Stališča Zveze društev za varstvo okolja v Sloveniji - Zahtevamo, naj zakon o sanaciji Rudnika urana Žirovski vrh začno izvajati v celoti in brez zadržkov

Strokovno je bilo ugotovljeno, da je Rudnik urana Žirovski vrh (RUŽV) lociran na ekološko, sezmožloško in hidrogeografsko neprimerenem terenu.

Propustnost le-tega pomeni trajno nevarnost za prebivalstvo kot tudi za bližnje in širše okolje. Z ozirom na naravno obremenitev okolja bi vsako dodatno onesnaževanje, kot je predlagana deponija nevarnih odpadkov v rudniku, lahko postalno usodno. Naravna radioaktivnost na območju RUŽV je bila namreč že z odprtjem rudnika, tj. z odkrivanjem radioaktivnih slojev, in nato z odlaganjem jalovine na površju izredno povečana. Če se temu prištejemo še kemično onesnaženje, ki ga bo prispevalo skladisce odpadkov, se bo stanje onesnaženosti povečalo do stopnje, ki bo onemogočala kakršnokoli življenje na tem območju.

Ali ta predlog Ministrstva za okolje in prostor (MOP) ne pomeni smrtnne

obsodsbe Poljanske doline in njene celotne populacije?

Po strokovnem mnenju prof. dr. Petra Novaka pa RUŽV ne sme postati niti odlagališče radioaktivnih odpadkov, ker bi se v tem primeru odlagališče v predelajo odpadkov v RUŽV in zahteva, naj se zakon o sanaciji RUŽV, sprejet in potren v Državnem zboru v juliju 1993, začne izvajati v celoti in brez zadržkov. Tako se bo pritočilo vračati zaupanje slovenske javnosti v ugotovitev strokovnjakov in v okoljevarstveno politiko slovenske vlade ter s tem v utrditev demokratičnega ugleda nove slovenske državnosti.

Inž. JELKA KRA

POŽAR V PREVOLSKI ŠOLI - Bila je le nedeljska vaja gasilskega društva Žužemberka, Ajdovca, Dvora, Rebr, Križev, Šmihela in Hinj, ki si jo je ogledalo veliko število domačinov, med katerimi so bili najstevilnejši učenci prevolske osnovne šole. Vajo so ob mesecu požarne varnosti v prikazom opreme popestrili tudi poklicni gasilci Gasilskega reševalnega centra iz Novega mesta. Po besedah vodje sektorja Žužemberk Franca Škuča je velika udeležba gasilcev na vaji dokaz, da so ljudje že pripravljeni deli v pomagati, žal je brez dobre opreme lahko bolj malo pomagajo. "Dotacij iz občine za gasilce skorajda več ni, od dobička veselic pa ni mogoče kupovati sodobne gasilske opreme," menijo. (Foto: J. Pavlin)

POMAGAJMO PORODNIŠNICI! Dobrodelna prireditev za izgradnjo nove dolenjske porodnišnice v četrtek zvečer je v celoti uspela. Čeprav me 1500 obiskovalci ni bilo ministra dr. Božidarja Voljča, je ženski del parlamenta na čelu z Dolenkom Vido Čadončičem zatrdo obljubil, da se bo zavzemal, da bo kak prepotreben tolarček pritekel tudi iz državne blagajne. Prvo akcijo za zbiranje denarja po prireditvi so obljubile igralke rokometne ekipe iz Novega mesta, ki bodo izkupiček s sotobote tekme poklonile za izgradnjo te prepotrebne stavbe. Nasloho so se vsi v dvorani in na odrnu trdnno odločili narediti vse, da bo prvi novorojenček lahko zajokal v novi porodnišnici že 1. januarja 1995. Dušovita na odrnu je bila tudi pobudnica akcije Metka Wachter, slovenska menedžerka leta in direktorica Krke-Kozmetike, ki je obiskovalke in obiskovalce prireditve takole nagovorila: "Pojdite domov in se ljubite, da bo res kaj novih Slovencev v novi porodnišnici." (Foto: J. Pavlin)

RUSI OBISKALI NAJPREJ SEVNJSKO OBČINO - Prejšnji teden so kot prvo slovensko občino obiskali predstavniki trgovinskega predstavništva Ruske federacije v Ljubljani na čelu z vodjem Vladimirjem Marčenkonom in namestnikom ministra ruskega ministrstva za težko in barvno metalurgijo Vasilijem Kolesnikovim. Rusi so nekajkrat poudarili, da so sevniško občino obiskali najprej zato, ker se dobro poznavajo s sevniško županjo Bredo Mijočičem. Gostje iz Rusije so med obiskom v Stillesu takoj našli zanimive izdelke za trgovanje, ob koncu delovnega obiska pa so se seznanili še z direktorji drugih največjih sevnih podjetij: Lisce, Jurjanke, Inpleta, Jugotanina in Metalne (na posnetku) in se pogovarjali o možnih oblikah sodelovanja oz. izvoza izdelkov teh sevnih podjetij. (Foto: P. Perc)

BLAGOSLOVNA URŠNIH SELIH - V nedeljo je ljubljanski pomožni škof Jožef Kvas na Uršnih Selih blagoslovil obnovljen kapelico sv. Roka in uršensko cerkev sv. Križa. Kapelico, ki so jo pred desetletji postavili v zahvalo za srečno vrnitev iz Amerike (tudi kip sv. Roka je bil narejen v Ameriki), so potomci obnovili tik pred slovensko osamosvojito vojno. Cerkevna soseska, ki obsegajo vasi Uršna Sela, Laze in Dobindol - vse sodijo pod župnijo Dolenjske Toplice - se je avgusta lotila obnova celotne zunanjosti cerkve. "Streho smo obnovili pred štirimi leti, sedaj pa smo se odločili še za obnovbo zunanjosti cerkve," je povedal cerkevni ključar Ciril Jakše ml., ki je dela v veliki meri tudi vodil. Drugi ključar Tone Vidmar, sicer zidar, pa je seveda imel "glavno besedo" pri zidarskih delih. "Vsako gospodinjstvo v soseski je za obnovbo cerkve prispevalo po 5 tisočakov, svoj delež je primaknila tudi krajevna skupnost, poleg vsega pa so ljudje pri obnovi opravili kar 700 prostovoljnih in seveda neplačanih delovnih ur," je naševal Jakše. Tako je vsa mizarska dela zastonj opravil Karel Celič st., veliko dela sta opravila Sonja in Milan Zadnik, domačin Tone Kapš pa je, samouk, izvrstno obnovil cerkveno uro. Ob obnovi cerkvene zunanjosti so preložili še 53 m pokopaliske škarpe. Računajo, da so vsa dela, ki so jih opravili pri obnovi cerkve, vredna okoli milijon tolarjev. Somačnik pa je bil Janez Gril, urednik Družine, sicer rojak iz topliške župnije, na čelu katere je sedaj župnik Dušan Kožuh. (Foto: A. B.)

Drugačen krmeljski praznik

O zgodovini, dosežkih in nasploh življenju prebivalcev brez velikih besed in s poudarkom na kulturi

22. oktobra je v Krmelju neusmiljeno lilo, pa vendar je bilo praznično. Ljudje so se nagnetli v osnovni šoli in bili že kar prvi trenutek ujeti v dogajanje: prijazna komorna razstava skulptur in slik Rudija Stoparja iz Sevnice. Domača, vsem bližu vzpodbudno optimistična.

Predsednik krajevne skupnosti Jože Knez je bil staren: "Nismo naredili vsega, kar smo načrtovali. Pa vendar: obnova južnega vodovoda je pred zaključkom. Proti Kamenici smo skupaj s sosedji sanirali 400 m vodovodne napeljave, hkrati se trudimo za čimprejšnjo izgradnjo vodovoda in za izboljšanje vodooskrbe v vseh 12 vaseh. Cesta proti Polju se pripravlja za asfalt, čeprav prepočasi. Slabo vreme nagaja izvajalcem na cesti proti Kameniku. Ureditev naselja Barbara dobiva potrditev v realni finančni projekciji. Napeljava za javno razsvetljavo v severnem delu Krmelja je že plačana, izkope za stebre bomo morali narediti sami. Petletna borba za telefon je v zaključni fazi, cena je še vedno previsoka!"

Prijetni nemir je nastal med udeleženci proslave, ko so organizatorji zavrteli dokumentarne posnetke iz življenja v teh krajih med leti 1928 in 1941. S filmsko kamero jih je ohranil

takratni rudniški upravitelj Cervenko. Zgodba o tem, da so organizatorji film odkrili in si ga sposodili v Avstriji, je seveda vredna posebnega zapisa.

Za osvežitev spomina so poskrbeli tudi z brošuro Krmelj 43 - 93, katere avtorja sta Rado Kostrevc in Milan Levstek, izdala in založila pa jo je domača krajevna skupnost. In zakaj ravno obdobje 1943 - 1993? Zaradi spomina na trinajst rodoljubov, ki jih je pred petdesetimi leti pobila vojna v Hinjih nad Krmeljem in zaradi opomina, da se podobni dogodki ne bi nikoli več ponovili.

Ob prazniku je izšla tudi turistična razglednica Krmelja.

K bogati praznični vsebini so prispevali še učenci krmeljske osnovne šole, voditelja programa, kolektiv osnovne šole, mokronoški pevci in še kdo.

In za konec: podpisano je bilo še posebno všeč, da ni bilo nobenih strašansko žlahnih kolajn, nobenih grandioznih besed in "mi bomo" pogledov v preteklost ali prihodnost. Celo predstavnik občinske oblasti, od katerega nekako že po logiki sistema pricakuje "nakladanje", se je ustvarjalno vključil v krmeljski kulturni dogodek.

STANE PEČEK

Lajpku v spomin

Vaščane vasi Križe v KS Mali Slatnik je pretresla vest o smrti sovaščana, 94-letnega Jožeta Kovačiča-Lajpka iz Šajsarja. Poznali smo ga po njegovi plemenitosti in požrtvovalnosti predvsem na področju veterine, saj je kot veterinar samouk veden na rad priskočil na pomoč in s svojo nesobičnostjo rešil prenekatero žival. Rad je preveval in bil veseljak. Kranjani se ga spomnimo tudi iz javne radijske oddaje "Slovenska zemlja v pesmi in besedi", ki je bila v gasilskem domu na Križih. Takega se spominja tudi širša Dolenska. Zato je z njegovim odhodom nastala praznina v naših srcah. S temi vrsticami bi se mu radi zahvalili za plemenito delo in ga ohranili v trajnem spominu.

Vaščani vasi Križe

Martin Plut

21. septembra je v 79. letu starosti umrl znani belokranjski vinogradnik in vinar Martin Plut iz Draščev pri Metliki. Vina Plutove družine se ponataj s najvišjimi priznanji, ki so jih prejela na mnogih uradnih slovenskih ocenjevanjih. Za to ima največ zaslug prav Martin, ki je kot dober vinogradnik in odličen kletar znal ponesti sloves belokranjskih vin ne le po Sloveniji, ampak tudi v svet. Po brzah ledine, ki jo je zaoral, je stopala vsa družina, ki bo tudi v prihodnjem z vso zavzetostjo, strokovnostjo in spoštovanjem do njega nadalevala njegovo delo. Zelo velika je Plutova vloga pri uveljavljanju sorte rumeni muškat v Beli krajini, ki dolgo ni bila na seznamu sort, ki so jih dovolili saditi v belokranjskem vinorodnem okolišu. Toda Plut je z izjemno kakovostjo vina rumeni muškat prepričal uradne ocenjevalec vin in vse tiste, ki so trdili, da Bela krajina ni primerena za to sorto, da so spremeni mnenje. Danes je rumeni muškat v mnogih belokranjskih vinogradih, tudi zadružnemu, vino pa se lahko kosa z najboljšimi slovenskimi rumenimi muškati. Ne gre prezreti tudi njegovih zaslug pri uspešnem predstavljanju belokranjskih vin na razstavah v Semču, predhodnicah danes ene največjih vinskih turističnih prireditv Vinske vigradi v Metliki. Za promocijo belokranjskih vin pa si ni prizadeval le kot vinogradnik, ampak tudi kot predsednik Društva vinogradnikov Bele krajine, ki mu je štiri leta tudi predsedoval.

Martin Plut je bil eden redkih v Sloveniji, ki mu je glede na danosti uspelo narediti toliko dobrega za vinogradništvo in vinarstvo, zlasti za belokranjsko. **Janez Marn**

Prejšnji teden je nadeno ugasnilo življenje 85-letnega dobrega moža in očeta Janeza Marna. Rodil se je 13. oktobra leta 1908 v Jezeru pri Trebnjem v številni kmečki družini med osmimi otroki. Obiskoval je gimnazijo v Novem mestu, vendar jo je moral zaradi očetove bolezni zapustiti in ostati doma na kmetiji. Že v mladosti je rad preveval v družbi fantov, zelo mlad pa je začel prepevati tudi v cerkvi. Poleg tega je večkrat nastopil na odrnu pri raznih igrah in operetah.

Leta 1941 se je poročil s Pepco Huč iz Primštala; rodilo se jima je osem otrok. Vse sta vzojzila v pridne in verne. Vsem otrokom sta omogočila študij. Oče Janez je bil dober gospodar na veliki kmetiji. Med vojno mu je bilo imetje odvzeto in bil je zaprt na Igu. Pred dvema letoma sta stopila kot ženin in nevesta ob zlati poroki spet pred oljtar. Imela sta okrog 100 gostov, med njimi tudi njegov pevski zbor, kateremu je služil več kot 50 let.

Umril je neavadne smrti. Hčerka Jožica, ki živi z družino v Avstraliji, je prišla domov za praznovanje njegove praznovanje 85-letnice in ga je ta dan spremjalna po sodnejih vases. Pogovarjal se je s sorodniki umorjenih mladih fantov za postavitev spomenika. Ves dan ga je občudovala, saj je bil njegov spomin se bister. Ko je delo končalo, se je naslonil na češnjevo drevo in umrl. **SIMON HUMAR**

Franc Kutnar (1793 - 1846)

Naši zaslužni in znameniti Dolenjci

Pred 200 leti, 26. oktobra 1793, se je v Šentvidu pri Stični rodil Franc Ksaver Kutnar, kasnejši knezoškof lavantinski, prvi Slovensec na takratnem sedežu v Šent Andražu današnje mariborske škofije. Osnovne nauke je sprejel v Šentvidu pri Stični ustanovljena leta 1784 v kaplaniji. Od tam so odličnega učenca poslali v glavno šolo in nato v gimnazijo v Ljubljano. Po maturi je stopil v bogoslovje, ordiniran pa je bil leta 1816. Uveljavil se je kot stolni predigar, zato ga je škof Avguštin Gruber (1763 - 1835) imenoval za dvojnega kaplana in tajnika cerkvenega sveta. Kutnar je spremljal škofa na vseh verskih in vladnih prireditvah visoke družbe na Kranjskem.

Leta 1824 je škof Gruber odšel v Salzburg na nadškofjski sedež, z njim pa Kutnar, ki je bil leta 1828 imenovan za nadškofjskega svečevalca, leta 1830 za Škofjskega šolskega nadzornika, leta 1832 pa za kanonika metropolitovega kapitla. Salzburški nadškof, Gruberjev naslednik, je Kutnarja dne 23. novembra 1843 imenoval, 3. marca 1844 pa posvetil za lavantinskega škofa. Slovensko ustolicanje je bilo 19. marca istega leta in Franc Ksaver Kutnar je bil prvi Slovensec na lavantinskem škofovskem sedežu.

Na tem mestu je navezel tesne stike s tlini dunajskoga dvora; užival je posebno naklonjenost nadvojvode Johana in cesarja Ferdinanda I. (Dobrotljivega), ki sta mu dovolila, da izpolnili škofjski kapitel s proštom in dekanom. Kut-

nar je aprila 1844 imenoval Antonia Martina Slomška za stolnega kanonika, maja pa mu je podelil naloge šolskega nadzornika.

Kutnar in Slomšek sta bila utelejitelja in začetnika slovenskega šolstva na Štajerskem. Kutnar si je prvi prizadel za premestitev lavantinske škofije v Maribor ali Celje, saj je že on dobil načelno privolitev dvora in salzburške nadškofije za premestitev (kar pa Mariborčani radi zamolčijo), preselej pa je kasneje uresničil Kutnarjev naslednik škof Anton Martin Slomšek. Kutnar je namreč že 8. marca 1846 umrl, žalni govor pa je imel Slomšek.

O življenju in delu našega rojaka škofa Kutnarja je nekaj krajših zapisov v Novicah (1844 - 1846), v Koledarjih MD in v Slovenskem biografskem leksikonu (I, 597, in III, 375 - 376).

Dr. FRANC ADAMIČ

OSNOVNA ŠOLA MIRNA PEČ

r a z p i s u j e prosto delovno mesto

UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela: po dogovoru.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Mirna Peč, Trg 8, 68216 Mirna Peč.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 28. X.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.25 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.15 ZGODBE IZ ŠKOLKE
12.05 TEDENSKI IZBOR
12.05 NASTOP BALETNE ŠOLE LJUBLJANA
12.30 ANALITIČNA MEHANIKA, 38/52
13.00 Poročila
13.05 PO DOMAČE, ponovitev
15.00 TEDENSKI IZBOR
BORŠTNIKOVO SREČANJE - KRONIKA
OPUS
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrica
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 ČETRTEK NA LEDU
21.35 TEDNIK
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
POSLOVNA BORZA
23.00 SOVA

SLOVENIJA 2

16.45 - 0.10 Teletekst
17.00 Video strani - 17.30 Sova (ponovitev): Hal Roach predstavlja (amer. burleska); 17.55 Severna obzorja (amer. naniz, 13/29) - 18.45 Že veste? - 19.15 Majhne skravnosti velikih kuhskih mojstrov - 19.20 TV noč - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Elitne bojne enote (amer. dok. serija, 3/8) - 21.00 Povečava: Film art - 22.10 Leolo (kanadski film)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.40 A shop - 10.55 Pet minut za Film art fest - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 23. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (34. del) - 12.25 Video strani - 16.45 A shop - 17.00 Med dvema ognjenimi (ponovitev) - 18.00 Luč svetlobe (24. del) - 18.45 Rock starin (ponovitev 37. oddaja) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.00 Risanke - 20.10 Poročila - 20.30 Prestar, da bi umrl mlad (sp. film) - 22.00 Rock starin (38. oddaja) - 22.30 Pet minut za Film art fest - 22.35 Poročila - 23.00 Pred poroto (ponovitev 34. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

PETEK, 29. X.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.35 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.25 TEDENSKI IZBOR
9.25 EBBA IN DIDRIK, švedska nadalj., 1/9
9.55 KRIK SVOBODE, amer. film
12.25 ŽE VESTE?
13.00 Poročila
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA
13.15 POVEČAVA
16.10 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ABC - ITD, TV igrica
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 VELIKI WALDO PEPPER, amer. film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA

SLOVENIJA 2

15.45 - 2.35 Teletekst
16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Četrtek na ledi; 17.30 Sova (ponovitev): Hiša naprodaj (amer. naniz, 3/21); 18.00 Severna obzorja (amer. naniz, 14/29) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Znanost - 20.30 Večerni gost: Ifigenija Zagoričnik Simonović - 21.25 Borštinkovo srečanje (kronika) - 21.45 Pinchar Zukerman v Ljubljani - 22.45 Prostitucija (franc. dok. serija, 1/3)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.40 A shop - 10.55 Pet minut za Film art fest - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 24. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (35. del) - 12.25 Video strani - 16.15 A shop - 16.30 Prestar, da bi umrl mlad (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (25. del) - 18.45 Gradov tevtonskih vitezov (dok. film) - 19.15 A shop - 19.30 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Vroče maščevanje (amer. film) - 22.15 Poročila - 22.30 Pred poroto (ponovitev 35. dela) - 23.00 A shop - 23.15 Nočni klub (amer. film) - 00.40 Erotična usavanka - 01.10 Erotični film

13.00 Poročila
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 VECERNI GOST: Ifigenija Zagoričnik Simonović
15.00 VELIKI WALDO PEPPER, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 2/4
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 PODELITEV BORŠTNIKOVEGA PRSTANA, prenos
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
23.10 BOJNA PRISEGA, amer. film

SLOVENIJA 2

9.15 - 0.40 Teletekst
9.30 Video strani - 9.50 Svet, pokal v alpskem smučanju: vsl (m), 1. tek; 12.50 vsl, 2. tek - 13.50 Sova (ponovitev): Severna obzorja (amer. naniz, 15/29); 14.45 Romance: Solze v dežju (angl. film) - 16.25 Športna sobota: veleslalom m (posnetek); 17.10 rokomet Pivovarna Laško Celje: Borba Lužem - 18.45 Divji svet živali (23/25) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Trgovec s sencami (novoangleška nadalj., 1/3) - 20.55 Veliki zločini in procesi 20. stol. (dok. serija, 5/13) - 21.25 Poglej in zadni - 22.30 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Country Music Television Europe (CMT) - 9.45 A shop - 10.00 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 10.30 Pet minut za Film art fest - 10.35 Vroče maščevanje (ponovitev filma) - 12.05 Teden na borzi (ponovitev) - 12.15 A shop - 18.00 Naj natakarica (reportaža) - 18.40 Dan po jutrišnjem (4. del amer. serije) - 19.10 Devlinska veza (ponovitev 7. dela) - 20.45 Kič kot le kič (oddaja o modi) - 20.35 Devlinska veza (8. del) - 21.35 Pet minut za Film art fest - 21.40 Ljubezenska prevara (amer. drama) - 23.20 Poročila v angleščini - 23.45 CMT

NEDELJA, 31. X.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.10 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.45 OTROŠKI PROGRAM
8.45 ŽIV ŽAV, ponovitev
8.45 HOV!, ponovitev angl. naniz, 1/8
10.00 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz, 7/13
11.00 TAM, KJER JE PESEM DOMA
11.30 OBZORJA DUHA
12.30 DIVJI SVET ŽIVALI, ponovitev (23/25)
13.00 Poročila
13.30 SAMARITAN, amer. film
15.05 ELITNE BOJNE ENOTE, ponovitev amer. dok. serije, 2/8
16.05 EDWARD VII., angl. nadalj., 5/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 15/15
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA

SLOVENIJA 2

9.15 - 0.05 Teletekst
Opomba: 9.50 vsl (2), 1. tek; 12.50 vsl, 2. tek; 15.45 vsl, posnetek
9.30 Video strani - 13.45 Tedenski izbor: Poglej in zadni; 14.50 Hlapčič (avstral. nadalj., 3/4) - 15.45 Športna nedelja - 18.00 Murska Sobota: koncert ob dnevu reformacije - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 ... - 20.35 2Noč, mama (amer. film) - 22.10 Športni pregled - 22.55 Svet, pokal v maratonu (posnetek)

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanke ip spoti) - 8.30 Odiseja (2. del risanke filma za otroke) - 8.55 Male živali - 9.15 Pet minut za Film art fest - 9.20 Ljubezenska prevara (ponovitev filma) - 11.00 Ameriški deset (ponovitev) - 11.30 Dance session (ponovitev) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena - 13.00 Video strani - 18.00 Srebreni jubilej New Swing Quarteta (2. del) - 19.05 Tropska vročica II (5. del amer. nadalj.) - 20.00 Marlboro music show - 20.30 Tropska vročica II (ponovitev 5. dela) - 21.30 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.05 Noč živih mrtvih (amer. film) - 23.45 CMT

PONEDELJEK, 1. XI.

SLOVENIJA 1

8.45 - 2.35 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.40 TEDENSKI IZBOR
9.40 KUŽEJ POSTRUŽEK NA OBISKU
10.05 EMMY
10.35 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
11.30 PO AFRIKI Z OTROKOM IN KAMERO, nemška dok. serija, 2/4
12.10 STABAT MATER
13.00 Poročila
13.05 ŠPORTNI PREGLED, ponovitev
13.50 DOLGA POT DOMOV, angl. film
15.10 PASIJON PO SV. MATEJU
16.25 DOBER DAN, KOROŠKA

TOREK, 2. XI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.15 DNEVNIK 1
8.30 VIDEO STRANI
9.00 POČITNIŠKI PROGRAM
9.00 ...
9.05 IGRE ZDURŽENIH NARODOV
9.30 SEZAMOVA ULICA, 7/13
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
11.00 PREBUJANJE PLANETA
11.35 IZTIRJENA PRIČAKOVANJA, angl. drama
13.00 Poročila
14.05 TEDENSKI IZBOR
14.05 SOBOTNA NOČ
14.05 SEDMA STEZA
16.25 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
17.10 LONČEK, KUHAJ! HOV, angl. naniz, 2/8
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 PARI, TV igrica
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 MAGIJA IN MODA
21.30 OSMI DAN
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA

SLOVENIJA 2

16.15 - 2.40 Teletekst
16.30 Video strani - 16.55 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja; 17.25 Sova (ponovitev): Ljubezen na prvi pogled (kopred. naniz, 1/10); 17.55 Severna obzorja (amer. naniz, 17/29) - 18.45 Iz življenja za življenje: Da ne bi bolelo - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Po vojni (angl. nadalj., 6/10) - 21.00 Pro et contra - 22.00 Videošpon - 22.55 Svet poročila

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.40 A shop - 10.55 Pet minut za Film art fest - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 25. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (36. dela) - 12.25 Helena (ponovitev) - 15.50 A shop - 16.05 Noč živih mrtvih (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (26. del amer. nadalj.) - 18.45 Ameriški deset (glasbeni oddaja) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.45 A shop - 21.40 Ali lahko udomčimo opico? (dok. film) - 22.10 Pred poroto (ponovitev 36. dela) - 22.35 Karač (dok. film) - 23.05 A shop - 23.20 CMT

Pred poroto (37. dela) - 16.00 A shop - 16.15 Dovolnilica (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (27. dela) - 18.45 Jazbina (ponovitev 38. oddaja) - 19.15 Risanke - 19.25 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Ciklus slovenskega filma: Zgodba, ki je ni - 22.00 Jazzbina (39. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.50 Pred poroto (ponovitev 37. dela) - 23.15 Marlboro music show - 23.45 A shop - 00.00 CMT

SREDA, 3. XI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 POČITNIŠKI PROGRAM
9.00 ...
9.45 GENERALSKI, igrači film
10.10 BISKVIT¹, amer. risana serija
10.35 TEDENSKI IZBOR
10.35 VIDEOŠPON
11.30 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.00 VELIKI ZLOČINI IN PROCESI 20. STOL., dok. serija, 5/10
12.30 PREŽIVETJE V AVSTRALSKI DIVJINI, avstral. dok. serija, 15/15
13.00 Poročila
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
14.25 TEDENSKI IZBOR
14.25 PRO ET CONTRA
15.25 PO VOJNI, angl. nadalj., 6/10
16.20 SVET Poročila
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 PARI, TV igrica
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 FILM TEDNA
NEDELJSKI OTROK, švedski film
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.05 SOVA

SLOVENIJA 2

15.45 - 2.40 Teletekst
16.00 Video strani - 16.35 Tedenski izbor: Magija in moda - 17.25 Sova (ponovitev): Medvedja uslužga (angl. naniz, 4/6); 17.55 Severna obzorja (amer. naniz, 1/10)

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.45 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 27. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (38. dela) - 12.15 Zgodba, ki je ni - 19.15 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Ciklus slovenskega filma: Zgodba, ki je ni - 22.00 Jazzbina (39. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.50 Pred poroto (ponovitev 38. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.45 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 27. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (38. dela) - 12.15 Zgodba, ki je ni - 19.15 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Ciklus slovenskega filma: Zgodba, ki je ni - 22.00 Jazzbina (39. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.50 Pred poroto (ponovitev 38. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.45 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 27. dela) - 11.45 A shop - 12.00 Pred poroto (38. dela) - 12.15 Zgodba, ki je ni - 19.15 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Ciklus slovenskega filma: Zgodba, ki je ni - 22.00 Jazzbina (39. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.50 Pred poroto (ponovitev 38. dela) - 23.25 A shop - 23.40 CMT

V skladu z 9. členom Odloka o priznanjih občine Novo mesto (SDL, št. 20/82) ter na podlagi sklepa 41. seje Predsedstva Skupščine občine Novo mesto z dne 21.10.1993

PREDSEDSTVO SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

razpisuje

ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PRIZNANJA OBČINE NOVO MESTO:

1. IMENOVANJE ČASTNEGA OBČANA

2. PLAKETO MESTA NOVO MESTO

Za častnega občana je lahko imenovan posameznik, ki je izjemno zaslužen za razvoj občine Novo mesto oz. ki doseže v daljšem časovnem obdobju pomembnejše uspehe na gospodarskem, političnem, kulturnem, znanstvenem ali športnem področju.

Plaketa mesta Novo mesto se podeljuje zaslužnim posameznikom, podjetjem, zavodom, krajevnim skupnostim, organizacijam in društvom ter državnim organom za posebne uspehe na področjih, na katerih delajo in s katerimi so pomembno prispevali h gospodarskemu, kulturnemu, športnemu in drugemu razvoju občine.

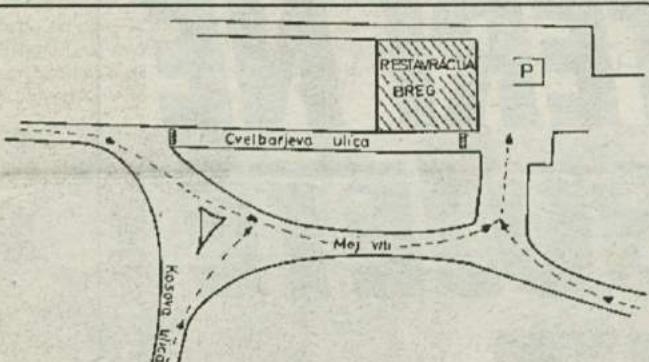
Obrazložene predloge za podelitev priznanj lahko pošljete posamezniki, politične in druge organizacije, podjetja, zavodi, društva in krajevne skupnosti do 15. novembra 1993 na naslov: Sekretariat Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto (za razpis občinskih priznanj).

Dokončni predlog priznanj bo pripravila komisija za priznanja in ga predložila v odločitev zborom občinske skupščine.

Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji Skupščine občine Novo mesto.

SEZNAM TRGOVIN, KI BODO DO NOVEGA LETA ODPRTE OB NEDELJAH, OD 8. DO 11. URE.

- MARKET, LJUBLJANSKA, NOVO MESTO
- MARKET, CESTA HEROJEV, NOVO MESTO
- MARKET, DRŠKA, NOVO MESTO
- NAKUPOVALNI CENTER, DRŠKA, NOVO MESTO
- MARKET, KRISTANOVA, NOVO MESTO
- MARKET, RAGOVSKA, NOVO MESTO
- SAMOPOSTREŽBA, MAČKOVEC, NOVO MESTO
- SAMOPOSTREŽBA, ŠMIHEL, NOVO MESTO
- SAMOPOSTREŽBA, GLAVNI TRG, NOVO MESTO
- MARKET STRAŽA, STRAŽA PRI NOVEM MESTU
- MARKET, ŽUŽEMBERK – SAMOPOSTREŽBA
- SAMOPOSTREŽBA, ŠKOCJAN
- MARKET, ŠENTJERNEJ
- BLAGOVNICA, TREBNJE – SAMOPOSTREŽBA
- GRIČ, MIRNA
- SAMOPOSTREŽBA, MOKRONOG
- MARKET, SEMIČ
- SAMOPOSTREŽBA, POD LIPO, ČRNOMELJ

JP KOMUNALA Novo mesto

obvešča vse občane, da je v času zapore Cvelbarjeve ulice zaradi gradnje komunalnih naprav od 15.11.1993 možen dostop z vozilom do Restavracije Breg po Kosovi ulici in ulici Mej vrta.

Prosimo za razumevanje.

JP KOMUNALA Novo mesto

Ne zamudite!

29. oktober - dan odprtih vrat za kupce poslovnih lokalov v novem objektu TPC Grosuplje

V novem objektu TPC Grosuplje so naprodaj poslovni lokalci, primerni za opravljanje raznovrstne dejavnosti.

Lokali so zgrajeni do III. podaljšane gradbene faze. Ugodne cene, možnost prodaje na obroke.

Vabimo vas, da si prostore ogledate ob dnevu odprtih vrat, ki bo v petek, 29. oktobra od 8. do 15. ure.

Na voljo vam bodo strokovnjaki za področje nepremičnin, ki vam bodo posredovali vse dodatne informacije.

Informacije in prodaja:

SKB -NEPREMIČNINE & LEASING D.O.O.
Ljubljana, Slovenska 54
telefon: 061/313-231, telefaks: 061/13-21-202
PE MARIBOR
Ljubljanska 9, telefon: 062/35-564, 062/32-559

Velika nagradna igra za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

Avto ŠKODA FAVORIT GLX in še veliko lepih nagrad!

Če še niste, postanite naročnik Dolenjskega lista! Vsi člani doslej največje dolenske družine, s plačano naročnino na Dolenjski list za tekoče trimeseče (stari naročniki) ali za tri mesece vnaprej (novi naročniki) bodo prišli v poštev za žrebanje, ki bo v četrtek, 16. decembra letos, na Loki. Nagradna igra bo trajala do 10. decembra.

Glavna nagrada:

avto ŠKODA FAVORIT GLX s kasko zavarovanjem (Novotehna, zavarovalnica Triglav in Dolenjski list)

Druge nagrade:

- * vrednostni bon v višini 100.000 tolarjev (trgovina talnih oblog PCP Pureber v javnih skladiščih Novo mesto)
- * predsova Alples
- * vikend paket za dve osebi (turistična agencija Mana iz Novega mesta)
- * kolo (servis in trgovina Smole iz Novega mesta)
- * bon za 20.000 tolarjev (tehnična trgovina Tilia iz Novega mesta)
- * avtoalarm z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)
- * univerzalno centralno zaklepjanje avtomobila z montažo (SPM trade, d.o.o., Šentjernej)

Za naštete lepe nagrade se bodo potegovali vsi naročniki, samo med novimi pa bo izzreban dobitnik

* pečnic za krušno peč ali klasičnega kamina (Pionir Keramika Novo mesto)

Spisek nagrad ni dokončen, do žrebanja je še daleč!

SPM TRADE

• 068/42-361

Naročniki Dolenjskega lista vedo, zakaj so naročniki:
noben četrtek ne umanjka njihov časopis, zdaj pa še toliko nagrad!

TILIA TEHNIČNA
NOVO MESTO TEL. 068/27-197

NAROČILNICA

Naročam Dolenjski list na naslov:

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna številka: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Naročilnico pošljite na naslov: DOLENJSKI LIST, 68000 NOVO MESTO, Glavni trg 24

NOVOTEHNA

MANA
turistična agencija
Partizanska 7, Novo mesto

PIONIR

keramika NOVO MESTO d.d.

Trgovina talnih oblog
Novo mesto • FAX 068/23-293
Ljubljanska 27, (Java skladišča)
Tel.: 068/322-337 int. 220

Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto

razpisuje prosto delovno mesto:

- a) kmetijskega inšpektorja; pogoj visoka izobrazba agronomski smeri, pet let delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit;
- b) urbanističnega inšpektorja; pogoj visoka izobrazba arhitektonski, gradbene, geodetske ali pravne smeri, pet let delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit.

Kandidati morajo izpolnjevati še naslednje pogoje:

- državljanstvo Republike Slovenije;
- aktivno znanje slovenskega jezika;
- preizkus znanja iz upravnega postopka - ZUP;
- izpit za voznika B kategorije.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev s kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Uprava inšpekcijskih služb Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30, Novo mesto.

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi.

NOVOLES, lesna industrija Straža, d.d. Straža, Na žago 6

RAZPISUJE JAVNO LICITACIJO

za prodajo stavb parc. št. 1368 in dvorišča parc. št. 1368/1, 1368/3, 1372/1, 1372/2 in 1373/2 v k.o. Kandija, ki bo
dne 12.11.1993 ob 11. uri
na sedežu podjetja v Straži, Na žago 6

Na licitaciji bo naprodaj nekdani proizvodni obrat v Gotni vasi, ki zajema pokrite objekte s površino cca 7791 m² in funkcionalno zemljišče v izmeri cca 7444 m². Celotni kompleks je komunalno urejen in ograjen. Izključna cena je 6.237.040 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne osebe s sedežem v R Sloveniji in fizične osebe, ki se izkažejo z državljanstvom R Slovenije. Pooblaščenci pravnih oseb morajo predložiti pisno poblastilo za licitiranje.

Pred javno licitacijo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izključne cene na ŽR št. 52100-601-19163 in kopijo virmanskega naloga predložiti licitacijski komisiji. Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom bo vrnjena v 3 dneh brezobrestno.

Uspešni ponudnik mora skleniti kupno pogodbo v roku 7 dni po končani licitaciji in plačati ob podpisu pogodbe 50% kupnine, rok plačila ostale kupnine pa bo določen sporazumno ob sklepanju kupne pogodbe, s tem da mora za preostanek kupnine izdati akceptni nalog.

Prometni davek in morebitne druge dajatve v zvezi s kupno pogodbo bo plačal kupec.

Prodaja nepremičnin bo potekala po sistemu video-kupljenja. Vsakemu ponudniku bo omogočen ogled prostorov in razgovor z vodstvom. Za morebitne informacije se obrnite na g. Ado Gole Grandovec na tel. št. (068) 84-500.

W.A.M. TRICOTS Proizvodnja tekstila in trgovina, d.o.o. Belokranjska 28 a 68340 ČRНОМЕЛЈ

objavlja več prostih delovnih mest za

ŠIVALJE

v proizvodnji trikotažnih izdelkov

Zaposlili vas bomo v novih proizvodnih prostorih, kjer boste ob strokovnem vodstvu pri uvajanju novih metod dela in kvalitetnem strojnu parku lahko dosegali dobre delovne rezultate.

Vabimo vas, da nas obiščete na sedežu podjetja v industrijski coni v Črnomelju (poleg Tehnične baze AMZS), kjer boste dobili dodatne informacije, ali pa nas pokličite na telefon 53-286-Kontaktna oseba Marjan Hutar.

• Najbolje krmnijo tisti, ki so se dobro zasidrali. (Jurič)

• Nacionalizem je velika prevara, opij in mit, ki privede do kaosa. (Devetak)

• Potrebujemo veliko preteklosti, da bi razumeli sedanost. Prijednost pa prepustimo pticem in anglo. (D. Ovsec)

• Politik novega kova: prizega, da ni prisegel. (Delavska enotnost)

JE MAGNA.*
JE MOČ.

RENAULT

Revoz d.d.

RENAULT priporoča elf

CLIO

Clio se odslej Sloveniji predstavlja v osmih različnih verzijah s tremi ali petimi vrati.

Na voljo so trije bencinski motorji s katalizatorjem (1171 ccm/60 KM, 1390 ccm/80 KM, 1764 ccm/137 KM) in dizelski motor (1870ccm/65 KM).

Izbirate lahko med modeli z osnovno RN opremo, z bogato RT opremo (centralno zaklepanje z daljinskim upravljanjem, električno odpiranje stekel, megleanke, obarvana stekla, po tretjinah deljiva zadnja klop)

ali športno opremo pri modelu 16S.

Ponujamo vam tudi veliko izbiro dodatne opreme.

Zagotavljamo takojšno dobavo. Najcenejši Clio je lahko vaš že za

1.248.000 SIT

Clio. Ima vse, kar imajo veliki.

TRGOVINA & SERVIS, Trebnje
tel.: 068/44-940, fax: 068/44-987

POSEBNA PONUDBA V VAŠEM SVETU - UGODNIH
NAKUPOV

PA ŽE TA POSEBNOST!
SMO ENA NAJVEČIH TRGOVIN BELE TEHNIKE NA DOLENSKEM. NA TRGU PLASIRANO
CCA 50% VSEH PRODANIH GORENJEV IN PROIZVODOV NA NASEM OBMOČJU, KER:

- smo najcenejši
- informirani smo o
operativih in storjih
- znamo svetovati
- imamo servis
- kupljeno blago dostavljamo na dom

HRDI VEČ KOT KONVERTIBILNI

PETRINA, BROD NA KOLPI - Že nekaj dni tisti, ki morajo plačati račune v hrdijih (hrvaških dinarjih) v menjalnici na carinarnici v Petrinji ali na pošti v Brodu na Kolpi, zmanjšajo zamenjati tolarjev v hrdije. Na slovenski strani pravijo, da hrdijev nimajo, na hrvaški pa, da v hrdije ne menjajo ne tolarjev, ne mark in sploh ne nobenih deviz in še, da je uradni tečaj za tolarjev padel z že prek 60.000 hrdijev za 1.000 tolarjev na nekaj prek 51.000 hrdijev za 1.000 tolarjev. Pa naj še kdo reče, da hrdi ni že tako konvertibilni, da jih sploh ni moč kupiti, razen seveda pri "črnih" menjalnicah.

(068) 25-986

FOTO LUJO —
VIDRIH LUDVIK
ATELJEZA COLOR IN ČRNOBELO FOTOGRAFIJO
ZAGREBŠKA 5
NOVO MESTO

(SKLADIŠCE TOBAKA)
— fotografiranje v Ateljeju in na terenu
— sprejemam v izdelavo color in črnobelo filme
— preslikam starih fotografij

Poroke po naročilu tudi izven dežavnega časa.
Hvala za obisk — se priporočam!

IMP TOVARNA ARMATUR d.o.o.
Ljubljanska c. 43
61296 Ivančna Gorica

razpisuje
na podlagi sklepa upravnega odbora podjetja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo:
poslovnih prostorov v prvem nadstropju zgradbe v Ljubljani, Jesenkova 2, površine 108,79 m², vse vpisano v z. k. vložku 1009, k. o. Spodnja Šiška, ki stoji na parceli št. 1289.

IZKLICNA CENA NEPREMIČNINE JE 7.200.000,00 SIT.

Javna dražba bo 15. 11. 1993 ob 9. uri v prostorih sejne sobe prodajalca v Ivančni Gorici, Ljubljanska cesta 43.

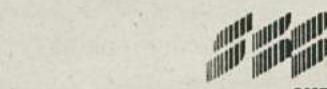
Na dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, registrirane v R. Sloveniji in fizične osebe, ki so državljanji R. Slovenije, ki pred začetkom dražbe vplačajo varščino v višini 10% izključne cene na žiro račun prodajalca št. 50130-601-57385 ali pri blagajni prodajalca najkasneje uro pred začetkom dražbe.

Predstavniki in pooblaščenci pravnih oseb se morajo pred dražbo izkazati tudi z overjenim pooblastilom in registracijo, iz katere je razvidno, da ima podjetje sedež v R. Sloveniji, fizične osebe pa z originalnim potrdilom o slovenskem državljanstvu ali sodno overjeno kopijo.

Varščino bo prodajalec kupcu, ki bo uspel na dražbi, vráčunal v kupnino, drugim udeležencem pa brez obresti vrnili najkasneje v petih dneh. Kupec, ki bo na dražbi uspel, mora v treh dneh skleniti kupoprodajno pogodbo, preostanek kupnine pa plačati v osmih dneh po sklenitvi pogodbe, sicer izgubi pravico do nakupa izključne nepremičnine, prav tako pa tudi do vracanja varščine, ki jo bo obdržal prodajalec.

Prodajali bomo po načelu »video — kupljeno«, zato kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Prometni davek in druge dajatve ter stroške plača kupec in niso všteti v dražbeno ceno.

Informacije dobite po tel. 061/778-122 vsak dan med 13. in 15. uro.

SKB BANKA D.D.

Kotiček za bralce Dolenjskega lista

EUROCARD SKB

SKB banka si je od Europay International pridobila licenco za izdajanje kartic Eurocard. Največja sprememb, ki jo SKB banka nudi imetnikom Eurocarda, je možnost plačevanja računov, ki bodo nastali v tujini, v ameriških dolarjih ali pa kar v slovenskih tolarjih. Banka bo porabo kartice v tujini preračunala v tolarško porabo na dan izstavitve računa in sicer na osnovi podjetniškega prodajnega tečaja SKB banke.

Dodatne ugodnosti

SKB banka pa bo imetnikom, poleg standardnih ugodnosti, ki jih nudi brezgotovinsko poslovanje, ponudila še dodatne. Imetnikom tekočih računov bo SKB banka lahko odobrila limit v višini imetnikove dvakratne plače in sicer za dobo 12 mesecev. Imetniki kartice Eurocard bodo le-te lahko uporabljali tudi v bančnih avtomatih po vsem svetu. Že naslednje leto pa bo te kartice možno uporabiti tudi v bančnih avtomatih pri nas.

Možnost izbire

Imetnik kartice lahko izbira termin za plačilo računa, ki je le enkrat mesečno in sicer v začetku, na sredi ali pa ob koncu meseca. Prav tako lahko izbira med plačevanjem po trajniku ali s položnicami.

SKB banka ponuja različne vrste kartic Eurocard: osebno kartico, družinsko, za polnoletne družinske člane imetnika, poslovno kartico, ki jo lahko pridobi pravna oseba za svoje uporabnike, v kratkem pa bo izdala tudi zlato kartico, ki bo omogočala dodatne ugodnosti, zlasti glede limita dovoljene porabe.

Če želite dodatne informacije o ponudbi SKB banke nam pošljite kupon.

Dodatno informativno gradivo SKB BANKE želim prejeti na naslov:
Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Telefon: _____

Kupon pošljite na naslov:
SKB banka, Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana
(ali po faksu: 061/113-227)

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije obvešča svoje cenjene zavarovance in druge občane, da se je **izpostava Metlika** preselila iz starih prostorov na Cesti bratstva in enotnosti 23 na novo lokacijo. Vse v zvezi z **obveznim in prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem** boste sedaj uredili na Kidričevem trgu v novem Poslovнемu centru v Metliki. Vabljeni!

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE, Kidričeva 2

telefon: 068/44-558
Telefax: 068/44-183

V program USPOSABLJANJA ZA RAČUNOVODJO — poklic računovodja

- vpisni pogoji: končan katerikoli program V. stopnje
- program je namenjen:
- računovodjem malih podjetij
- za opravljanje posameznih računovodskeih nalog v velikih sistemih
- brezposelnim, ki imajo ustrezen predizobrazbo, pa so zaradi premajhne uporabnosti nekonkurenčni na trgu delovne sile
- program sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport in Urad za zaposlovanje
- predavanja se pričnejo 9. novembra 1993

Vse informacije dobite po telefonu ali na gornjem naslovu vsak dan od 8. do 16. ure.

Občina Črnomelj, Oddelek za družbeni razvoj
vabi k sodelovanju:

**dipl. pravnik, pravnik in višje upravne delavce
z ustrezeno upravno-pravno prakso**

za opravljanje upravnih dejav in postopku denacionalizacije.

Kandidate vabimo, da vložijo pismene ponudbe na gornji naslov v roku 14 dni od objave vabila.

Iz ponudbe mora biti razvidna kandidatova strokovna izobrazba, njegovo dosedanje delo ter morebitne kandidatove zahteve.

Z izbranimi kandidati želimo skleniti delovno razmerje za določen čas oz. skleniti pogodbo o delu. Plačilo po dogovoru.

Ker za svoje zdravje želite ali potrebujete več!

ZDRAVJE - REHATEH

24. sejem ponudbe proizvodov, dejavnosti in idej za zdravo življenje in 2. razstava rehabilitacijskih izdelkov in storitev
Obiskovalcem sejma nudijo Slovenske železnice 40% popust, skupinom dijakov in študentov pa 50% popust!

V Ljubljani, od 27. do 31. oktobra 1993

LJUBLJANSKI
SEJEM

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

IVANE MOŽINA

se zahvaljujemo znancem in sorodnikom za darovano cvetje in maše, še posebno pa duhovniku, pevcem, govorniku ter pogrebcem.

Žaluoči: domači

V SPOMIN

Jaz pa, jaz pa hodim sama
lepše dneve premišljujem
in, ker tebe več ne čujem,
več smejati se ne znam.

JOŽE PRAH

gostilničar v pokolu

1992 - 1993

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Žena Marija v imenu vsega sorodstva

Vel. Malence, 30.10.1993

ZAHVALA

V 46. letu starosti naju je nepričakovano tra-
gično zapustil sin

JOŽE KURE

z Dobrave 54 pri Otočcu

Z bolečino v srcu se zahvaljujeva za izrečeno sožalje, tolažilne besede, pevcem za zapete žalostinke in vsem, ki ste najnemu sinu položili cvetje na njegov mnogo prerani grob.

Žaluoča: mama in oče

Novo mesto, Ptuj

V SPOMIN

Bolečina da se skriri,
tudi solza zatajiti,
a kako srce boli,
ko tebe, draga žena in mama,
več med nami ni.

27. oktobra je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila žena, mama, stara mama, tačka, sestra, teta in svakinja

IVANKA KONDA

roj. Črešnovec
iz Novega mesta

Vsem, ki se je še spominjate in ji prižigate sveče, iskrena hvala!

Žaluoči: mož Lojze, hčerki Danica in Majda z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu je umrl naš dragi ata

ANTON ŽAGAR

Groblije 41

Iskreno se zahvaljujemo osebu Nevrološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem Slovenskih žleznic Ljubljana, sodelavcem Iskre Šentjernej, GD Groblije za pomoč in izrečeno sožalje, cvetje, sveče in sv. maše. Zahvaljujemo se vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, še posebno pa g. župniku za lepo opravljen obred in tolažilne besede. Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano in tiho nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradelek

FRANC ŽLENAR

iz Damlja

Vsem, ki ste pokojenga imeli radi, mu kakorkoli pomagali in ga pospremili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice, prababice in tačke

KATARINE MIHELČIČ

roj. Verbanec
iz Sečjega sela pri Vinici

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo patronažnim sestram Marici, Danici in Danieli za nego na domu in dobrim sosedom, ki so jo obiskovali v času bolezni. Zahvala TP Center Ljubljana, AP Gorjanci iz Novega mesta, gospodoma za lepo opravljen obred in govornici Vidi za besede slovesa pred domačo hišo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustil naš dragi

JANEZ PAVČEK

iz Cegelnice

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli besede tolažbe, darovali cvetje in pokojnega pospremili na zadnji poti. Hvala pevcom, govornici in g. župniku za opravljen obred.

Žaluoči: vsi njegovi

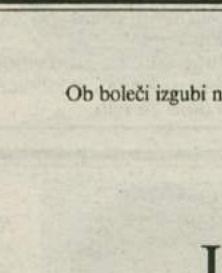
ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša mama

ROZALIJA GRIČAR

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in prijateljem za podarjeno cvetje in sveče ter izrečeno sožalje. Enaka hvala sosedom in g. župniku za opravljen obred ter pevcom za lepo zapete pesmi.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedija in pradeda

JOŽETA PAVLAKOVIČA

s Preloke 13

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence, cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo GD Preloka za opravljene pogrebne svečanosti, govorniku g. Ivanu Starešiniču za besede slovesa, ge. dr. Špesovi za njen trud in pomoč, g. župniku za opravljen cerkveni obred in vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žaluoči: hčerka Anica in snaha Marica v imenu sorodstva

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustil naš dragi ata

JOŽEF KOVAČIČ - LAJBK

iz Smolenje vasi 57

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam ob njegovi smrti kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo osebu Splošne bolnice Novo mesto za lajsanje bolečin v zadnjih treh letih, vaščanom Ragovega in Karteljevega, patru Petru za lepo opravljen obred, pevcom za zapete žalostinke in pogrebcem iz Smolenje vasi, še posebno pa Tonetu Hrastarju ter Biološkemu oddelku in oddelku OTK Krka, tovarna zdravil, Novo mesto. Hvala!

Žaluoči: vsi njegovi

Novo mesto, 26. oktobra 1993

ZAHVALA

Zaradi posledic prometne nesreče nas je v 21. letu starosti zapustila naša

ELIZABETA RUPAR

iz Boštanja pri Sevnici

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, članom koletiva Lisca, Kmečki zadružni in Mercatorju Sevnica ter vsem, ki ste pokojni darovali cvetje, sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Pesjaku, prim. dr. Pilihu in dr. Kotnikovi, pevcom za zapete pesmi ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žaluoči: mama, ati in brat Robert

ZAHVALA

Trpljenje tvoje se je iztekel,
zaprl trudne si oči,
zapustil v našem domu si praznino,
a v srcih naših bolečino.

V 68. letu starosti nas je zapustil mož, oče, starši oče, stric, tast, brat in svak

ANTON HREN

z Vel. Strmice 1 pri Trebelnem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše in nam kakorkoli pomagali. Zahvala velja tudi GD Grosuplje, Trdina Trebnje, Dani Mirna, VVO Novo mesto, Tesnilom Trebnje, Center Čatež, ZD Trebnje, patronažni sestri Zdenki in Pljučnemu oddelku bolnice Novo mesto. Prišršna hvala gasilskim društvom Vel. Strmica, Trebelno in Statenberg, pevcom za zapete žalostinke in g. župniku.

Žaluoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(M. Kačičeva)

V 79. letu starosti se je po težki bolezni tega poslovil od nas naš dragi mož, oče, dedek, brat in svak

VIKTOR PODLOGAR

iz Mestnega loga I/9 v Kočevju

Iskrena hvala vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala dr. Loliču iz ZD Kočevje, dr. Zupanovi in vsem osebu Hematološke klinike UKC Ljubljana, duhovniku, pevcom in g. Cigliču za ganljive poslovilne besede. V naših srcih in mislih boš večno živel!

Žaluoči: žena Anica, hči Dora in sin Branko z družinama ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 28. oktobra - Simon Petek, 29. oktobra - Ida Sloboda, 30. oktobra - Marcel Nedelja, 31. oktobra - Bolfenk Ponedeljek, 1. novembra - dan mrtvih Torek, 2. novembra - Dušanka Sreda, 3. novembra - Silva

LUNINE MENE
30. oktobra ob 13.38 - ščip

kino

BREŽICE: Od 28. do 31.10. (ob 20. uri) ameriška drama Zadnji dobrji može.

kmetijski stroji

KMETOVALCI! Ugodna ponudba, dobava takoj. Traktorji MF 347 F, Deutz 55, Universal 640, DTC Mexico, Zetor 5211, 6911, 4340, 6245 PVH ter traktorski frez in vrtavkiški bran Maschio. (064) 622-575 ali 622-311. 4010

KROŽNO BRANO in ličkalnik poseni prodam. (068) 56-174. 4013

TRAKTOR IMT 560 v odličnem stanju prodam. Kopina, (068) 73-050. 4029

UNIVERZAL 550 s kabino, 725 delovnih ur, prodam. (068) 70-390.

kupim

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu kupim. (068) 65-103, po 20. uri. 4026

KUPIM R 4, letnik 87/88. (068) 23-585.

motorna vozila

KAMION Z FURGON, letnik 1983, in golf D, paket, letnik 1984, prodam ali zamenjam za osebni avto. (068) 51-030, do poldan, Ernest. 4001

126 P, letnik 86, reg. 8/94, prodam. (068) 28-145.

R 51. 9. 1993, prodam ali zamenjam za R 4, novejši letnik. (068) 28-642 do 19. ure. 4049

Z 850, letnik 1982, registriran do 2/94, prodam. Cena po dogovoru. (068) 73-613. 4008

Z 101, letnik 1980, prodam. (068) 40-148, zvečer. 4018

ZASTAVO 850, letnik 1984, registrirano do 15.10.1994, prodam. (068) 43-748.

CITROEN VISO SUPER-E, letnik 1982, prvi lastnik, prodam. (068) 42-852.

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 5/94, prodam. Stane Kralj, Hrušica 17, Novo mesto. 4034

KADET-SOLZA, diesel, letnik 1985, lepo ohranjen, srebrne kovinske barve, prodam. (068) 42-629. 4036

JUGO 45, letnik 1986, prodam. Gor. Težka voda 17, Novo mesto. 4037

R 4, letnik 1990, registriran do 10/94, prodam. (068) 45-175, po 20. uri. 4039

GOLF D, letnik 1984, prodam. (068) 40-391.

KOMBI IMV, letnik 1976, registriran do konca leta, prodam. Cena 800 DEM. (068) 42-376. 4046

OPEL CORSO, letnik 1991, prodam. (068) 27-854. 4048

GOLF diesel, letnik 89, prevoženih 48.000 km, metalik barve prodam. (068) 23-309.

Iljubljanska banka

Ljubljanska banka Dolenjska banka d.d.
Novo mesto čestita svojim varčevalcem ob 31. oktobru, dnevnu varčevanje in jih vabi k poslovnemu sodelovanju tudi v naprej.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITEV IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 90 tolarjev; naročina za 4. trimesterje 1.160 tolarjev; za družbeno skupnost, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.320 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta v vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomike oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpis, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 1.000 tolarjev, vsake nadaljnje beseda 100 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomika propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ČRNOMELJ: Od 29. do 31.10. (ob 20. uri) ameriška erotična drama Nespodobno povabilo. 30.10. ob 17. uri gostoovanje v Predgradu z ameriškim filmom Jurski park. 31.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Jurski park.

KRŠKO: 29.10. (ob 20.) in 31.10. (ob 18.) ameriški akcijski kriminalna Vstop prepovedan. 2. in 3. 11. (ob 16. in 18. uri) ameriška komedija Napihnjenci 2.

METLIKA: 28.10. (ob 18. uri) in 29.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Jurski park. 31.10. (ob 18. uri in 20.15.) ameriška erotična drama Nespodobno povabilo.

NOVO MESTO: Od 29. do 31.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Naključni junak. 30. in 31.10. (ob 16. uri) marineja - komedija Vohun kot midva.

MOTORNO KOLO Lambretta, letnik 1957, prodam. (068) 44-447. 4073 Z 750, letnik 1984, prodam. (068) 26-852. 4075 R 5 CAMPUS, 3 V, letnik 1991, prodam. (068) 22-211. 4076

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. (068) 44-662. 3442

gostisce Loka
Župančičeve sprehajališče 2
Novo mesto
tel./fax: (068) 321-685

ob zeleni Krki je loka spel
Loka
odprta vsak dan od 9. do 24. ure, pripravljena, da vam postreže z
• malicami
• jedmi po naročilu
• poslovним in nedeljskimi kosili

po vaši želji Loka pripravi
• cocktail partyje
• sprejeme
• piknike
• poroke
na loki Loka vsak dan!

HORTING NOVO MESTO nudi pomoč pri urejanju vrtov in grobov. (068) 24-433. 3878

RADIATORJI!!

Izdelenje radiatorjev vseh dimenzij po 7.000 SIT za tekoči meter.
Tel.: (068) 65-407

FITNESS STUDIO
RTC JASNICA

G. Ložine, 61332 Stara Cerkev

Nudimo vam naslednje storitve:

- fitness vadba na napravah
- savna
- vodna in ročna masaža
- organizirana vadba

Obiščete nas lahko vsak delovni dan od 16. do 22. ure.

AGENCIJA SREČA obvešča in vabi svoje člane in vse ostale na martinovanje pod Gorjanci. (061) 316-477, od 9. do 16. ure. 4051

PLATANA d.o.o., gostinstvo in turizem Kanižarica 15 a 68340 Črnomelj

objavlja

prosti delovni mesti:

KUHARJA,

NATAKARJA.

Pogoji:

- gostinska šola ustrezne smeri
- opravljen higieniški minimum
- vozniki izpit B kategorije
- državljanstvo R Slovencija in aktivno znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov podjetja PLATANA, d.o.o.

NOHTI! Z naj sodobnejšo nego-gel sistemom pogrizene in lomljive nohte podaljšamo in ojačamo. Se priporoča Frizerstvo IVICA, Mirna Peč. Naročila sprejemamo na (068) 78-071. 4077

Odkupujemo bukovo hlodovino, žagan les in bukove elemente po ugodnih cenah.

Plačilo ob prevzemu lesa!
Informacije po tel. (064) 622-481.

ELEKTRONIK

Kettejev drevored 5, pri Sportni dvorani

NAKUP NA 25 OBROKOV

MESEC AKCIJSKE PRODAJE BTV

- * BTV 51 že od 31 DEM na mesec
- * hladilniki že od 27 DEM na mesec
- * pralni stroji že od 33 DEM na mesec
- * zamrzovalne skrinje že od 29 DEM na mesec
- * štedilniki že od 29 DEM na mesec
- * glasbeni stolp že od 27 DEM na mesec

Obroki so plačljivi v SIT po srednjem tečaju banke Slovenije.

NOVO

Peči na svetilni petrolej TURBO 880 za ogrevanje 35 m², cena 48.870,00 SIT.

Informacije: tel. (068) 22-409

Odprt: od 9. do 18. ure,

sobota: od 9. do 12. ure.

VRTNARSTVO d.o.o.

Straža, tel. 85-304 in

SALON CVETJA

Novi trg 1, tel. 25-999 pri Metropolu

nudi po ugodnih cenah:

- izdelave ikeban za 1. november
- krianteme iz lastne proizvodnje
- lončnice in rezano cvetje
- sajenje okrasnih rastlin v notranja in zunanja krita
- v Straži velika izbira okrasnega grmečevja, rododendromov in sadik matčev za saditev grobov.

Delovni čas: 7.30 — 19. ure.

Za obisk se priporočamo.

Prišla bo pomlad, dočakal bi jo rad v traktorju SAME!

Zdaj je pravi čas za nakup kmetijske mehanizacije.

Ekskluzivna prodaja traktorjev SAME s popustom!

— traktori UNIVERSALE, Tomo Vinkovič, Carraro, Zetor

— vsa drobna vrtičarska, vinogradniška in gozdarska orodja

— težka kmetijska mehanizacija

— na zalogi tudi vse vrste avtoplaščev za osebni in tovorni program.

Vse to in še več vam je na voljo v vaši trgovini TABAKUM, na Vel. Cikavi 25 pri Novem mestu.

Tel.: (068) 322-625; 23-826.

tabakum

Nudimo vam možnost kreditiranja za dobo 6 let.

Akumulatorska delavnica Blažo Tasev vam ponuja:

— akumulatorje VESNA in TOPLA vseh tipov

— maloprodaja in veleprodaja

— brezplačna demontaža in montaža

posest

PARCELO na regrških Košenicih
prodam. ☎ 28-834. 3999

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO
NEPREMIČNINE

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu, na Rabežu, Otočcu, v Mirni Peči, Trebnjem, na Mirni, v Črnomlju, Vinici, Dolnjih Skopicah, Črmošnjicah, Hrastju pri Orehovici, Prečni in Stopečah

- gradbene parcele v Cegelnici, Smolenji vasi, Žužemberku in Semču

- vikende v Zaloki nad Šentrupertom, na Gačah, v Semiču, Klenovici pri Šmarjeti in Ždini vasi pri N. mestu

- zidanice z vinogradri v Šmarju, na Osojnici pri Semiču, v Tanči Gori, na Zajčjem vrhu, Skuršovcu nad Laknici

- trgovino z mešanim blagom in picerijo v Novem mestu, poslovni prostor v središču Novega mesta, stanovanja v Novem mestu, Soteski, Metliki in Trebnjem

- kmetije na Trsteniku pri Mirni, Razetzu nad Breštanico

- kmetijska zemljišča in gozdove okrog Novega mesta, Črnomlja, Šentruperta, Gabrja, Brezja pri Rakit pri Dobrušču.

Tel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

prodam

VINODGRADNIKI Potopni grelnik mošta s termostatom prodam za 13.200 SIT. ☎ (061)131-7244, interna 308. 3998

RABLJEN PRALNI STROJ ugodno prodam. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ (068)26-881, vsak dan. 4000

CISTOKRVNE perzijske muce brez robovnika prodam. ☎ 25-869. 4002

BREJO TELICO ugodno prodam. ☎ 84-657. 4004

Z A POLOVIČNO CENO prodam štedilnik Plamen s pečico, letnik 1992. ☎ (068)23-408. 4011

4 ZASTEKLJENA OKNA, dimenzija 140 x 140 cm, prodam. ☎ 44-447. 4014

STROJ za izdelavo betonskih kvadrov prodam. ☎ (068)31-191. 4078

Prodam siloreznik GRIČ 4000 - malo rabljen. Tel. (068) 48-566.

PUJSKE za nadaljnjo revo ali očiščene odojke po 400 SIT/kg prodam. ☎ 73-023. 4025

STROJ za krivljenje cevi, fi 65, prodam. ☎ (068)22-979. 4027

ŠEPING 600 ugodno prodam. ☎ (068)28-865. 4028

STRUŽNICO in modele za ulivanje vrtnih kamnin prodam. ☎ (068)28-555. 4032

PRAŠIČA, težkega 150 kg, in brejo kobilu prodam. ☎ 42-560. 4040

DVA MORSKA PRAŠIČKA prodam ali podarim ljubiteljem malih živali. ☎ 44-940. 4042

KRAVO s teletom prodam. ☎ 25-044. 4054

VILIČAR Indos, 2 t, električni, letnik 1984, prodam. ☎ (068)21-367 in (068)21-464. 4067

KROMPIR, primeren za seme, dezire, jerla in ukaba, prodam. Dostava na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, ☎ (064)312-056. 4069

SEMEŠKI KROMPIR sante, jerla in belomesnat petland dil ter romano, lanski uvoz, ugodno prodam. Karol Verbič, Radohova vas 15, 61296 Šentvid pri Ščavnici. 4071

ROTWEILER mladiče, rodovnički, tetovirani in cepljene, prodam. ☎ (064) 310-310. 4006

KROMPIR SANTE, dezire, petland dil in jerla prodam. Lampret, Gatina 23, Grosuplje, ☎ (061)771-413. 4011

LEŠ za streho, 13. kom. betonskih mrež (10 x 6) in naravni istrski kamen za oblogi hiše (40 m²) prodam. ☎ 44-193, 44-400. 4014

DVELETNEGA ŽREBCA rjavca, mirnega, voznega, in suhe hrastove deske prodam. ☎ 87-424. 4017

PEČ za centralno ogrevanje TVT 40, novo, ugodno prodam. ☎ (061)13-26-025. 4022

DROBNI KROMPIR za prasiče prodam po 5 SIT/kg. ☎ (068)57-262. 4062

razno

SOLIDNEGA IN KVALITETNEGA gradbenega izvajalca za izdelavo tlačkov (estrihov), kompletne zunanje ureditve in fasade iščem. ☎ (068)24-780 in 24-781, dopoldan. 4041

PRAVLJICNE POREČNE OBLEDKE in moške smokinge sposojamo. ☎ (061)25-31-01, 558-166. 4047

POSLOVNI PROSTOR, 60 m², v Novem mestu oddam. ☎ 24-416. 4059

ŽAGANJE: Če še niste sežgalali drv, pokličite na ☎ 25-214! 4062

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77

Novo mesto

tel.: (068) 323-193

mobitel: 0609-615-239

- prevoz pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogetnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi z pokojnikom
- kompletne storitve pri pogrebih
- storitve v zvezi z upokojitvijo
- povredovanje vencev in cvetja
- postavljanje mitnitskega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojnem plačilu
- možnost plačila na 3 čete ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

PLUTO, talno, stensko in izolacijsko, prodajamo. Izredno ugodne cene. Prodaja na 2 obroka. ☎ (068)75-012. 4016

službo dobi

POKLICNEGA VOZNIKA v mednarodnem transportu zaposlim. ☎ 24-900. 4012

PODJETJE AKLEJ, generalni uvoznik Ruske mehanizacije, pogodbeno zaposli več trgovskih potnikov za delo na terenu na območju celotne Slovenije. Interesenti morajo imeti znanje o kmetijski mehanizaciji, morajo biti komunikativni in imeti osebni avto. Delo je za nedoločen čas, s poskusno dobo dveh mesecov. Plačilo je zelo dobro in bo izplačljivo ob realizaciji. Vse dodatne informacije dobite na ☎ (062)104-764. 4038

KUHARICO, po možnosti priravnico, zaposlim. ☎ 22-308. 4044

ISČEMO sposobne potnike za produžno po terenu. ☎ (068)24-577. 4070

USPEŠNO PODJETJE vabi k sodelovanju še nekaj potnikov z lastnim prevozom. ☎ 23-640 in 65-711. 4072

Gostišče Loka zaposli kuharje in natakarje. Pojasnila po telefonu (068)321-685.

stanovanja

V SEVNICI prodam trisobno stanovanje (55 m²) ali zamenjam za podobno v Ljubljani. ☎ (065)27-550 ali (065)27-433. 4007

OPREMLJENO, ogrevano sobo s kopalnicijo in možnostjo kuhanja, v bližini Novega mesta, oddam. ☎ 73-650. 4020

ODDAM sobo dekletu. Rozi Perić, V Ragov log 2, Novo mesto. 4023

STANOVANJE, 90 m², centralno ogrevanje, telefon, predplačilo, oddam. ☎ 21-466. 4033

PRITLIČNO enosobno stanovanje v Novem mestu zamenjam za večje in doplačam. ☎ 21-456, popoldne. 4035

DVOSOBNO pritlično stanovanje v Novem mestu prodam. ☎ (068)26-939. 4055

SOBO s kuhinjo in kopalnicijo oddam. Belokranjska 57. 4061

ženitne ponudbe

AGENCIJA SREČA vam pomaga pri izbiro partnerja za zakonsko zvezo ali trajno prijateljstvo. ☎ (061)316-477, od 8. do 16. ure. 4003

Zrno d.o.o.

Gmajna 6, Raka
tel. (068) 75-086

gradbeni material, gnojila, škropiva, krmila, keramične ploščice — izredno ugodno in shiedel dimnikni.

BISTRO Valentinci

IGOR BRULC

V Bočno vas 35, Novo mesto, tel. 068/25-113

nudi širok izbor raznovrstnih piščak, Goesser svetlo in temno pivo, toplice, hladne sendviče ter hamburgerje. Se priporočamo!

Delovni čas:
od ponedeljka do četrtega od 7. do 22. ure
petek, sobota od 7. do 24. ure
nedelja od 10. do 22. ure

SPREMENBE TELEFONSKIH ŠTEVILK V KRAJIH KRMELJ, TRŽIŠČE, ŠENTJANŽ

Uporabnike pit storitev obveščamo, da veljajo za telefonske naročnike, ki se nahajajo na področjih pošti Krmelj, Šentjanž in Tržišče od 27. 10. 1993 dalje nove telefonske številke.

Nove številke navedenih naročnikov lahko dobite na službi informacij, telefon 988.

Vzrok sprememb oštrevljenja je vključitev nove telefonske centrale v Krmelu, kamor so vključeni tudi naročniki krajev Šentjanž in Tržišče.

Telefonske naročnike lepo prosimo za razumevanje.

Poslovna pit enota NOVO MESTO

novoles

NOVA PRILOŽNOST, DA PREIZKUSITE SVOJO STROKOVNO USPOSOBILJENOST IN VOLJO DO ZAHTEVNEGA DELA:

Upravni dobor NOVOLES, Lesne industrije, d.d.
na podlagi 18. člena statuta

razpisuje

prosto delovno mesto

GENERALNE DIREKTORJE DRUŽBE

Od kandidatov pričakujemo, da poleg zakonsko določenih izpoljujejo jo še naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba

- najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih

- aktivno znanje enega tujega jezika.

ČE STE PRIPRAVLJENI SPREJETI IZZIV - NOVOLES CENI PRAVE VREDNOTE.

Prijave z dokazili sprejema Kadrovska služba Novolesa 15 dni po objavi. O izidu razpisa bomo prijavljene kandidate obvestili v 15 dneh po končani izbiri.

NOVOLES, Lesna industrija, d.d.

Na žago 6, 68351 STRAŽA

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

ŠTEFKE POVŠE

iz Mirne Peči

se zahvaljujemo osebju UKC Ljubljana - Nevrokirurškemu in Onkološkemu oddelku ter Nevrološkemu oddelku v Novem mestu, sorodnikom, prijateljem in vaščanom Postaje in Podborštu za nesebično pomoč in darovanjo cvetje, g. župniku za opravljen obred, obema govornikoma za poslovilne besede, pevkemu zboru Šmihel in ZB Mirna Peč.

Vsi njeni

ZAHVALA

Usahnilo je življenje našemu

JOŽETU MOŠKONU

čevljarskemu mojstru v pokolu iz Trdinove 12, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za tako številno spremstvo in preleplo cvetje. Posebna zahvala proštu Lapu, pevkemu zboru ter družini Jožeta Staniša za vso pomoč.

Žaluboči: žena in ostalo sorodstvo

Novo mesto, Zagreb</

portret tega tedna

Ciril Kolešnik

nezaupnico.

Vsekakor je Kolešnik oseba, ki zna vedno znova razburkati brežiško in nemalokrat tudi širšo javnost. Tako ali drugače so z njegovim prihodom na celo občinskega izvršnega sveta Brežice zaživele. Kar naprej se nekaj dogaja: sestanki, dogovarjanja, prekrajanja, na dan prihajajo afere, oboževanja. Nazadnje spet vse steče svojo pot. Kolešnik gre naprej in si na svoji poti mimogrede iz prijeteljev dela sovražnike in iz sovražnikov pridobi privržence. Gradi, dogovarja se in prerača s posavskima občinama, piše na republiška ministrstva, poziva, opozarja in zahteva.

Za vsem tem pestrim političnim, gospodarskim in družabnim življenjem stoji Kolešnik, enkrat kot krivec in drugič kot zaslužen mož. Sam ponavadi zanika kakršnoki vodilno vlogo. Za večino odločitvami resa stoji sklep pristojnih organov, vendar vsak natančnejši opazovedec vidi, kdo stoji za njimi. Ciril Kolešnik je namreč znan po svoji brezkompromisni politiki in enosmernem vodenju odločanja v občini. Njegova posebna značilnost je takтика, s katero zna potisniti sogovornike v kot in jih prepričati, da drugega izhoda ni, kot da potegnejo z njim.

Brežičani ne vedo, kaj natanko vleče njihovega izvršnika, ko poskuša na vsak način spremeniti njihov kraj. Ali gre res zgolj za materialne interese, kot mu pogosto očitajo, ali za prirvenost domačih občin, karor sam večrat dokazuje. To, da mu gre za občino in za dobro prebivalstva v spodnjem delu Posavja, je sam že mnogokrat povedal.

Okrug osebnosti Cirila Kolešnika, ki je ta trenutek vsekakor javni in politični delavec, se spleta dilema, ali cilj res posvečuje sredstva. Brežice živijo, očivljajo, toda za kakšno ceno? Pri vsem tem namreč v občini prihaja na dan afera za afero. Nobena od njih se še ni razpletala tako daleč, da bi se zares pokazalo, kaj je res, kaj ni in kakšno vlogo igra Kolešnik. Za zdaj je nesporno samo to, da rad igra nogomet.

BREŽIČKI DUŠIČ-GORNIK

Tudi sam se je poskusil v državnih politikih, saj je bil v prejšnjem mandatu poslanec v republiškem parlamentu. Mnogi so ga poznavali po njegovih nenavadnih razpravah na sejah ali njihovih odločkih v časopisih. V naslednjih volitvah ni uspel. Ostal je predsednik izvršnega sveta in to klub poskusom, da bi mu izglasovali.

Koga je še izsiljeval?

KRŠKO - Delavci UNZ Krško obravnavajo 36-letnega Mira V. iz Krškega zaradi izsiljevanja. Osumljenc je z resno grožnjo prisilil Borisa G. iz Brežic, da mu je izročil svoj osebni avto BMW 316i. Lastnik mu je pod prisilo oz. grožnjo s smrtno podpisal, da vozilo prodaja za 10.000 nemških mark Mirovemu svaku Božu M.

Osumljeni je z grožnjo izsiljeval tudi Borisovega prijatelja Dušana B., prav tako iz okolice Brežic. Pri tem je obiskal tudi njegovo družino in ji napovedoval temno bodočnost. Delavci UNZ so ugotovili, da je še več podobnih primerov, zato naprosoajo vse, ki jih je omenjeni izsiljeval, da to prijavijo na UNZ Krško, telefon (0608) 22-080.

DESET LET BOJA ZA ZDRAVJE

ČATEŽ OB SAVI - V soboto so se v Zdraviliškem domu čateških Term zbrali člani Društva bolnikov in invalidov z anklozirajočim spondilitosom Slovenije ter na svojem srečanju počastili 10-letnico obstoja. Po voljni skupščini društva so si ogledali prenovljene prostore Zdraviliškem domu.

CLUB LUKNA

v petek, 29. 10

JASMIN STAVROS

v soboto, 30. 10.

MISS SLOVENIJE 93

z manekensko skupino devetih deklet BUONA SERA

Olimpijskemu zmagovalcu v čast

V Novem mestu bo 12. novembra artistično-gimnastični spektakel v počastitev visokega življenjskega jubileja slavnega telovadca in olimpijca Leona Štuklja

NOVO MESTO - Dolenjska metropola bo 12. novembra počastila svojega slovitega rojaka, telovadca in dobitnika šestih olimpijskih odličij Leona Štuklja, ki letos kot najstarejši živeči olimpijski zmagovalec na svetu praznuje častitljiv življenjski jubilej - 95 let. Ob tej priložnosti bo Dolenjski muzej pripravil razstavo o njegovem delu in življenju. Dolenjska založba bo izdala ponatis njegove knjige Mojih sedem svetovnih tek-

movanj, osrednja prireditve pa bo potekala v športni dvorani Marof.

Organizacijski odbor je režijo dogodka prepustil Matjažu Bergerju, ki je prireditve zasnoval v zanj značilen slogu. Kot je povedal na predstaviti prejšnji teden na letališču Prečna, bo akademija artistično-gimnastični spektakel z naslovom "Pariz-Amsterdam-Berlin-Novo mesto". 12. novembra, na Štukljev rojstni dan, se bo Novo mesto tako s svojim rojakom uvrstilo ob bok omenjenim svetovnim prestolnicam, v katerih si je na najuspešnejši telovadec priboril šest olimpijskih odličij, na akademiji pa mu bodo podelili še sedmo. Spektakel oziroma akcija, kot dogajanje njegovi snovalcu tudi imenujejo, se bo začel z doskokom celotne slovenske padalske reprezentance na znamku Nata označeno središču križišča pred Zavarovalnico Tilia in s prihodom slavljenca Leona Štuklja. Nosilec olimpijskega ognja bo poslednji veliki svetovni rekorder v teku na 200 m Pietro Mennea. Drugi del bo potekal pod naslovom Olimp v športni dvorani Marof. V spektaklu bodo poleg že omenjenih sodelovali še: slovenska moška gimnastična reprezentanca, policisti na konjih in artisti Oddelka za spektaklske umetnosti Novo mesto 1917. Televizija Slovenije bo dogodek posnela in ga predvajala teden dni kasneje.

Na slovesnost je organizacijski odbor med drugimi povabil predsednika olimpijskih komitejev Francije, Nemčije in Nizozemske ter vse najboljše slovenske športnike, nosilce evropskih, svetovnih in olimpijskih odličij. Častni pokrovitelj prireditve je predsednik Vlade Republike Slovenije Janez Drnovšek.

MiM

IZ VIŠIN - Predstavitev slovesnosti ob 95-letnici Leona Štuklja je bila sama po sebi spektakularna. Člani organizacijskega odbora in inscenator Matjaž Berger so se na prizorišče pripeljali z letali in zbrane po brezičnih mikrofonih obvestili o dogajanju. Že po tem sodeč organizatorji prireditve nimajo težav z denarjem. (Foto: M. Markelj)

DOBRO JE VEDETI... NOVOTEHNA INŽENIRING SVETOVANJE, DOBAVA IN MONTAŽA MATERIALA

Trofeja Zvoneta Hotka

BREŽICE - Kot že neštetokrat doslej - ribari namreč že 16 let - se je v petek, 15. oktobra, dopoldne Zvone Hotko, član Ribiške družine Brežice, odpavil na ribolov na Savo. Nič hudega sluča, je zavijel palico Omni Shakespeare z vrlico 0,50 mm ter se odločil za ribiško potrebitljivost. Kot je videti na fotografiji, mu živci niso popustili. Som je zagrabil trmek ob 10. uri in 35 minut, "ribico", dolgo 165 centimetrov in težko 29 kg, pa je Zvone potegnil na suho po 93-minutni borbi.

Sam pravi: "V Ribiški družini Brežice imam največ ulovov soma, tudi težjega sem že ujal, pa smo ga prehitro pospravili." Bojda je ta som največji ulov v letošnji ribiški sezoni. In kakšna je nadaljnja usoda ribičega velikanja? Postal bo ribi paprikaš, prav gotovo kulinarčna specialitet, s katero se bo pogostilo še veliko Zvonkovih prijateljev.

R. ZORKO

NOVOTEHNA
INŽENIRING

OGREVANJA,
VODOVODA,
KLIMATIZACIJE in
PLINSKIH INSTALACIJ

nudimo svetovanje, dobavo in montažo vsega potrebnega materiala.

Brezplačni nasveti ter nakup materiala skupaj z montažo (le 3% prometni davek) vam zagotavljajo, da bo ste skupaj z nami poiskali pravo in najugodnejšo varianto vašega nakupa.

INFORMACIJE:
NOVOTEHNA INŽENIRING, Cesta komandanta Staneta 38, Novo mesto.
TEL.: 068/27-005, 27-013.

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ZVONKU OKROŠKU iz Podseže. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (3) Lepote Slovenije - HMEJLJARSKI INSTR. KVINTET
- 2 (1) Nazaj na vas - IGOR IN ZLATI ZVOKI
- 3 (4) Kolovrat - TRIO FRANCIIA OCVRKA
- 4 (5) Trmastna Urška - JOŽE SKUBIC IN NJEGOV
- 5 (2) Vesel Abraham - ALPSKI KVINTET
- 6 (8) Vrt brez smeha - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- 7 (6) Vinska pesem - FANTJE IZPOD ROGLE
- 8 (9) Novo življenje - ANS. PETRA FINKA
- 9 (7) Dober dan - SALESKI FANTJE
- 10 (-) Hej, Šofer - ANS. VIGRED

Predlog za prihodnji teden: Dober nasvet - ANS. MIRO KLINC

KUPON ŠT. 43

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

OČI, SO BILI RES VSI PROTI?

- Oči, gospod Predalnik se jezí pred blokom, da mu nekateri še danes pravijo tovariši.

- Predalnik je bil vedno tovariš.

- Pa nil! Zračnikova je razlagal,

da je bil zmeraj proti tovarišem.

- In?

- Zračnikova mu je stisnila

roko in rekla: "Bila sva na isti

strani."

- Zračnikova naj bo kar tiho!

Na komiteju je bila kuhanja in

pečena.

- Ja, oči, da bi videla in slišala,

kakšne svinjarje so počenjali.

- Kdo ti je natvezel takšne ne-

umnosti?

- Zračnikova.

- Zračnikova se je slikala po

komiteju, da je dobila stanovan-

- Bil, in to med delovnim časom.

- No, vidiš. Gospod Komolčič je tako spokopaval grnili socializem. S tem se sam hvali.

- Zdaj reci samo še, da je bil proti socializmu tovariš Maršal.

- Častna Titova, da je bil.

- Mali, stvari si v osnovi po-mešal.

- Se je Maršal vozil s posebним vlakom? Je. Je imel Maršal svoje letalo? Je. Je imel Maršal vilo? Je. Je Maršal potoval po svetu na državne stroške? Je. Pa je bilo to, oči, v duhu socializma?

- Ni.

- Torej je bil tudi Maršal proti socializmu!

TONI GAŠPERIĆ

NASTOP LAUFERJEV

ČRNOMELJ - V soboto, 30. oktobra, bo ob 21. uri v Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnemelu koncert skupine Laufer z Reke. Vabljeni!

ZORAN PREDIN V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V diskoteki Grad bo v soboto, 30. oktobra, zvečer nastopil pevec Zoran Predin. Vabljeni!

VI PIŠECAH ODPRT KOVAŠKI MUZEJ

PIŠECE - V torku popoldne so v Pišecah na kovačiji Milana Podgorška slovensko proslavili 100-letnico kovaštva v družini in ob tej priložnosti odprli tudi kovaški muzej, v katerem si bodo obiskovalci lahko ogledali nekdanje kovaške izdelke in orodje tih primerjali s današnjimi.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih obgovarjali strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro na telefonu (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnih.